

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

ПРОЕКТ

„Ефективна координация и партньорство при разработване и провеждане на политики в община Болярово”, финансиран по Договор за безвъзмездна финансова помощ №13-13-43/29.10.2013г., по „Оперативна програма „Административен капацитет” 2007 – 2013”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.”

ДЕЙНОСТ 3

ИЗГОТВЯНЕ НА ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА БОЛЯРОВО 2007-2013

ОБЩИНА БОЛЯРОВО

Възложител: ОБЩИНА БОЛЯРОВО

<http://www.bolyarovo.eu/>

Изпълнител: РЕГИОПЛАН ЕООД

www.regioplan.biz

Версия 1.0/ Дата 25.05.2014

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА БОЛЯРОВО 2007-2013

Документ			Преглед/Одобрение	
Версия	Дата	Статус	Дата	Статус
1.0	25.05.2014	Проект	25.05.2014	Проект

КОНТАКТИ

Възложител: Община Болярово, Р. България
 Организация: Община Болярово
 Законен представител: Христо Христов - Кмет
 Адрес: гр. Болярово, ул. Димитър Благоев №7
 web <http://bolyarovo.eu/>

Изпълнител: Региоплан ЕООД
 Организация: Региоплан ЕООД
 Законен представител: д-р Косъво Стойчев
 Адрес: София, бул. Александър Малинов №91, офис 102
 web www.regioplan.biz

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

СПИСЪК НА ЕКСПЕРТЕН ЕКИП НА ИЗПЪЛНИТЕЛЯ

КЛЮЧОВИ ЕКСПЕРТИ	
д-р Косьо СТОЙЧЕВ	Ръководител на експертния екип
Васил ЗАРКОВ	Експерт „Стратегическо планиране и икономически анализи”
д-р Биляна БОРИСОВА	Експерт „Екология и околна среда”
арх. Камен ГАНЧЕВ	Експерт „Устройство на територията”
Любомир ФИЛИПОВ	Експерт „Географски информационни системи”
НЕКЛЮЧОВИ ЕКСПЕРТИ	
Миглена КЛИСАРОВА	Експерт „Стратегическо планиране и анализи”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

СЪДЪРЖАНИЕ

СПИСЪК НА ТАБЛИЦИТЕ	5
СПИСЪК НА ГРАФИКИТЕ.....	6
СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА	6
I. ВЪВЕДЕНИЕ	8
II. ЦЕЛИ И СЪДЪРЖАНИЕ НА ПОСЛЕДВАЩАТА ОЦЕНКА.....	11
2.1. Нормативно основание за разработване на последващата оценка	11
2.2. Роля и функция на последващата оценка.....	12
2.3. Цели на последващата оценка	14
2.4. Контекст за разработването на последващата оценка	16
2.4.1. Стратегия „Европа 2020“	17
2.4.2. Пети Кохезионен доклад	18
2.4.3. Новата кохезионна политика на ЕС за периода 2014-2020 г.....	19
2.4.4. Национална стратегия за регионално развитие 2012-2022 г.	19
2.4.5. Регионален план за развитие на Югоизточен район за периода 2014–2020 г.....	21
2.4.6. Стратегия за развитие на област Ямбол за периода 2014–2020 г.	22
2.4.7. Статистически резултати от преброяването през 2011 г.....	22
2.4.8. Общината като бенефициент на национални програми, финансирани от европейските фондове.....	23
III. МЕТОДИКА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПОСЛЕДВАЩАТА ОЦЕНКА.....	27
3.1. Използвани методи	27
3.2. Използвани източници на данни и информация.....	27
3.3. Работа с използваните източници на данни и информация	30
3.4. Приложен подход	30
3.5. Използвани критерии за последваща оценка	31
IV. ПРЕГЛЕД НА ПРЕДХОДНИ ОЦЕНКИ НА ПЛАНА	33
4.1. Предварителна оценка на ОПР на община Болярово 2007-2013 г.....	33
V. ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПР НА ОБЩИНА БОЛЯРОВО 2007-2013 г.....	36
5.1. Период, обхванат от ОПР.....	36
5.2. Процес на разработване и администриране на ОПР.....	38
5.3. Съответствие на структурата и съдържанието на ОПР със законовите изисквания.....	38
5.4. Оценка на изпълнението на целите и приоритетите на ОПР	46

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

5.4.1. Оценка на изпълнението на заложените мерки и дейности за изпълнение на	ОПР.....	47
5.4.2. Оценка на изпълнението на целите на ОПР.....		52
VI. ОЦЕНКА НА СОЦИАЛНО - ИКОНОМИЧЕСКОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ОПР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013		
Г.....		56
VII. ОЦЕНКА НА ЕФЕКТИВНОСТТА И ЕФИКАСНОСТТА НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ РЕСУРСИ		64
7.1. Финансова осигуреност на ОПР		64
7.2. Основни източници на финансиране на ОПР за периода 2007-2013 г.		67
7.3. Използване на възможностите за финансиране на ОПР от ОП.....		69
7.3.1. Сравнение със средните показатели за областта		69
7.3.2. Сравнение със средните показатели за България.....		71
VIII. ОСНОВНИ ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ.....		72
8.1. Основни изводи от последващата оценка		72
8.2. Препоръки относно ОПР на община Болярово за периода 2014-2020 г.		77
ПРИЛОЖЕНИЯ		82

СПИСЪК НА ТАБЛИЦИТЕ

Таблица № 1: Цикъл на оценяването, във връзка с целите и критериите.....	13
Таблица № 2: Критерии за оценка на ОПР.....	31
Таблица № 3: Съответствие на структурата на ОПР на община Болярово с изискванията на чл. 13, ал. 2 на ЗРР	40
Таблица № 4: Обобщени данни за степента на изпълнение на заложените мерки и дейности в ОПР за периода 2007-2013 г.....	49
Таблица № 5: Индикативен размер на планираните средства по цели към отделните приоритети на ОПР за периода 2007-2013 г. и % на изпълнение на инд. бюджет.....	53
Таблица № 6: Групировка на индикаторите от ОПР на община Болярово за периода 2007-2013 г.....	56
Таблица № 7: Обобщена информация за изпълнявани проекти в Община Болярово за периода 2007 – 2013 г.....	59
Таблица № 8: Индикативен размер на планираните средства по приоритети за периода 2007-2013 и % на изпълнение на инд. бюджет.....	66
Таблица № 9: Брой и стойност на финансираните проекти по ОП в област Ямбол за периода 2007-2013 г.....	69

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

СПИСЪК НА ГРАФИКИТЕ

Графика № 1: Връзка между основните фази на ОПР с видовете оценки.....	14
Графика № 2: Структура на планираните средства по приоритети на ОПР спрямо общия размер и усвоените суми по приоритети спрямо общия размер.....	65
Графика № 3: Източници на финансиране на ОПР за периода 2007-2013 г.....	68
Графика № 4: Усвоени средства на глава от населението по ОП за област Ямбол и съставните ѝ общини.....	70
Графика № 5: Усвоени средства на глава от населението по отделни ОП за България, област Ямбол и община Болярово.....	71

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

БВП	Брутен вътрешен продукт
ВиК	Водоснабдяване и канализация
ДФЗ	Държавен фон земеделие
ЕЗФРСР	Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони
ЕК	Европейска комисия
ЕС	Европейски съюз
ЕФГЗ	Европейския фонд за гарантиране на земеделието
ЗРР	Закон за регионално развитие
ИСУН	Информационна система за управление и наблюдение
ИФТ	Индикативна финансова таблица
КБ	Програма „Красива България”
КП	Капиталова програма
МПС	Малки и средни предприятия
МРР	Министерство на регионалното развитие

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

НСИ	Национален статистически институт
НСОРБ	Национално сдружение на общините в Република България
НСРР	Национална стратегия за регионално развитие
ОП	Оперативни програми
ОПАК	Оперативна програма „Административен капацитет“
ОПОС	Оперативна програма „Околна среда“
ОПР	Общински план за развитие
ОПРР	Оперативна програма „Регионално развитие“
ОПРЧР	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“
ОСР	Областна стратегия за развитие
ОУ	Основно училище
ППЗРР	Правилник за прилагане на закона за регионално развитие
ПО	Последваща оценка
ПРОПР	Програма за реализация на Общинския план за развитие
ПРСР	Програма за развитие на селските райони
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
РПР	Регионален план за развитие
САПАРД	Специална програма за присъединяване в областта на земеделието и селските райони
СКФ	Структурни и кохезионен фондове
ТБО	Твърди и битови отпадъци
ФАР	Програма за реструктуриране на икономиките на Полша и Унгария

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият доклад е изготвен в изпълнение на договор за услуга, сключен между община Болярово и „Региоплан“ ЕООД. Част от предмета на договора е „Изготвяне на Последваща оценка (ПО) на изпълнението на Общинския план за развитие на община Болярово за периода 2007-2013 г.“ в изпълнение на чл. 34, ал.1 и чл. 36, ал. 1. от Закона за регионалното развитие (ЗРР)¹ и във връзка с изпълнение на проект „Ефективна координация и партньорство при разработване и провеждане на политики в община Болярово“, финансиран по Договор за безвъзмездна финансова помощ №13-13-43/29.10.2013г., по „Оперативна програма „Административен капацитет“ 2007 – 2013“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Общинският план за развитие на община Болярово 2007 – 2013 г. (ОПР) е разработен през 2005 г. и е обсъден и приет от Общинския съвет по предложение на кмета на Общината с Протокол № 18 /30.05.2006 г.

Основание за разработването на ОПР са разпоредбите на чл.14 от ЗРР, съгласно които Общинският план определя целите и приоритетите на развитие, както и финансовите ресурси за реализацията му. Съгласно изискванията на Закона, общинските планове за развитие са средносрочни планови документи, като сроковете за тяхното разработване се обвързват с циклите на държавното планиране.

ОПР е разработен в съответствие с предвижданията на Областната стратегия за развитие на Област Ямбол, Плана за развитие на Югоизточен район и наличната към онзи момент информация, относно действащи и предстоящи европейски политики и тяхното транспониране в Националната стратегическа референтна рамка, Оперативните програми, и т.н.

Планът е бил разработен в режим на консултации със заинтересованите страни – представители на местната власт, местния бизнес, неправителствени организации, всички политически партии, представени в общината, както и експерти – партньори и заинтересовани граждани.

¹ Обн. ДВ. бр.50 от 30 Май 2008г., изм. ДВ. бр.47 от 23 Юни 2009г., изм. ДВ. бр.82 от 16 Октомври 2009г., изм. ДВ. бр.93 от 24 Ноември 2009г., изм. и доп. ДВ. бр.82 от 26 Октомври 2012г., изм. ДВ. бр.66 от 26 Юли 2013г.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Целите на плана за развитие на община Болярово, в съответствие с „Методическите указания за разработване на ОПР“² и „Общинският план за действие за присъединяване на България към ЕС 2004 – 2007 г.“³ са:

- Да формулира общо приемливата, желана от обществото визия за развитие на общината през следващите 7 години, при новите условия произтичащи от членство на страната в Европейския съюз;
- Да анализира и мотивира оценка на силните страни, да предложи мероприятия за преодоляване на негативните процеси и туширане на разкритите слаби страни на развитието;
- Да очертае основните насоки в отделните сфери на социално-икономическото развитие на общината, като формулира и изведе най-важните, приоритетни задачи, необходими за „успешния старт“ на управлението в новите условия;
- Да набележи мероприятия за реализация на желаните промени, при ефективно използване на наличните ресурси, в условията на опазване на околната среда;
- Да мобилизира и интегрира усилията на различните институции и структури, имащи отношение към социално – икономическото развитие;
- Да запознае обществеността с разкритите проблеми и пътищата за преодоляването им, както и да приеме препоръките на отделните граждани, групи и общности, така че планът да бъде резултат от широк обществен консенсус;
- Да превърне стратегическото планиране в основен действащ инструмент за развитие на общината.

За да бъде успешен крайният резултат предвижданията на ОПР следва да се разглеждат като инструмент за управление в ръцете на действаща институция, която постоянно да следи, както външните въздействия, така и процесите, протичащи вътре в общината, да анализира, определя и предлага избор на поведение – (балансирано, взаимосвързано, равномерно развитие на всички подсистеми), в определените от плана рамки за развитие, за постигане на поставените цели.

²Методически указания за разработване на общински планове за развитие 2004г.; одобрени от Министъра на регионалното развитие и благоустройството със Заповед № РД-02-14-12/11.01.2005 г;

³Приет от ОС на НСОРБ на 9 юли 2004г.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Изхождайки от така формулираните цели и предназначение, ОПР се явява най-важния стратегически документ за общините в България, в това число и община Болярово, служещ от една страна като инструмент за решаване на приоритетни за общината проблеми и задачи и същевременно осигуряващ „вход“ към националните и европейските финансови ресурси.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

II. ЦЕЛИ И СЪДЪРЖАНИЕ НА ПОСЛЕДВАЩАТА ОЦЕНКА

2.1. Нормативно основание за разработване на последващата оценка

ОПР на община Болярово е стратегически документ за развитие на общината за периода 2007 - 2013 г. Той е разработен на основание чл. 14 от ЗРР. В изпълнение на ЗРР, ОПР подлежи на три вида оценки: предварителна, междинна и последваща. ОПР на община Болярово 2007 – 2013 г. е бил обект на предварителна оценка. Междинна оценка на изпълнението на ОПР не е извършвана.

Нормативната уредба, която изисква провеждането на последваща оценка (ПО) на ОПР, произтича и се основава на ЗРР и по-специално на чл. 34, ал.1 , във връзка с чл. 9, т.7, както и чл. 36, ал. 1 и ал. 2. Тези разпоредби посочват:

- задължението за провеждане на последваща оценка на ОПР и времето на нейното провеждане (чл. 34, ал.1 във връзка с чл. 9, т. 7) - „За изпълнението на документите за стратегическо планиране по чл. 9, т.7 (ОПР) се извършва последваща оценка не по-късно от една година след изтичането на периода на тяхното действие”;
- минималният обхват и съдържанието на ПО (чл. 34, ал.2) - „Последващата оценка включва:
 1. оценка на степента на постигане целите и устойчивостта на резултатите;
 2. оценка на общото въздействие;
 3. оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси;
 4. изводи и препоръки относно провеждането на политиката за регионално и местно развитие”;
- отговорността за организирането и възлагането на ПО (чл. 36, ал.1) – „Оценките се извършват чрез възлагане при условията и по реда на Закона за обществените поръчки съответно от министъра на регионалното развитие, от областните управители и от кметовете на общините.”;
- възможните източници на финансиране (чл. 26) и тяхното изразходване, включително за наблюдение и оценка (чл. 27, т. 5);

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

- определяне на документите, свързани с оценяването, като официална обществена информация (чл. 37, ал. 1), както и свързаните с това задължения за информиране на обществеността (чл. 37, ал. 2);
- указание, че в Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие са регламентирани минимални изисквания към оценителите (чл. 36, ал.2).

Правилникът за прилагане на Закона за регионалното развитие⁴ доизяснява изискванията на ЗРР, като свързва провеждането на последващата оценка с:

- изискването за информация и публичност (чл. 41), което се постига чрез изготвянето, обсъждането и публикуването на доклад по чл. 42, ал.1 на ППЗРР, който отчита резултатите от последващата оценка на изпълнението на ОПР;
- изготвянето на доклад (чл. 42, ал.1), който трябва да отчита резултатите от оценката и да съдържа в себе си тези резултати;
- определянето на минималните изисквания към експертите, участващи в оценяването (чл. 83, ал.1 и ал. 2);
- задължението на кметът на общината и общинският съвет да осигуряват информация и публичност на общинския план за развитие в съответствие със своите компетенции (чл. 41).

2.2. Роля и функция на последващата оценка

Направеният преглед на нормативната основа дава солидна правна база за провеждането на последваща оценка, но не дава дефиниция на ПО по принцип, както и на ПО на ОПР.

В контекста на ЕС оценяването се разбира като преценка на публичната намеса в развитието, съобразно резултатите, въздействията и нуждите, които намесата цели да задоволи. Оценяването е систематична дейност, която се извършва на основата на обективни стандарти и критерии и може да се прилага към политика, план, стратегия, програма или проект. Оценката е периодично съждение за съответствието, ефикасността, ефективността, въздействието, устойчивостта на проект, програма, план, стратегия или политика съобразно предварително определените цели на съответния документ.

⁴ Обн. ДВ. бр.80 от 12 Септември 2008г., изм. ДВ. бр.93 от 24 Ноември 2009г.,изм. ДВ. бр.5 от 19 Януари 2010г., изм. ДВ. бр.97 от 8 Ноември 2013г.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Основната цел на оценяването е подобряване на опита на администрацията в планирането и прилагането на публични програми и политики, поради което основните цели на оценяването са свързани с планиране, изпълнение и отчетност. Оценката е от важно значение, за да се идентифицират тенденциите, да се проследява прогресът, да се извлекат поуците, да се корелират действията с променящите се условия, да се отговори на новите предизвикателства, да се осигури отчетност, да се развие капацитет чрез учене. Всички тези функции на оценяването са еднакво важни и нито една от тях не изключва друга.

Основните критерии, които се използват за постигане на обективна преценка, са критериите за приложимост, обоснованост, ефективност, ефикасност, въздействие и устойчивост.

В зависимост от целта на оценяването - дали е за подобряване на планирането, за проверка на изпълнението или за постигане на по-голяма отчетност - и времевия момент на оценката се различават предварителна, междинна и последваща оценка. Всички те ползват повечето от обективните критерии, но за различните видове оценки различните критерии имат различна тежест:

Таблица № 1: Цикъл на оценяването, във връзка с целите и критериите.

Основни оценъчни въпроси	Предварителна оценка	Междинна оценка	Последваща оценка
Цел на оценяването	Планиране	Изпълнение	Отчетност
Обоснованост	+++	+	+
Приложимост	++	+++	+
Ефективност	+	+++	++
Ефикасност	+	+++	++
Въздействие	-	+	+++

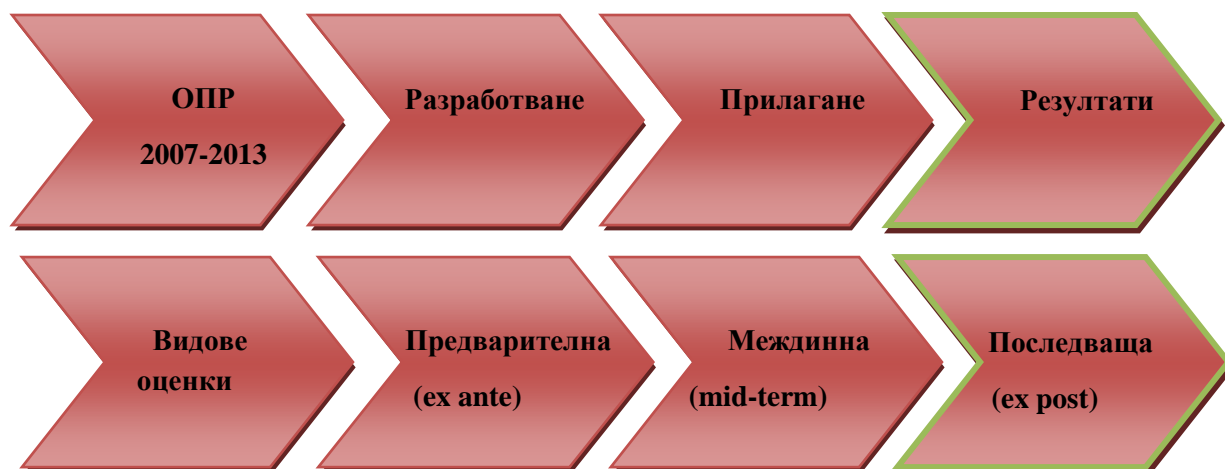
Източник: *EVALSED: The resource for the evaluation of Socio-Economic Development*, September 2013

Връзката между различните фази на осъществяване на публичните политики, в конкретния случай изпълнение на ОПР, с видовете оценки е пряка и позволява:

- да се направи предварителна оценка на въздействието на ОПР;
- да се измери постигнатият напредък в процеса на неговото прилагане;
- да се оцени крайният ефект в сравнение с очакваните резултати.

Тази връзка схематично е представена на **Графика №1**.

Графика № 1: Връзка между основните фази на ОПР с видовете оценки.

Източник: По Наръчник за прилагане, мониторинг и оценка на политики и законодателство в България, проект ФАР BG-0103.01 "Стратегическо планиране и координация".

Оценките следват логиката на реализация на ОПР. Предварителната оценка (ex ante) подпомага идентифицирането на обществените потребности, формулирането на целите на ОПР, правилното им таргетиране, отчитане на рисковете и предизвикателствата. Тя изпълнява „диагностични“ функции, разкрива тяхната целесъобразност и приложимост, подпомагайки разработването им. Междинната (mid-term) оценка проследяват напредъка на осъществяваните политики и качеството на тяхното изпълнение. Последващата (ex post) оценка се фокусира върху постигнатите резултати и осъществените въздействия.

В този цикъл на оценяването, чрез последващата оценка се прави рекапитулация на цялостната реализация на ОПР, на получените резултати и осъществените въздействия. Тя имат за цел да установи как са използвани обществените ресурси, каква е ефикасността на извършените интервенции, в каква степен са постигнати предвидените цели. Анализират се факторите за постигнатия успех или провал, за устойчивостта на резултатите и въздействията.

2.3. Цели на последващата оценка

Последващата оценка на изпълнението на ОПР 2007-2013 г. на община Болярово се извършва, за да се осигури независима и актуална информация за постигнатите резултати от прилагането на плана.

Главна цел на последващата оценка е да даде цялостна представа за изпълнението на общинския план за развитие на община Болярово за периода 2007-2013 г. и за

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

реализацията на неговите приоритети и цели. На тази основа може да се актуализира политиката за устойчиво интегрирано местно развитие за периода 2014 – 2020 г.

Конкретни цели на последващата оценка на изпълнението на ОПР на Община Болярово за периода 2007-2013 г. са:

- да се представят резултатите от изпълнението на целите и приоритетите заложиени в ОПР за периода 2007-2013 г., както и устойчивостта на постигнатите резултати;
- да се извърши оценка на ефективността и ефикасността на използваните за периода финансови ресурси за постигане на целите на ОПР на община Болярово, в т.ч. използване на възможностите за финансиране от националния бюджет, Оперативните програми (ОП), Програма за развитие на селските райони (ПРСР) и др., и управление на собствените финансови ресурси (бюджет на общината);
- да се осигури на управлението механизъм за контрол чрез информация за резултатите и разходите за тяхното постигане;
- да се подпомогнат управленските органи да преценят въздействието от изпълнението на плана и да подобрят процеса на планиране за следващия период, като отчетат както постигнатия напредък, така и негативните ефекти;
- да се изведат препоръки за разработване на ОПР на община Болярово за периода 2014 – 2020 г.;
- да се осигури необходимата публичност на резултатите от последващата оценка.

От така формулираните цели произтичат следните **основни задачи** на последващата оценка:

- да се събере и анализира наличната информация за степента на изпълнение на ОПР за периода 2007-2013 г. като цяло и по отделни приоритети и цели;
- да се посочи кои мерки и цели са изпълнени – пълно или частично, обективно отпаднали от ОПР, изпълняват се текущо или изпълнението е необходимо да се прехвърли за следващия планов период;
- да се посочат слабостите и проблемите при изпълнението на ОПР и да се направят препоръки по отношение на следващия програмен период.

Предмет на последващата оценка са:

1. оценка на степента на постигане целите и устойчивостта на резултатите;
2. оценка на общото въздействие;

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

3. оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси;
4. изводи и препоръки относно провежданата политиката за регионално и местно развитие.

Обхват на последващата оценка - оценката ще обхване периода 2007-2013 г. и всички приоритети и цели на ОПР на община Болярово.

Очакваните ползи от последващата оценка могат да се обобщят така:

- преосмисляне и прецизиране (при необходимост) на политиката за устойчиво интегрирано местно развитие през периода 2014-2020 година;
- подпомагане на процесите на мониторинг и контрол върху изпълнението на ОПР;
- улесняване на достъпа до достоверна и синтезирана информация за постигнатите резултати и гарантиране на необходимата публичност на ОПР;
- „диагностициране“ на слабостите в процеса на изпълнение на ОПР и набелязване на подходи за тяхното преодоляване;
- очертаване контурите и опорните точки, които да бъдат водещи в процеса по разработване на ОПР за следващия планов период, набелязване на препоръчителни инициативи за постигане на по-висока ефективност и ефикасност при изпълнението на ОПР за периода 2014-2020 г.;
- подпомагане на процеса на прилагане на принципите на партньорството и сътрудничеството между всички заинтересовани страни, имащи отношение към ОПР.

2.4. Контекст за разработването на последващата оценка

Последващата оценка на ОПР за община Болярово е разработена в контекста на настъпилите промени и съобразно с насоките и оценките на редица документи на европейско, национално и регионално ниво. Светът се променя с бързи темпове, а дългосрочните предизвикателства като глобализацията, недостатъчните ресурси и застаряването на населението се изострят. „...ако не се променим, ни очаква постепенен упадък и отстъпване на заден план в новия световен ред ...“, това казва Жозе Мануел Барозу в преамбюла на Стратегията „Европа 2020“, която от своя страна е рамката за развитието на Европейския съюз през програмния период 2014-2020 г.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

2.4.1. Стратегия „Европа 2020“

Визията на Стратегията „Европа 2020“ е да превърнем Европейския съюз в интелигентна, устойчива и приобщаваща икономика с високи равнища на заетост, производителност и социално сближаване.

Тази стратегия има три приоритета за развитие, насочени към изграждане на социалната пазарна икономика на Европа за 21-ви век:

- **ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ:** изграждане на икономика, основаваща се на знания и иновации;
- **УСТОЙЧИВ РАСТЕЖ:** насърчаване на по-екологична и по-конкурентоспособна икономика с по-ефективно използване на ресурсите;
- **ПРИБОЩАВАЩ РАСТЕЖ:** стимулиране на икономика с високи равнища на заетост, която да доведе до социално и териториално сближаване.

В обхвата на тези три приоритета са очертани пет водещи цели:

- ЗАЕТОСТ за 75 % от хората на възраст 20 - 64 г.;
- Инвестиции в НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА И РАЗВОЙНА ДЕЙНОСТ - 3 % от БВП на ЕС;
- Постигане на целите „20/20/20“ по отношение на климата и енергията:
 - 20 % намаляване на вредните емисии;
 - 20 % възобновяеми източници на енергия;
 - 20 % по-малко загуби на енергия (енергийна ефективност);
- Дял на преждевременно напусналите училище под 10 %, дял на МЛАДОТО ПОКОЛЕНИЕ с висше образование от най-малко 40 %;
- Намаление на застрашените от БЕДНОСТ с 20 млн.

Новата стратегия на ЕС за растеж и заетост „Европа 2020“ определя в голяма степен рамката на бъдещото икономическо развитие на България. С нея се уточняват приоритетите и целите на европейската икономика до 2020 г. Българското правителство определи националните цели за изпълнението ѝ. Те са:

- Повишаване до 76 % заетостта на жените и мъжете на възраст от 20-64 години;

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

- Увеличаване равнището на комбинираните (публични и частни) инвестиции в областта на научноизследователската и развойна дейност в рамките от 1.4 % до 2 % от БВП;
- Намаляване емисиите на парникови газове с 20 %, в сравнение с нивата от 1990 г. и увеличаване до 16 % дела на енергията от възобновяеми източници в брутно крайно потребление на енергия; подобряването на енергийната ефективност приблизително с 25 % и намаляването с 50 % на енергийната интензивност на БВП до 2020 година;
- Сnižаване под 11 % на дела на преждевременно напусналите училище и увеличаване до 36 % на дела на лицата на възраст от 30 до 34 години със завършено висше или равностойно на висше образование.

Важен фактор, който до известна степен повлия върху състоянието на европейската икономика и ограничи до голяма степен постижимостта на някои от заложените критерии, както в стратегията Европа 2020 е глобалната финансова криза от 2007-2008 г., последвалата я икономическа криза и дълговата криза. Настоящата последваща оценка взема под внимание тези промени в макро средата и ги отчита пълноценно **при оценяване на постигнатото от община Болярово.**

2.4.2. Пети Кохезионен доклад

Публикуваният „Пети доклад на Комисията за икономическото, социалното и териториалното сближаване“ показва, че политиката на сближаване на ЕС е допринесла значително за растежа и благоденствието и за насърчаване на балансираното развитие в целия Съюз. В допълнение, предвид настъпилите през последните години значителни икономически и социални промени, с политиката вече трябва да се решават нови предизвикателства. В по-широкия контекст на прегледа на бюджета на ЕС в доклада се подчертава, че инвестициите в бъдещата политика на сближаване трябва да са тясно съгласувани с целите на стратегията „Европа 2020“. Предлага се също да се въведат много по-строги условия, както и стимули, за да се гарантира, че заделените за политиката на сближаване средства се използват по-ефективно и се поставя по-силен акцент върху постигането на резултати. В този доклад, който може да се окачестви като „оценка“ за прилагането на кохезионната политика, се показва как политиката на сближаване е оказала значително въздействие върху европейската икономика, като е намалила икономическите

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

различия и е насърчила опазването на околната среда и социалното развитие. Констатациите от този доклад и консултациите, които ще последват, ще спомогнат да се промени политиката на сближаване така, че тя да е по-пригодена към днешното икономическо положение. Новите идеи за бъдещата кохезионна политика могат да се формулират по следния начин:

- 1. Увеличаване на добавената стойност за ЕС;**
- 2. Укрепване на управленските механизми;**
- 3. Подобряване на механизмите за прилагане и за постигане на резултати.**

2.4.3. Новата кохезионна политика на ЕС за периода 2014-2020 г.

Настоящият доклад е оценка на постигнатото в рамките на ОПР на община Болярово. Същевременно, той отчита новите тенденции за интегрирано планиране и териториално сближаване в съответствие с развитието на политиката на ЕС през периода 2014-2020 г.

В ПО, екипът се опитва да подпомагане община Болярово в стремежа ѝ да отговори достойно и печелившо на тези бъдещи предизвикателства. При разработването на ОПР 2014-2020 г. трябва да се обърне внимание на изискването от страна на ЕС средствата от политиката на сближаване да се **концентрират** в съответствие с общите стратегически приоритети на ЕС, както и с целите и приоритетите на новите национални и регионални програми на България, т.е. да се осъществи т.н. „Тематична концентрация”. Според новите регламенти за фондовете на ЕС, страните-членки ще трябва да концентрират голяма част от ресурсите на базата на приоритетите, целите и инициативите на стратегията "Европа 2020".

2.4.4. Национална стратегия за регионално развитие 2012-2022 г.

Националната стратегия за регионално развитие (НССР) е основният документ от системата за планиране на регионалното развитие за периода до 2022 г., и инструментът, чрез който са пренесени в национален план постановките на „Териториалния дневен ред Европа - 2020”. Стратегията предлага териториално фокусирани мерки за ограничаване на засилващите се регионални различия вътре в държавата и едновременно с това сближаване с останалата част от членовете на Европейския съюз.

Дефинираната визия на НССР дава основните постановки на стратегическата част: „Българските райони – организирани в национално и европейско сътрудничество за постигане на устойчив икономически растеж и заетост, с подобро качество на живота и съхранено

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

природно и културно наследство”. Желаният резултат се очаква да бъде постигнат чрез многосекторни действия, насочени в един фокус – сближаване.

Главната стратегическа цел на регионалната политика също е дефинирана в съответствие с тази постановка: „Постигане на устойчиво интегрирано регионално развитие с използване на местния потенциал и сближаване на районите в икономически, социален и териториален аспект”. За постигането на тази цел е необходимо усилията да бъдат фокусирани върху ефективно използване на специфичните регионални потенциали, засилване на конкурентните им предимства и премахване на бариерите за развитието им.

Основавайки се на главната стратегическа цел, НСРР поставя и четири конкретни стратегически цели на регионалното развитие в България в периода до 2022 г., които следва да намерят пряко отражение в стратегическата част на ОПР 2014-2020 г.:

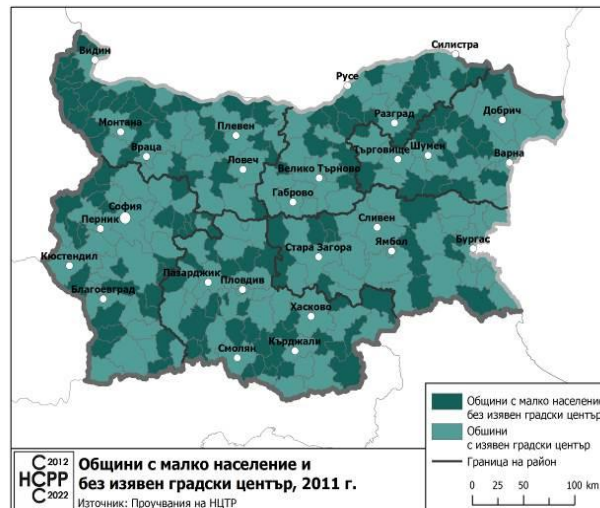
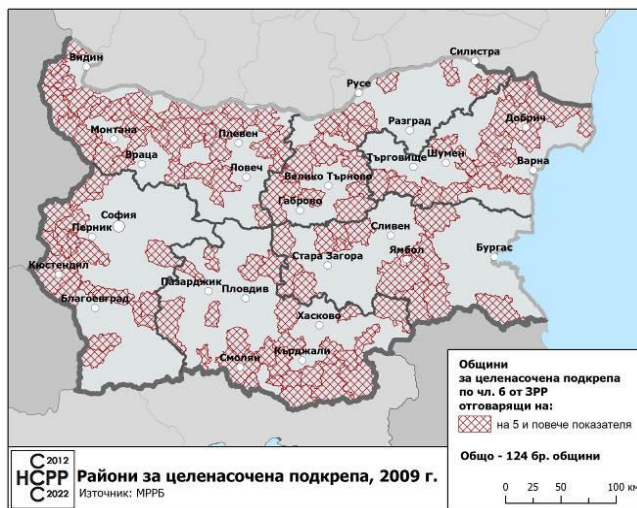
1) Икономическо сближаване - активизиране на специфичния потенциал на регионалните и местните икономики, развитие на устойчиви форми на туризъм, културните и творчески индустрии, инфраструктурата за опазване на околната среда и повишаване на енергийната ефективност;

2) Социално сближаване - подобряване на качеството и осигуряване на широк и свободен достъп до образователни, здравни, социални услуги и до културни ценности и прояви, развитие на научно-изследователските центрове и университети, обвързването им с нуждите на бизнеса и развитие на капацитета на публичната администрация;

3) Териториално сближаване, за което трябва да допринесат развитието на трансграничното сътрудничество и развитие на междурегионално и транснационално сътрудничество;

4) Балансирано териториално развитие - интегрирано устойчиво градско развитие, укрепване на полицентричната мрежа от градове и подобряване на свързаността.

НСРР определя община Болярово като **район за целенасочена подкрепа**⁵, с **малко население и без изявен градски център**⁶, към който да гравитира.

Източник: НСРР 2012-2022 г.

2.4.5. Регионален план за развитие на Югоизточен район за периода 2014–2020 г.

Регионалният план за развитие (РПР) на Югоизточен район, като един от шестте плана за развитие на ниво 2 за периода 2014–2020 г., е съществен елемент в йерархичната система от документи за стратегическо планиране на регионалното развитие. Основна функция на плана е да осигури връзката и координацията между целевата концепция на националните и европейски документи за развитие на страната през периода 2014-2020 г., включително Национална стратегия за регионално развитие 2012-2022 г., и необходимите цели и действия за развитие на района при отчитане на неговите специфични условия и потенциали за развитие.

РПР, в съответствие с Националната концепция за пространствено развитие на страната до 2025 г., определя общинския център – гр. Болярово като град от 5 ниво - много малки градове и села, **центрове с общинско значение** за територията на съответните общини. Според РПР, политиките за развитие на селските райони и малките градове в тях (в т.ч. община Болярово) трябва да бъдат насочени към разнообразяване на структурата на селскостопанската заетост и към създаване на нови връзки град – село. Подходящо ще бъде да се насърчават малките градове в предоставянето на услуги за техния селскостопански

⁵ Общини, определени като “райони за целенасочена подкрепа”, са регламентирани със Закона за регионално развитие – чл. 5 и чл. 6. Те се определят чрез оценка по 8 вида критерии и показатели.

⁶ Има се предвид град от 3 или 4 йерархично ниво, съгласно НКПР.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

хинтерланд и в разкриването на малки и средни предприятия, свързани със селскостопанското производство. Близостта на малките градове до селата е фактор, който трябва добре да се използва в бъдеще, тъй като създава възможности за подобряване връзката град – село и за превръщането на **малките градове в опорни центрове на селищната мрежа**, обслужващи селската местност.

2.4.6. Стратегия за развитие на област Ямбол за периода 2014–2020 г.

Областната стратегия за развитие (ОСР) на Област Ямбол за периода 2014 – 2020 год., съгласно ЗРР трябва да даде стратегически насоки за разработване на целите и приоритетите на общинските планове за развитие за периода 2014 - 2020 г. Тази тема е новост за второто поколение на областните стратегии. Без да нарушава принципите на местното самоуправление, областната стратегия трябва да адресира препоръки и стратегически насоки към новите планове на съставните общини, за да се постигне:

- Съответствие с областната стратегия (тя е „посредникът“ между ОПР и по-високите нива – РПР и НСРР);
- Съответствие с общите проблеми, потребности и потенциали на областта – сфери за междуобщински партньорства.

В този контекст, ОСР на област Ямбол включва списък на ключови проекти с общинско, надобщинско и регионално значение за периода 2014-2020 г. в сферите: транспорт и инфраструктура, икономика, култура, образование, здравеопазване, туризъм, екология, социални дейности, териториално сътрудничество. Тези проекти от своя страна, трябва да намерят отражение в стратегическата част на ОПР 2014-2020 г.

2.4.7. Статистически резултати от преброяването през 2011 г.

Националният статистически институт огласи данни от 17-то поред преброяване на населението и жилищния фонд и първото, откакто страната ни е член на ЕС. То се проведе от 1 до 28 февруари 2011 г. Според резултатите, обявени от Националният статистически институт (НСИ) от преброяването населението на страната към 1 февруари 2011 г. е 7 351 234 души. В периода 2001 - 2011 г. населението намалява с 581 750 души, при изключително висок средногодишен темп на намаление от 0.7 %.

Анализ на резултатите от преброяването на населението в община Болярово показва:

- Населението на община Болярово към началото на 2011 г. е 4 160 души. За периода между двете преброявания населението на общината намалява с 1 478 (-26.2 %), при средно за областта - 15.8 %. По-конкретният анализ – по населени места, разкрива добре изразени различия в динамиката на абсолютния брой на населението – по-високи темпове на намаление в селищата от южната част на общината (селата Странджа, Воден, Горска поляна, Шарково и Крайново), и по-ниски темпове в селата от северната част – Ст. Караджово, Голямо Крушево и Попово.
- Намалението на населението е по – високо в сравнение със съседните общини – Тунджа и Елхово, което разкрива по – интензивен процес на депопулация.
- По брой население, община Болярово е на последно място в областта (3.2 % от населението на област Ямбол).
- Преобладава делът на населението, живеещо в селата - 70.4 % от общото население на община Болярово.
- Средната гъстота на населението в община Болярово е 6.22 д./кв.км, което е под средното за областта (39.2), югоизточния район (54.4) и страната като цяло (66.3).
- Миграционното салдо на общината е отрицателно. Миграционните движения на населението са насочени основно към областния център.
- Населението на 65 и повече години е 32.7 % от общия брой, т.е. всеки трети е в пенсионна възраст.
- Образователната структура на населението в общината е неблагоприятна. Приблизително 2/3 от населението са с основно и по-ниско образование. Делът на висшистите е под 5 %.

В обобщение, неблагоприятните демографски тенденции в общината имат устойчив характер. Ако те се запазят през следващите години, човешкият фактор ще се наложи като главен ограничител за социално - икономическото развитие на територията.

2.4.8. Общината като бенефициент на национални програми, финансирани от европейските фондове

Програмите по различните политики за икономическо, социално и териториално развитие в България, финансирани от фондовете на ЕС, се разработват и договарят за

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

изпълнение на национално ниво в периода непосредствено преди и през 2007 г. Тези програми са внесени за разглеждане и одобрение от службите на Европейската комисия през 2007 година, когато България е приета за пълноправен член на ЕС. Планирането и изпълнението на политиките в общините от местната власт е възможно изпълнимо и е в силна зависимост от планираните на национално ниво политики поради законово установената централизация на финансовите ресурси. Периодът и качеството на изпълнение на дейностите на ОПР е в тясна зависимост от процесите на стартиране и изпълнение на схемите за финансиране на проекти по различните програми.

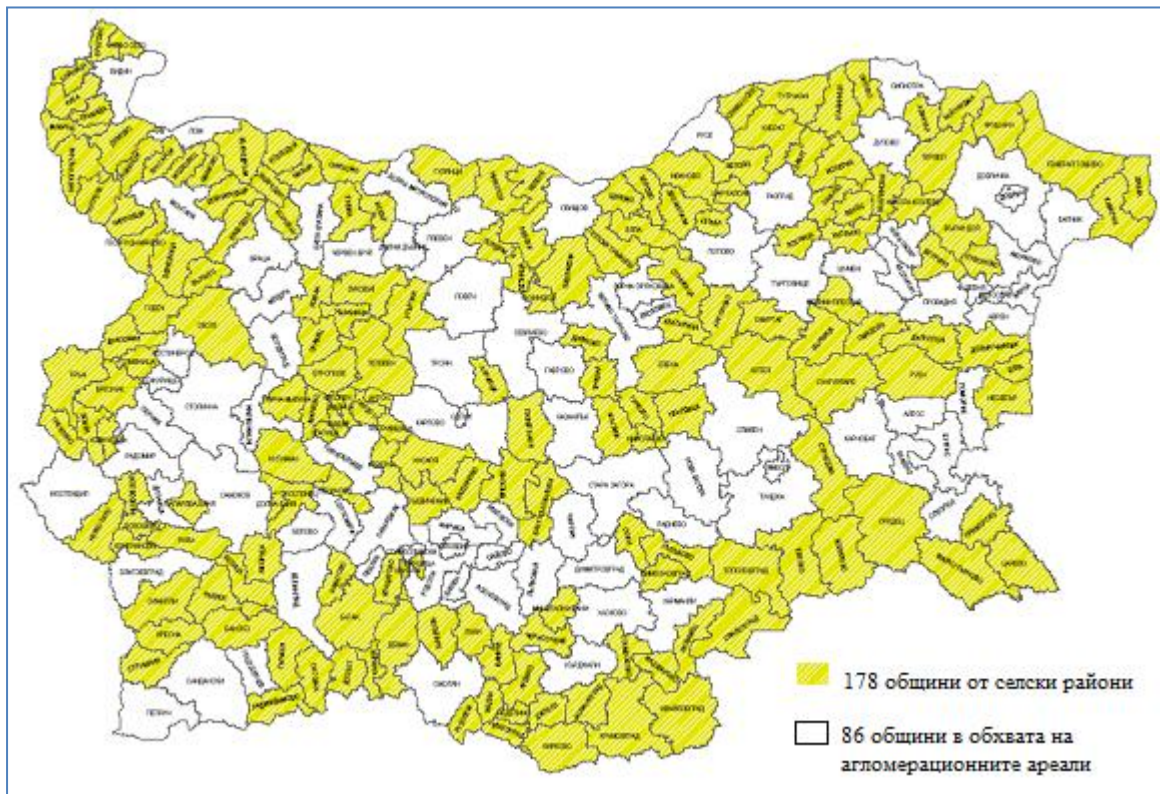
В периода на изпълнение на ОПР 2007-2013 г., Община Болярово е възможен бенефициент по Оперативна програма (ОП) „Регионално развитие” (ОПРР), ОП „Околна среда” (ОПОС), ОП „Административен капацитет” (ОПАК), ОП „Развитие на човешките ресурси” (ОПРЧР) и Програмата за развитие на селските райони (ПРСР) за инвестиции свързани с подобряване и развитие на техническа, социална и туристическа инфраструктура – пътища, улици, ВиК системи, пречиствателни станции за отпадни води, сметица за твърди битови отпадъци, обновяване на населените места, обновяване на публични сгради общинска собственост, подобряване качеството на предоставяните социални услуги и разкриването на нови такива, повишаване на административния капацитет в услуга на гражданите и бизнеса и т.н. **(ВЖ. Приложение №1).**

Съгласно Наредба № 14 от 01.04.2003 г. за определяне на населените места в селски и планински райони, издадена от министъра на земеделието и горите и министъра на регионалното развитие и благоустройството⁷, община Болярово е определена като община попадаща в обхвата на селските райони в България. В чл. 2, ал.1 на Наредбата е разписана дефиницията и критериите за определяне на селски райони и това са общините, на чиято територия няма град с население над 30 000 души и гъстотата на населението е под 150 жители на кв. км. Тази дефиниция е използвана при Програма САПАРД и се прилага и при Програмата за развитие на селските райони за периода 2007-2013г. за териториално базирани интервенции.

В този контекст, в процеса на програмиране на регионалното развитие за периода 2007-2013 г., общините в България, условно бяха разделени на общини в обхвата на градските

⁷ обн., ДВ, бр. 35 от 16.04.2003 г

агломерационни ареали⁸ (общо 86), получаващи подкрепа за реализиране на инфраструктурни проекти основно по ОПРР и общини от селските райони (общо 178)⁹, получаващи подкрепа за реализиране на инфраструктурни проекти основно по ПРСР.

Източник: ОПРР 2007-2013 г.

Територията на община Болярово попада в категорията „общини от селски райони“. В тази връзка основните инвестиции за подобряване и развитие на техническата, социалната, туристическата и екологичната инфраструктура в общината са възможни по ПРСР и ОПОС. Общината е допустим бенефициент по ОПРР, „Приоритетна ос 4: Местно развитие и сътрудничество“ за подобряване на образователната инфраструктура, както и изпълнение на дребномащабни дейности за предотвратяване на свлачища и наводнения в рамките на населените места.

Общината е допустим бенефициент и по Оперативна програма за трансгранично сътрудничество България – Турция, финансирана от Инструмента за предприсъединителна помощ (ИПП) на ЕС, имаща за цел:

⁸ Съгласно ОПРР, това са 36 зони, състоящи се от групи селища и общини с неделими функционални и пътни връзки, които са концентрирани около големи или средни градски центрове.

⁹ Вж. ДВ, бр.71/2008 г., с.60-61.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

- да се подпомогне устойчивото икономическо развитие в зоната на трансгранично сътрудничество на основата на сравнителните преимущества.
- да се подобри общото социално развитие и да се насърчи социалното сближаване между хората и общностите.
- да се подобри качеството на живота чрез ефективното използване на общите природни ресурси успоредно с опазване на ценностите на природното, културното и историческо наследство.

В този период на изпълнение на приоритетите и мерките на ОПР на общината, като принос за развитие на икономиката и заетостта следва да се отчетат и възможностите за инвестиции и подпомагане на земеделските производители, преработватели, микро, малки и средни предприятия, чрез проекти по ПРСР, ОП „Конкурентоспособност на българската икономика” (ОПКБИ) и ОПРЧР.

В ОПР на община Болярово са планирани мерки и дейности по съответните приоритети, които се съотнасят към отделните програми с възможност за реализиране и финансиране от Европейските фондове и националния бюджет.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

III. МЕТОДИКА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПОСЛЕДВАЩАТА ОЦЕНКА

3.1. Използвани методи

При избора на методи за осъществяването на оценката бяха използвани Насоките на Европейската комисия, описани в „*The resource for the evaluation of Socio-Economic Development (EVALSED)*”, September 2013”.

Оценяващият екип използва две основни групи методи за оценка:

А. Методи за набиране и документиране на информация:

- Проучване на документи. Преглед на всички документи, свързани с прилагането на процеса на оценката;
- Метод на статистическата групировка. Оценителният екип използва този метод при групиране и подготовка за анализ на финансираните проекти, подпомагащи изпълнението на приоритетите на ОПР.

Б. Методи за анализ на събраната документация:

- Експертна оценка. Оценката на изпълнението на ОПР беше формално разделена между експертите по темите: „Техническа инфраструктура и екология”, „Икономическо развитие и туризъм” и „Социални дейности, здравеопазване, образование, култура и спорт”, „Административен капацитет”. Експертите оформиха свои становища, от които бяха изведени обобщените резултати от оценката;
- Качествен анализ. Този метод беше използван за изследване на качеството на изпълнение на приоритетите и целите на плана и устойчивостта на постигнатите резултати. На тази база, екипът предлага изводи и препоръки относно ОПР на община Болярово за периода 2014-2020 г.
- Факторен анализ. Чрез този метод бяха определени две групи фактори: тези, които до момента влияят върху изпълнението и друга група, които ще оказват въздействие и в бъдеще.

3.2. Използвани източници на данни и информация

След възлагане на поръчката беше определена първичната информация, която е необходима да бъде събрана и в последствие, анализирана. В тази фаза се извърши определяне на обхвата и ограниченията на ПО на ОПР.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Основните източници на информация за последващата оценка на ОПР включват:

Документи на ЕС:

- Стратегия „Европа 2020“;
- Териториален дневен ред на ЕС 2020;
- Стратегическа рамка на Европейската комисия за периода 2014-2020 г.;
- Пети кохезионен доклад на ЕК;
- Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на съвета от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета;
- „The resource for the evaluation of Socio-Economic Development (EVALSED).

Национални и регионални документи:

- Методически указания за разработване на национална стратегия за регионално развитие (2012-2022 г.), регионални планове за развитие на районите ниво 2 (2014-2020 г.), областни стратегии за развитие (2014-2020 г.), общински планове за развитие (2014-2020 г.);
- Национална стратегия за регионално развитие 2012-2022 г.;
- Национална програма за развитие: България 2020;
- Национална програма за реформи на република България (2011-2015 г.);
- Национална концепция за пространствено развитие 2012-2025 г.;
- Концепция за програмиране на развитието на Р България, приета от Съвета за развитие към МС, 8 юли 2010 г.;
- Проекти на оперативните програми за периода 2014 – 2020 г.;
- Проект на Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г.;
- Регионален план за развитие на Югоизточен район за периода 2014 – 2020 г.;
- Стратегия за развитие на област Ямбол 2014 – 2020 г.;

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

- Доклади от оценки на Регионален план за развитие на Югоизточен район за периода 2007-2013 г. и Областна стратегия за развитие на област Ямбол за периода 2005-2015 г.;

Общински документи:

- Общински план за развитие на община Болярово 2007 – 2013 г.;
- Предварителна оценка на общински план за развитие на община Болярово 2007 – 2013 г. - „Анализ на общинския план за развитие на община Болярово 2007-2013 г.“, 2008 г.
- Секторни стратегии и програми на общината;
- Капиталови програми на община Болярово за периода 2007-2013 г.;
- Справки, доклади и отчети на Община Болярово;
- Проекти на община Болярово.

Източници на статистическа информация:

- Текуща статистика на НСИ;
- Официални данни от преброяването на населението и жилищния фонд през 2011 г.;
- Данни от общинска администрация – Болярово;
- Официални страници на Управляващите органи (УО) на оперативните програми;
- Официална страница на Програма за развитие на селските райони 2007-2013 г. и Държавен фонд земеделие;
- Информационна система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на ЕС в България (ИСУН).

Събиране и обработване на необходимата информация:

Събирането и обработването на информацията е извършено чрез интернет, работа на терен – срещи и консултации, работа с документи и др.

Трябва да се посочи, че наличната информация не осигурява достатъчна база за изготвяне на достатъчно изчерпателна последваща оценка за изпълнението на абсолютно всички приоритети, цели и мерки. Липсата на Годишни програми и Отчети за изпълнението по години на ОПР допълнително създават затруднения в това отношение. За нуждите на последващата оценка на изпълнението на някои от целите и мерките са използвани описателни формулировки като рамкови качествени критерии за оценка на напредъка по отношение на изпълнението на ОПР.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

3.3. Работа с използваните източници на данни и информация

Подбор, съпоставяне:

При подбора и съпоставянето на документите са използвани следните критерии - стратегическо съответствие и хармонизация с целите и приоритетите на политиката за регионално и местно развитие за периода 2007-2013 г.; нормативно съответствие с принципите, правилата и стандартите за планиране на регионалното развитие, залегнали в националното законодателство.

Анализ и оценка:

Анализът и оценката на работата с документите отразява тяхната актуалност, достоверност, източника на информацията и изчерпателност. Извършена е документална оценка на изпълнението на ОПР и преглед на всички съпътстващи документи на община Болярово, които съвместно с ОПР допринасят за изпълнението на ОПР. Същевременно са анализирани публичните инвестиции на територията на общината на базата на проектите (изпълнени и в процес на изпълнение), източниците на финансиране, ефекта и устойчивостта от тези инвестиции.

Екстраполация, синтез:

Екстраполацията и синтеза на информацията са извършени съгласно правилата за разработване на стратегически и планови документи и в съответствие с методическите указания на МРР.

3.4. Приложен подход

Технологичният алгоритъм на последващата оценка се основава на структуриран, систематичен и итеративен подход при събиране, обработка, анализиране и представяне на информацията и може да се обобщи по следния начин:

1. Разработване на оценителна методика;
2. Събиране и оценка на първоначални данни, чрез проучване на плановите документи и отчети за изпълнение на приоритетите и целите на ОПР;
3. Обработка, анализ и оценка на основните количествени и качествени данни. Анализът и оценката е извършен на базата на: постигнати резултати, въздействие и цялостна ефективност на изпълнението на ОПР; ефективно и ефикасно използване на ресурсите за развитие на територията на общината; политическа и социална ангажираност, административен и институционален капацитет за прилагане на

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

политиката за устойчиво интегрирано регионално и местно развитие; устойчивост на постигнатите резултати.

4. Представяне на Доклада за ПО на Възложителя за предварително одобрение, преди окончателното приемане на последващата оценка.

5. Въвличане и консултиране на заинтересованите страни - хоризонтална дейност приложена през целия процес на подготовка и извършване на оценката, чрез екипни срещи, експертни обсъждания, специализирани индивидуални и групови срещи и ежедневна оперативна връзка между страните. Този процес осигури равнопоставено информиране и навременна консултация между страните.

3.5. Използвани критерии за последваща оценка

Методическият инструментариум на ПО включва използването на определени критерии за оценка, които характеризират качеството на резултатите при изпълнението на ОПР на община Болярово 2007 – 2013 г.:

- Постигнати резултати, въздействие и цялостна ефективност на изпълнението на ОПР, в т.ч. - устойчивост на постигнатите резултати;
- Ефективно и ефикасно използване на ресурсите за развитие на територията на Общината;
- Административна, политическа и социална ангажираност, административен и институционален капацитет за реализация на приоритетите и целите на ОПР.
- Устойчивост на постигнатите желани ефекти – ще продължат ли те да съществуват и отвъд времевия хоризонт на ОПР.

Наред с това, бяха отчетени и **общите критерии за оценка на качеството** на плановия документ, които са независими от момента на неговото оценяване:

Таблица № 2: Критерии за оценка на ОПР.

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА	ОПРЕДЕЛЕНИЕ
Ефективност	Постигнатите резултати водят ли до изпълнение на поставените цели?
Ефикасност	Съответстват ли вложените материални, човешки и финансови ресурси на постигнатите резултати?
Полезност	Постигнатите резултати и вложените ресурси отговарят ли на

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА	ОПРЕДЕЛЕНИЕ
	поставените цели?
Устойчивост	Въздействието на постигнатите резултати стабилно ли е във времето?

Източник: ПО EVALSED: The resource for the evaluation of Socio-Economic Development , September 2013

Последващата оценка обхваща времевия период 2007 - 2013 г., като анализите, констатациите и експертните преценки се отнасят както до тенденции или ключови и характерни за периода факти и данни, така и с отчитане степента на изпълнение на всяка конкретна цел и мярка от плана.

При разработване на доклада за последващата оценка са отчетени изискванията за:

- съответствие с нуждите от ПО;
- надеждни данни;
- подходящ обхват;
- качествен анализ;
- правдоподобни резултати;
- безпристрастни изводи;
- принос за разработване на ОПР на община Болярово за периода 2014-2020 г.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

IV. ПРЕГЛЕД НА ПРЕДХОДНИ ОЦЕНКИ НА ПЛАНА

4.1. Предварителна оценка на ОПР на община Болярово 2007-2013 г.

Предварителната оценка на ОПР на община Болярово е извършена през 2008 г., в рамките на Проект „CSDP 2005-057 Lot 2-012 „Във фокуса -Ямбол: Гражданско-институционални партньорства за регионално развитие”, изпълняван от Ямболската търговско – промишлена палата. Процесът на оценяване е включвал следните компоненти:

- Общ преглед на структурата и съдържанието на плановия документ.
- Анализ на увода.
- Преглед на анализа на социално-икономическото развитие на Община Болярово.
- Съответствие между анализа на социално-икономическото развитие и SWOT анализа.
- Вътрешна и външна съгласуваност на Общинския план за развитие.
- Количествена измеримост на целите и преглед на индикаторите.
- Система за мониторинг и оценка на плана.
- Анализ на въздействието на плана и обосновка на разпределението на финансовите ресурси.

Общото заключение от предварителната оценка на Плана е, че „Общинският план за развитие на община Болярово (2007-2013) е изготвен на основата на широкообхватен анализ на социално-икономическото развитие на общината и изведените на негова основа приоритети за развитие. Той дава възможност да бъдат оценени сравнителните предимства и ресурси на общината, позволява да се доразвие и модернизира профила на общинската икономика, като се разширят, реструктурират и модернизират съществуващите икономически дейности и се развият нови такива. Планът е основа за разширяване и задълбочаване на партньорството между общината и останалите заинтересовани местни общности – бизнес, НПО, граждани. В тази връзка е изведен и основният ръководен принцип: изграждане чрез партньорство на европейски модел на развита община на базата на устойчиво и балансирано развитие и управление на човешки, географски и икономически ресурси, в полза на местната общност.”

За подобряване качеството на документа, са изведени следните бележки и препоръки:

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

- Да се изведе в началото на плана таблица с използваните съкращения;
- В увода на плана, резюмето да бъде представено с формулираната в плана визия, стратегически цели и основни приоритети;
- Чрез сравнителна таблица в резюмето да се посочи как точно приоритетите и специфичните цели на плана, отговарят на приоритетите и целите, формулирани в Стратегията за развитие на област Ямбол и в Регионалния план за развитие на Югоизточния район за планиране;
- Ситуационният анализ, в частта му икономика да се допълни с обща характеристика на общинската икономика, която да изведе основните тенденции в развитието ѝ и да ги съпостави с тенденциите, произтичащи в Ямболска област и страната като цяло. Тук следва да бъде направен и анализ на инвестиционна активност в общината и да се посочат конкретни данни за направени в последните години инвестиции, включително и чуждестранни такива;
- В ситуационният анализ, анализа на техническата инфраструктура на общината следва да бъде изведен в отделна точка на плана извън анализа на третичния сектор;
- Ситуационният анализ да се допълни с анализ на общинския бюджет и общинските активи, като се изведе връзката между бюджета, използването на активите и икономическите реалности общината;
- Ситуационният анализ да се допълни с основните национални и/или регионални програми, в които е поет ангажимент към общината във всеки един от анализирания сектори, степента на тяхното изпълнение и влияние върху местното развитие;
- В ситуационният анализ развитието на туризма следва да бъде разгледано в икономически аспект. В тази връзка следва да се направи и оценката на природните дадености, културно-историческото наследство и степента на тяхното използване;
- Добре би било в целия план да се използват при възможност основни данни, предоставени от регионалната статистика, а не от отделни източници, например общински и областни служби и т.н.
- В раздела SWOT - анализ следва да бъде включен и текст обясняващ целта, съдържанието и структурата на SWOT - анализа;

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

- В стратегическата част на плана, непосредствено след визията за развитие на общината **да бъдат посочени изведените приоритети за развитие;**
- **Да се въведе в плана система за индикатори за всеки от приоритетите.** Индикаторите следва да бъдат са ситуирани в три групи: индикатори за въздействие, индикатори за резултат и индикатори за продукт. Наличието на тези индикатори ще позволи да се изгради ефективна система за наблюдение изпълнението на плана;
- Във връзка с финансовото осигуряване на плана, индикативната финансова таблица да се преразгледа, допълни и редактира, от гледна точка на:
 - **детайлизиране и разписване на ресурсите по мерки и дейности,** години и прогнозиран източници на финансиране за дейностите, **за които това липсва;**
 - възможностите на собствения бюджет на общината и бюджетната прогноза;
 - анализа на възможностите за публично-частните партньорства като източник на финансов ресурс;
 - анализа на възможностите, които общината и бизнеса имат с новите инструменти JESSIKA, JASPERS и JEREMIE.
 - степента на реална усвояемост на планираните средства през първата година от действие на плана и преразпределение на ресурса за оставащия период;
- Очертавайки задълженията на Експертната група към Общинския съвет, би следвало да се посочи и **механизма на нейното функционално и персонално ситуиране;**
- ОПР предполага и списък на проектите, които Общината ще реализира за периода 2007-2013 година. Следва да се потърси връзка с бизнеса на територията на общината с оглед формулирането от негова страна на проекти, които да влязат в общинския план за развитие.
- Проектите, залегнали в плана и които ще бъдат финансирани от европейските структурни фондове следва да се подчиняват напълно на логиката на оперативните програми.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

V. ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПР НА ОБЩИНА БОЛЯРОВО 2007-2013

5.1. Период, обхванат от ОПР

Общинският план за развитие на община Болярово 2007 – 2013 г. е разработен през 2005 г. и е обсъден и приет от Общинския съвет по предложение на кмета на Общината с Протокол № 18 /30.05.2006 г.

ОПР на община Болярово е основния инструмент за провеждане на политика за регионално развитие на местно (общинско) ниво – LAU ¹⁰. ОПР обхваща периода 2007 - 2013 г. Обект на планиране и програмиране в рамките на плана се включва територия от 668 кв.км (19.9 % от територията на областта) и население - 5 192 души¹¹. В обхвата на територията са включени 20 населени места от общо 109 за областта, административният център – град Болярово и 19 села.

Утвърждаването на ОПР е извършено в средата на 2006 г., преди редовното членство на страната в ЕС. Основното предназначение на плана е да се поставят на планова основа местните инициативи и намерения и да създаде конкретна политика, включваща цели, приоритети и мерки за ефективно и целево използване на ресурсите и решаване на приоритетни за общината проблеми и задачи.

От 1 януари 2007 г. България стана пълноправен член на Европейския съюз, което практически промени социално-икономическите и политически условия за развитие на страната. Тези промени настъпиха на всички нива на публичното планиране и управление – национално, регионално, областно, общинско (местно, локално). Териториалното многообразие на Европейския съюз наложи към страната нови политики, подходи и модели на управление, обединени под всеобщата потребност за устойчив и приобщаващ растеж. Икономическото, социално и териториално сближаване между регионите в Европа постави и нови предизвикателства пред местните власти като пълноправен участник в процесите на регионално развитие.

¹⁰ След влизането в сила на регулация 1059/2003 на Европейския парламент в Класификацията на териториалните единици за статистически цели NUTS се включват само нивата NUTS 0, NUTS 1, NUTS 2 и NUTS 3. Нивата от предишната версия NUTS 4 и NUTS 5 вече са извън Класификацията NUTS и се наричат съответно LAU 1 - общини и LAU 2 – населени места (от Local Administrative Units), като за тях се запазват принципите на кодиране, използвани в NUTS.

¹¹ Към годината на разработване на ОПР.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Заедно с това през плановия период възникнаха непредвидени обстоятелства. Не са отчетени и предвидени такива „нови“ фактори като финансова криза, нарастваща външна енергийна зависимост, които се проявиха през 2008 г. и оказват влияние и до днес. Те наложиха промени и рестрикции в организацията, планирането, координирането и финансирането на интегрираното развитие на територията, включително и при провеждането на икономически и социални местни политики.

През 2008 г. беше прието и ново национално законодателство в областта на регионалното развитие, включващо Закон за регионалното развитие и Правилник за прилагането му. Новото законодателство за регионалното развитие се основава на приемственост по отношение духа и философията на предходното и отговаря на нуждите от:

- съгласуваност с политиката и законодателството за регионално развитие на Европейския съюз;
- създаване на по-ефективна система от стратегически планови документи за управление на регионалното развитие в България;
- оптимизиране на институционалната рамка от органи и структури, свързани с дефинирането, прилагането, наблюдението и оценката на политиката за регионално развитие и подобряване на координацията с партньорите;
- изграждане на ефективна система за наблюдение и оценка на прилагането на регионалната политика;
- ефективно взаимодействие на националната и европейската законодателна рамка за регионално развитие, осигуряващо добро управление и ефикасност на инструментите, подпомагащи регионалното развитие.

Новото законодателство наложи промяна в границите на някои от районите за планиране (в т.ч. Югоизточния район), поради изискванията на Евростат за териториалните единици в рамките на Европейския съюз, според които в един район от ниво 2 трябва да живеят минимум 800 хиляди и максимум 3 милиона жители. Това от своя страна промени мястото и функциите на общината в регионалните структури и политики на страната.

В обобщение, изпълнението на ОПР на община Болярово съвпада по време с две важни събития – членството на България в ЕС и прилагането на всички императивни модели, принципи и подходи за регионално развитие и глобалната финансова криза и отражението ѝ в България.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Последващата оценка на ОПР на община Болярово отчита комплексно промените настъпили през референтния период.

5.2. Процес на разработване и администриране на ОПР

ОПР 2007-2013 г. се явява продължение на Стратегията за развитието на община Болярово за периода 2000-2006 година. Разработването, обсъждането и приемането на общинския план за развитие до 2013 г. е организирано от кмета на община Болярово.

Планът е обсъден с представители на местната власт, местния бизнес, неправителствени организации, всички политически партии, представени в общината, както и експерти – партньори и заинтересовани граждани.

Процесът на работа по ОПР е бил разделен на две основни фази: разработка на аналитична част (анализ на ситуацията) на ОПР и създаване на стратегическа част. Първият етап, включва набиране на изходна информация и обработката ѝ. Вторият етап, включва формулиране на визия, приоритети, цели и мерки за изпълнение на ОПР.

5.3. Съответствие на структурата и съдържанието на ОПР със законовите изисквания

ОПР на община Болярово е началният, базов елемент в системата на планиране и управление на територията. По същество той дефинира стратегическите насоки за развитие на общината, като отчита специфичните особености на развитието на социално-икономическите процеси и формира инструменти и механизми за защита на конкретните местни интереси.

Целта на общинския план за развитие е анализиране на социално-икономическото, културното развитие и екологичното състояние на територията, систематизиране и ранжиране на проблемите, възможностите и евентуалните рискове за развитието през плановия период, конкретно дефиниране на визията, приоритетите и мерките за развитие и обосноваване на финансовото осигуряване на плана.

ОПР на община Болярово е разработен в съответствие с изискванията на Закона за регионалното развитие на Република България (*Обнародван ДВ, бр.14 от 20.02.2004 г. и отменен в бр. 50 от 30.05.2008 на ДВ*), Методически указания за разработване на общински

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

планове за развитие 2004 г. одобрени от Министъра на регионалното развитие и благоустройството със Заповед № РД-02-14-12/11.01.2005 г. и действащата към този момент подзаконова нормативна уредба, както и с изискванията на други нормативни документи свързани с местното самоуправление и регионалното развитие, както и стратегията за развитие на област Ямбол (2005 г.) и Националната стратегия за регионално развитие на Р България (2005 г.).

В съответствие с горепосочените нормативни изисквания, структурата на плана за развитие (2007 - 2013 г.) на община Болярово съдържа:

УВОД

1. СИТУАЦИОНЕН АНАЛИЗ НА ОБЩИНА БОЛЯРОВО

1.1. Местоположение: предимства и ограничения

1.2. Структура на природния комплекс

1.3. Динамика и структура на човешките ресурси

1.4. Икономика – развитие и структура

1.4.1. Обща характеристика на общинската икономика

1.4.2. Първичен стопански сектор – структура и тенденции на развитието

1.4.3. Вторичен стопански сектор – структура и тенденции на развитието

1.4.4. Третичен стопански сектор – структура и тенденции на развитието

1.4.4.1. Образователна система

1.4.4.2. Здравеопазване

1.4.4.3. Развитие на туризма

1.4.4.4. Техническа инфраструктура

1.4.4.5. Други дейности

1.5. Състояние и опазване на околната среда

1.6. Зониране на територията на общината

2. SWOT АНАЛИЗ: СИСТЕМАТИЗАЦИЯ И РАНЖИРАНЕ НА ОСНОВНИТЕ ПРОБЛЕМИ

3. СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА БОЛЯРОВО

3.1. Състояние на общината към 2013 год.: визия за развитие

4. ФИНАНСОВА ИНДИКАТИВНА ТАБЛИЦА - ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА БОЛЯРОВО 2005-2013г. /ПРИЛОЖЕНИЕ/

5. ИЗПЪЛНЕНИЕ, НАБЛЮДЕНИЕ /МОНИТОРИНГ/, ОЦЕНКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ПЛАНА ЗА РАЗВИТИЕ

5.1. Изпълнение на плана за развитие

5.2. Наблюдение, оценка и актуализация на плана за развитие

ПРИЛОЖЕНИЯ

При анализ на структурата и съдържанието на ОПР на Община Болярово за периода 2007-2013 г. за съответствие с изискванията на новия Закон за регионално развитие¹² е видно, че документа не следват изцяло съдържанието посочено в чл. 13, ал. 2:

Таблица № 3: Съответствие на структурата на ОПР на община Болярово с изискванията на чл. 13, ал. 2 на ЗРР

№	Изискване	Налично ОПР 2007-2013
1.	Анализ на икономическото и социалното развитие на общината	ДА
2.	Целите и приоритетите за развитие на общината за определен период	ЧАСТИЧНО
3.	Индикативна финансова таблица, обобщаваща необходимите ресурси за реализация на плана	ДА
4.	Индикаторите за наблюдението и оценката на плана	ЧАСТИЧНО
5.	Необходимите действия по наблюдението, оценката и актуализацията на плана	ДА
6.	Описание на необходимите действия за прилагане принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност	НЕ
7.	Програма за реализация на общинския план за развитие, с която се конкретизират проектите за неговото изпълнение, съответните финансови ресурси и звената за изпълнение на проектите	ЧАСТИЧНО
8.	Предварителната оценка на плана	ДА

Източник: По чл. 13, ал. 2 на ЗРР

В ОПР, от осемте задължителни точки в структурата и съдържанието на плана са разписани четири, по три от точките има частична информация, **липсва раздел описващ необходимите действия за прилагане принципа на партньорство и осигуряване на**

¹² Обн. ДВ. бр.50 от 30 Май 2008г., изм. ДВ. бр.47 от 23 Юни 2009г., изм. ДВ. бр.82 от 16 Октомври 2009г., изм. ДВ. бр.93 от 24 Ноември 2009г., изм. и доп. ДВ. бр.82 от 26 Октомври 2012г., изм. ДВ. бр.66 от 26 Юли 2013г.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

информация и публичност. Информация съотносима към този раздел се открива в раздел „Изпълнение, наблюдение /мониторинг/, оценка и актуализация на плана за развитие”.

Стратегическата рамка на ОПР на община Болярово включва: визия - приоритети – цели – мерки. Предложени са **6 основни приоритета**, в рамките, на които да се развива политиката на общината. Всеки от приоритетите е допълнително специфициран с цели - **общо 19**. На „най-ниското” ниво са поставени мерки (**общо 59**), за изпълнението на поставените цели. Към всяка една от мерките са разписани конкретни **проекти/дейности** за изпълнение през референтния период.

Основните приоритети са:

- *Приоритет I: Ограничаване на негативните демографски процеси и стимулиране на човешкото развитие;*
- *Приоритет II. Развитие на конкурентоспособно земеделие, основано на принципите на устойчиво управление на земите;*
- *Приоритет III: Изграждане на конкурентоспособна структура на общинската икономика и увеличение на доходите на населението;*
- *Приоритет IV: Съхраняване и експониране на природното и културно богатство на територията на общината;*
- *Приоритет V: Подобряване на средата за живот и бизнес в община Болярово;*
- *Приоритет VI: Развитие и усъвършенстване на административния капацитет на общината и подобряване на сътрудничеството със съседни общини от България и Турция.*

Логиката, която следва формулирането на целите е от най-общо дефинираните приоритети, да се преминава към по-конкретни цели, мерки и дейности/проекти. Мерките са дефинирани в смисъла на оперативни цели, които специфицират изпълнението на по-общо дефинираните цели. Формулировката, обаче на приоритетите, целите и мерките следва да бъде дадена в стратегическата част на плана, като отделна точка, непосредствено след визията за развитие на общината, а не като част от приложението с плана за действие.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Съгласно Методическите указания на МРРБ¹³, ОПР следва да включва разработена система за индикатори за целите на текущия мониторинг и оценки. Системата следва да включва индикатори за:

- Ресурси – съотносими към бюджета;
- Продукти в резултат на извършваните дейности;
- Резултати от проектите – показател за ефективността и ефикасността от изпълнението им;
- Въздействия върху целевите групи и общинската общност, измерими в определен период след приключване на проектите.

Индикаторите следва да имат **количествен измерител**. Необходимо е също така още в етапа на изработване на ОПР да се определят **базови и целеви стойности**, спрямо които в последствие да бъде **измервано изпълнението**.

В раздел „Изпълнение, наблюдение /мониторинг/, оценка и актуализация на плана за развитие”, т. 5.2. „Наблюдение, оценка и актуализация на Плана за развитие” на ОПР на община Болярово за периода 2007-2013 г. са формулирани следните ключови индикатори:

- Ръст на БВП на глава от населението в общината;
- Темп на безработица;
- Увеличение на средна работна заплата на заетите по икономически сектори;
- Динамика на естествен прираст и миграционно салдо.

Към приоритетите (за Приоритет 2 няма представена информация) са заложили три групи индикатори: индикатори за въздействие, индикатори за резултат и индикатори за продукт. Липсват, обаче базови и целеви стойности на индикаторите, което се констатира и от предварителната оценка на плана:

- *„Липсва система за индикатори за всеки от приоритетите. Това трябва да бъде отчетено при актуализацията на плана. Индикаторите следва да бъдат ситуирани в три групи : индикатори за въздействие, индикатори за резултат и индикатори за продукт. Наличието на тези индикатори позволява да се изгради ефективна система за наблюдение изпълнението на плана. Индикаторите за наблюдение са агрегирана информация от данните за реализация на конкретни*

¹³ Методически указания за разработване на общински планове за развитие 2004г.; одобрени от Министъра на регионалното развитие и благоустройството със Заповед № РД-02-14-12/11.01.2005 г;

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

проекти по ОПР от една страна и от друга за сравнение следва да бъдат заложени прогнозни стойности”.

В името на коректността, следва да се отбележи, че наличната към момента на изготвяне на ОПР информация, едва ли е позволявала създаването на надеждна система от индикатори, съгласно изискванията на нормативната уредба (проблем касаещ практически всички общински администрации в страната). Независимо от причините за създадената ситуация – резултатът е, че измерването на динамиката на изпълнение на ОПР въз основа на регламентираните индикатори е затруднено.

В Индикативната финансова таблица на ОПР са разписани необходимите финансови средства по години за постигането на всички мерки, цели и приоритети на плана и техните източници:

- държавни финансови ресурси – държавен бюджет, общински бюджет, средства от търговски дружества и финансиране от частни сдружения;
- целеви финансови ресурси, предназначени за развитие на районите за целенасочено въздействие;
- финансови ресурси по предприєдинителните фондове на ЕС (програмите ФАР, ИСПА, и САПАРД), структурните фондове и Кохезионния фонд след пълноправното членство на страната в ЕС;
- други финансови източници – донорски програми, предоставени безвъзмездни средства и др.

Впечатление прави, че в ИФТ са предвидени финансови средства по мерки, респективно цели и за 2006 г. Тези средства, съответно дейности/ проекти би трябвало да са предмет на действащата към онзи момент „*Стратегията за развитието на община Болярово за периода 2000-2006 година*”. Освен това, са налице аритметични грешки при калкулирането (сумирането на предвидените средства по мерки и години) на необходимите финансови средства общо за ОПР и по приоритети (с изключение на приоритет 5 и 6), а именно:

- Приоритет 1 – посочено общо за приоритет 1 – **3250 хил. лв.**; сума по мерки (респективно цели) за период 2006 – 2013 г. - **3000 хил. лева**; за период 2007 – 2013 г. – **2685 хил. лв.**

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

- Приоритет 2 – посочено общо за приоритет 2 – **9750 хил. лв.**; сума по мерки (респективно цели) за период 2006 – 2013 г. – **7909 хил. лв.**; за период 2007 – 2013 г. – **7579 хил. лв.**
- Приоритет 3 – посочено общо за приоритет 3 – **9750 хил. лв.**; сума по мерки (респективно цели) за период 2006 – 2013 г. – **6100 хил. лв.**; за период 2007 – 2013 г. – **5535 хил. лв.**
- Приоритет 4 – посочено общо за приоритет 4 – **2580 хил. лв.**; сума по мерки (респективно цели) за период 2006 – 2013 г. – **2600 хил. лв.**; за период 2007 – 2013 г. – **2288 хил. лв.**
- Приоритет 5 – посочено общо за приоритет 5 – **14360 хил. лв.**; сума по мерки (респективно цели) за период 2006 – 2013 г. – **14360 хил. лв.**; за период 2007 – 2013 г. – **12653 хил. лв.**
- Приоритет 6 – посочено общо за приоритет 6 – **583 хил. лв.**; сума по мерки (респективно цели) за период 2006 – 2013 г. – **583 хил. лв.**; за период 2007 – 2013 г. – **506 хил. лв.**
- Общо за ИФТ (ОПР) – посочено – **30523 хил. лв.**; сума по приоритети (мерки, цели) за периода 2006 – 2013 г. – **34552 хил. лв.**; за периода 2007 – 2013 г. – **31246 хил. лв.**

С цел коректност, в разделите по-долу оценката формирана на база планираното в ИФТ и изпълненото към края на плановия период се отнася за периода 2007-2013 г. и използва действителните суми по отделните мерки, респективно цели и приоритети.

За част от мерките в ИФТ не е посочен необходимия финансов ресурс за тяхното изпълнение. Това са мерките към Приоритет 5, Цел 2: „Подобряване и поддържане на високо качество на водите в общината”, съответно *Мярка 2.1. „Проектиране и изграждане на пречиствателна станция за питейни води”* и *„Мярка 2.1.: Проектиране и изграждане на пречиствателна станция за отпадни води”*. Обстоятелството е коректно отразено в оценката по-долу.

В Приоритет 2, *„Мярка 2.4. Изграждане на мелиоративна инфраструктура”*, не е съотнесена към конкретна цел. За целите на оценката, оценителят я класифицира към *„Цел 1: Развитие и специализация на селското стопанство в общината. Приемане на програма за последователно формиране на аграрни кълъстери и въвеждането на стандартите за качество на земеделската продукция на Европейския съюз”*, под номер 1.4. Подобна е ситуацията и за *„Мярка 2.5. Изграждане на общинско тържище за селскостопански стоки и*

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

услуги” към същият приоритет, за която също не е посочено към коя цел се отнася. За целите на оценката, оценителят я класифицира към „Цел 1: Развитие и специализация на селското стопанство в общината. Приемане на програма за последователно формиране на аграрни клъстери и въвеждането на стандартите за качество на земеделската продукция на Европейския съюз”, под номер 1.5.

ОПР включва **Програма за реализация** на общинския план (ПРОПР). В нея, обаче липсват част от задължителните елементи, които трябва да съдържа всяка ПРОПР, а именно: индикатори за следене цялостното изпълнение на програмата, а оттук – и на общинския план за развитие, описание на необходимите действия за осигуряване на комуникация, информация и публичност при осъществяването на мерките и проектите, включени в програмата. Впечатление прави и времевата рамка на предвидените дейности за реализация на ОПР. При някои дейности тя е конкретно зададена – в рамките на определена година. При други обаче, тя обхваща дълъг период от време или целият период на действие на плана. По този начин е трудно да се определи до каква степен положената цел е постигната в рамките на предвиден период.

След приемането на ОПР, в т.ч. и програмата му за реализация, настъпват съществени изменения във вътрешната и външната нормативна и институционална среда, в която той следва да бъде изпълняван и отчитан. Промените са значителни и обуславят необходимостта от актуализация на ПРОПР. В тази връзка, през 2010 г. е извършена актуализация на ПРОПР на община Болярово.

По - голямата част от дейностите/проектите включени в актуализираната ПРОПР са ясно дефинирани и съответно предполагат ясни индикатори за следене степента на изпълнение, такива обаче не са формулирани. Отново липсва описание на необходимите действия за осигуряване на комуникация, информация и публичност при осъществяването на дейностите и проектите, включени в програмата. Времевата рамка за реализиране на част от предвидените дейности/ проекти в ПРОПР, излиза извън времеви обхват на плановия документ, което трябва да се вземе предвид, при разработването на ОПР на община Болярово за периода 2014-2020 г.

Не съществува ежегодна практика целите на ОПР да бъдат прецизирани в **годишни програми за реализация на ОПР**, с които се конкретизират проектите за неговото изпълнение, съответните финансови ресурси и отговорните звена за изпълнението им за всяка година, както е посочено в ОПР „Кметът на общината подготвя и внася за приемане в

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Общинския съвет на ежегодните програми за изпълнение на Общинския план за развитие, изготвя текущ (годишен) и заключителен доклад за изпълнението на Програмата за реализация, като тази дейност се осъществява публично с осигурен достъп до отчетните документи по Плана за всички граждани от общината”.

Междинен доклад за изпълнението на Програмата за реализация на ОПР на община Болярово за периода 2007 - 2010 година е изготвен в средната на плановия период. Същият е представен на оценяващия екип за целите на последващата оценка.

В допълнение, към настоящия доклад прилагаме справка – информация, която отразява съответствието на изискванията на Закона за регионално развитие и Правилника за прилагане на Закона за регионално развитие с извършените до момента дейности, отнасящи се до задължения и отговорности на Кмета на общината и Общинския съвет по подготовка, изпълнение и наблюдение изпълнението на Общински план за развитие, подготвените и налични документи и тяхното управление и съхранение. **(ВЖ. Приложение № 2).**

5.4. Оценка на изпълнението на целите и приоритетите на ОПР

Оценката на изпълнението на приоритетите, целите и мерките в ОПР на Община Болярово 2007 – 2013 г. е извършена в два аспекта:

1. Оценка на изпълнението на заложените мерки и дейности за изпълнение на ОПР;
2. Оценка на степента на постижение на целите и приоритетите на ОПР.

Оценката в този раздел е извършена въз основа на следните източници на информация:

1. Разчет за финансиране на капиталовите разходи в общината през 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013 г.;
2. Регистър на община Болярово за финансирани проекти по различни програми за периода 2007-2013 г.
3. Справка от Информационната система за управление и наблюдение на структурните инструменти на ЕС в България (ИСУН) за реализираните и в процес на реализация проекти на територията на общината;
4. Междинен доклад от кмета на Община “Болярово” за изпълнението на Програмата за реализация на ОПР за периода 2007-2013 г.

В **Приложения от №3 до №9** е представена детайлна информация за:

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

- Финансирани проекти на община Болярово по оперативни програми 2007-2013 г. и Програма за развитие на селските райони 2007-2013 г.;
- Финансирани проекти на частни бенефициенти в община Болярово по оперативни програми 2007-2013 г.;
- Финансирани проекти на НПО бенефициенти (НПО сектор, читалища и т.н.) в община Болярово по оперативни програми 2007-2013 г.;
- Финансирани проекти на община Болярово по общностни програми за периода 2007-2013 г.;
- Финансирани проекти на община Болярово по предприсъединителни фондове на ЕС за периода 2007-2013 г.;
- Финансирани проекти на община Болярово по национални програми и финансови инструменти за периода 2007 – 2013 г.;
- Финансирани проекти на община Болярово по други наднационални финансови инструменти за периода 2007-2013 г.

За всеки финансиран проект през референтния период е представена информация за:

- Източник на финансиране;
- Бенефициент;
- Роля на община Болярово;
- Обща стойност на финансиране (лв.);
- Източници на финансиране (%);
- Период на изпълнение;
- Статус – приключил, текущ и т.н.;
- **Съответствие с ОПР на Община Болярово - Приоритет, Цел, Мярка.**

Отчитайки Правило N + 2¹⁴, за целите на анализа, се приема за изпълнение за периода 2007-2013 г. всичко което е договорено, а не само фактически изпълнено, разплатено и отчетено.

5.4.1. Оценка на изпълнението на заложените мерки и дейности за изпълнение на ОПР

ОПР на община Болярово се изпълнява според индикативната финансова таблица към плана и програмата му за реализация. Те представляват своеобразен график за реализация

¹⁴ Финансовият ангажимент на ЕО за определена година по СКФ е валиден до края на втората година след годината, за която той се отнася.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

на дейностите и проектите, включени в плана и от тази гледна точка, може да служат за основа за оценка на своевременната реализация на заложените в ОПР постановки. Според начина, по който е организирана информацията и според наличната информация за реализираните проекти на територията на общината, не е на лице координираност между отделните предвидени/реализирани инициативи. Основна причина за това е, че процедурите за избор на проекти от страна на общинската администрация, са силно зависими от периодите в които определени оси на финансиране по ОП, ПРСР и други национални и международни донори са достъпни за общините, което не дава възможност на общинската администрация да приоритизира и подреди във времето конкретните проекти.

Приложение №10 подробно описва всички заложените от ОПР мерки и съответстващите им дейности/проекти със степента на тяхното изпълнение, оценено на база индикативен размер на планираните средства по мерки към отделните приоритети за периода 2007-2013 и % на изпълнение на индикативния бюджет по мерки до 2013 г.

Приложението, включва информация за:

- Индикативен размер на планираните средства по мерки, съгласно ИФТ;
- % на изпълнение на индикативния бюджет по мерки до 2013 г., включително източници на финансиране:
 - Общински и държавен бюджет и др. (ПУДООС, КБ и др.);
 - ФАР, САПАРД и друга чуждестранна и донорска помощ;
 - Оперативни програми за периода 2007-2013 г.;
 - Програма за развитие на селските райони 2007-2013 г.;
- Бенефициент – община, читалище и т.н.;
- Списък с изпълнени проекти към съответните мерки, допълнен с информация за изпълнението на капиталовите програми на общината по години за периода 2007-2013 г.;
- Изпълнени дейности от община Болярово към съответните мерки, за които обаче оценителя, няма информация за разходвания финансов ресурс за тяхното осъществяване.

С цел онагледяване на представената информация и за нуждите на анализа, мерките са групирани на база % на изпълнение спрямо планирания индикативен бюджет, използвайки следната цветова скала:

+++	Преизпълнение спрямо планирания индикативен бюджет - > 100 %
++	Много добро изпълнение – 75-100 % от планирания индикативен бюджет
+	Добро изпълнение – 50-75 % от планирания индикативен бюджет
0	Задоволително изпълнение – 25-50 % от планирания индикативен бюджет
-	Слабо изпълнение – до 25 % от планирания индикативен бюджет
--	Неизпълнено
∞	Реализирана дейност/проект от община Болярово ¹⁵
✓	Реализирана дейност/проект ¹⁶

Вземайки предвид горните обстоятелства, обобщени данни за степента на изпълнение на заложените мерки и дейности в ОПР по приоритети е представена на таблицата по – долу.

Таблица № 4: Обобщени данни за степента на изпълнение на заложените мерки и дейности в ОПР за периода 2007-2013 г.

Приоритети	Общ бр.	% на изпълнение спрямо планирания индикативен бюджет															
		+++ > 100%		++ 75-100%		+ 50-75%		0 25-50%		- до 25%		-- неизп.		∞		✓	
		бр.	%	бр.	%	бр.	%	бр.	%	бр.	%	бр.	%	бр.	%		
I	6	2	33.3	0	0.0	0	0.0	1	16.7	0	0.0	3	50.0	0	0.0	0	0.0
II	14	1	7.1	0	0.0	0	0.0	1	7.1	2	14.3	1	7.1	9	64.3	0	0.0
III	10	1	10.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	10.0	3	30.0	5	50.0	0	0.0
IV	8	2	25.0	0	0.0	1	12.5	0	0.0	1	12.5	1	12.5	3	37.5	0	0.0

¹⁵ за която обаче оценителя, няма информация за разходвания финансов ресурс.

¹⁶ за която обаче, няма планирана сума за изпълнение на мярката в ИФТ.

Приоритети	Общ бр.	% на изпълнение спрямо планирания индикативен бюджет															
		+++ > 100%		++ 75-100%		+ 50-75%		0 25-50%		- до 25%		-- неизп.		∞		✓	
		бр.	%	бр.	%	бр.	%	бр.	%	бр.	%	бр.	%	бр.	%	бр.	%
V	15	8	53.3	0	0.0	1	6.7	1	6.7	0	0.0	3	20.0	1	6.7	1	6.7
VI	6	3	50.0	1	16.7	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	2	33.3	0	0.0
Об.	59	17	28.8	1	1.7	2	3.4	3	5.1	4	6.8	11	18.1	20	33.9	1	1.7

Източник: Приложение №10

От таблицата могат да се направят следните заключения:

1. Реализацията на заложените мерки и дейности по приоритети показва различни по успех действия. Разнопосочността на мерките и дейностите показва желанието на община Болярово, да покрие максимално широк спектър от възможни мероприятия.

2. **Приоритет I:** „Ограничаване на негативните демографски процеси и стимулиране на човешкото развитие” се характеризира с най-голям относителен дял (50 %) на неизпълнените мерки (мерки, за които не е отчетено изпълнение на база реализиран проект или дейности включени в КП на общината), спрямо общия брой мерки за приоритета. Това до голяма степен се дължи на обстоятелството, че голям брой от планираните интервенции независят пряко от общинската администрация и местната власт. Типичен пример в това отношение са дейностите заложи в *Мярка 1.1: „Подпомагане на малки и средни предприятия за формиране на атрактивна икономическа среда и привличане на допълнителни външни инвестиции в общината”* към Цел 1 на приоритета. Освен това, в приоритета са включени мерки, за които през плановия период е нямало легитимен източник на финансиране. Пример в това отношение е *Мярка 2.3. „Предоставяне на консултантски услуги на фирми в областта на трудовата дейност, субсидирани от целеви ресурси на общината”*, към Цел 2 на приоритета. В рамките на приоритета, много добри резултати (регистрирано преизпълнение) са постигнати при реализацията на следните мерки: *Мярка 1.2: „Осигуряване на допълнителни предимства за млади специалисти след завършване на образование, чрез консултации, допълнителна заетост и качествено образование за децата им”* и *Мярка 1.3: „Координация по изпълнението на общинската програма за опазване на околната среда за подобряване на селищната среда чрез благоустройство, допълнително озеленяване и защита на зелените площи и паркове”*, към Цел 1, където посредством проекти на общината по ОПРЧР, ТГС и др., както и средства от капиталовите

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

програми на общината са извършени значителни инвестиции за подобряване качеството на учебната среда и учебно-възпитателния процес и подобряване качеството на жизнената среда (средата на обитание - паркове, градини, централни части на населените места и т.н.).

3. Мерките и съставните им дейности в обхвата на **Приоритет II**: „Развитие на конкурентоспособно земеделие, основано на принципите на устойчиво управление на земите” и **Приоритет III**: „Изграждане на конкурентоспособна структура на общинската икономика и увеличение на доходите на населението”, се характеризират с най-нисък процент на изпълнение спрямо заложеното в ИФТ. И в двата приоритета преобладават мерки, чието изпълнение е извън правомощията на община Болярово. По-точно включени са мерки, чието изпълнение зависи от активността и действията на бизнес сектора (в т.ч. земеделските производители), които от своя страна, в условията на нестабилна финансово - икономическа обстановка в европейски и световен мащаб, не извършват инвестиции в модернизация на производствените мощности. Това се потвърждава и от справка в ИСУН за периода 2007-2013 г., която показва нулева активност на предприятията от община Болярово в привличането на средства за технологична модернизация и въвеждане на международно признати стандарти по ОПКБИ и за повишаване на професионалната квалификация на работната сила и подобряване на условията на труд по ОПРЧР. В рамките на двата приоритета, много добри резултати (регистрирано преизпълнение) са постигнати при реализацията на следните мерки: Приоритет 2, Цел 1, *Мярка 1.5. „Изграждане на общинско тържище за селскостопански стоки и услуги”* и Приоритет 3, Цел 2, *Мярка 2.8.: „Развитие на селски, религиозен и културно-познавателен туризъм”*.

4. В рамките на **Приоритет IV**: „Съхраняване и експониране на природното и културно богатство на територията на общината” и **Приоритет V**: „Подобряване на средата за живот и бизнес в община Болярово” са постигнати най – добри резултати по отношение процента на изпълнение на отделните мерки спрямо планирания индикативен бюджет. Разбира се, част от мерките и дейностите към тях в обхвата на двата приоритета не са извършени или изпълнени в пълен обем. Това е разбираемо, предвид факта, че те са свързани с качеството, развитието и модернизацията на техническата, екологичната и социалната инфраструктура на територията на общината и тяхното изпълнение изисква големи по размер инвестиции, които в условията на световна икономическа и финансова криза не могат да бъдат извършени. Впечатление прави, че в рамките на Приоритет 5, освен инвестиции в базова инфраструктура (пътища, улици, ВиК и т.н.), общината посредством

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

проекти по ПРСР, ОП и други национални и международни финансови механизми е вложила значителни средства в подобряването на сградния фонд и материално – техническата база в обекти на образователната, социалната и здравната инфраструктура. Това е важен индикатор за правилната стратегическа насоченост и ефективност на ОПР, тъй като човешките ресурси са най-важният капитал на Община Болярово и страната като цяло.

5. Като цяло изпълнението на мерките в рамките на **Приоритет VI**: *„Развитие и усъвършенстване на административния капацитет на общината и подобряване на сътрудничеството със съседни общини от България и Турция”* е много добро. В рамките на приоритета няма неизпълнени мерки. В Общината е създаден значителен административен капацитет за разработване, изпълнение и управление на проекти, което е видно от анализите в разделите по-долу, подобрена е техническата и информационна обезпеченост на администрацията, осъществени са ефективни партньорства между община Болярово и съседните на нея общини за разрешаване на общи проблеми, както и трансгранични партньорства по линия на ОП за трансгранично сътрудничество България – Турция.

В заключение трябва да се отбележи, че достойнството на ОПР на Община Болярово е, че той е всеобхватен, детайлен и конкретен, включва голям брой мерки и дейности/ проекти към тях, което е отражение на стремежа високите цели и приоритети да добият реален израз и практическа достижимост. В този смисъл е нормално част от дейностите към отделните мерки да не могат да бъдат изпълнени или изпълнени в пълен обем, в рамките на седем годишния период.

Приложение №10 подробно описва всички заложи от ОПР мерки и съответстващите им дейности със степента на тяхното изпълнение.

5.4.2. Оценка на изпълнението на целите на ОПР

Стратегическата рамка на ОПР на община Болярово за периода 2007-2013 г. е твърде детайлна и амбициозна. Тя включва: визия, 6 основни приоритета, 19 цели и 59 мерки и обхваща всички публични сфери на местно развитие, които допринасят за подобряване качеството на живот – от техническа инфраструктура през бизнес среда, социални дейности, култура и образование до публични услуги. С други думи казано, ОПР на община Болярово прави сериозна подготовка и заявка за целенасочено и всеобхватно социално-икономическо развитие.

Тъй като в Общината не са разработвани годишни Програми за изпълнението на ОПР, в които реализацията на мерките да е конкретизирана по години - чрез отделни проекти (дейности), по финансови ресурси и източници на ресурсите - с малки изключения е трудно да се даде количествена оценка на степента на постижение на целите на Общинския план за развитие, съобразно планираните срокове. Освен това е трудно, където липсват количествени данни за изразходените средства по отделните мерки по години, да се прецени ефективността и ефикасността на изразходените финансови ресурси.

Вземайки предвид тези обстоятелства, резултатите от оценката за степента на постигнатите цели по шестте приоритета на ОПР са представени в таблицата по-долу.

Таблица № 5: Индикативен размер на планираните средства по цели към отделните приоритети на ОПР за периода 2007-2013 г. и % на изпълнение на инд.бюджет

Приоритети/ Цели	Планирано, хил. лв	Усвоено, хил. лв	Ефективност, %	Оценка
Приоритет I: Ограничаване на негативните демографски процеси и стимулиране на човешкото развитие				
Цел 1: Промяна на условията на живот на населението - благоустрояване на средата за труд, обитаване и отбих	2,175.00	2,044.92	94.02%	Много добро изпълнение
Цел 2: Провеждане на политика с активното участие на неправителствения сектор за стимулиране на младите хора след завършване на образование и осигуряване на заетост	510.00	80.31	15.75%	Слабо изпълнение
Приоритет II: Развитие на конкурентоспособно земеделие, основано на принципите на устойчиво управление на земите				
Цел 1: Развитие и специализация на селското стопанство в общината. Приемане на програма за последователно формиране на аграрни клъстери и въвеждането на стандартите за качество на земеделската продукция на Европейския съюз	3,365.00	644.02	19.14%	Слабо изпълнение
Цел 2: Създаване условия за устойчиво управление на земите	2,409.00	16.45	0.68%	Слабо изпълнение
Цел:3. Опазване и развитие на горския фонд	1,805.00	210.96	11.69%	Слабо изпълнение
Приоритет III: Изграждане на конкурентноспособна структура на общинската икономика и увеличение на доходите на населението				
Цел 1.: Изготвяне и приемане на общи устройствени планове на по-важните селища в общината	340.00	4.00	1.18%	Слабо изпълнение
Цел 2: Развитие на малки и средни предприятия от нефинансовия сектор	5,195.00	1,233.85	23.75%	Слабо изпълнение
Приоритет IV: Съхраняване и експониране на природното и културно богатство на територията на общината				
Цел 1: Съхранение и устойчиво управление на състоянието на	1,077.00	2,840.12	263.71%	Преизпълнение

Приоритети/ Цели	Планирано, хил. лв	Уسوено, хил. лв	Ефективност, %	Оценка
природната среда в общината				
Цел 2: Съхранение и популяризиране на културно-историческото и природното богатство на общината	1,211.00	851.072	70.28%	Добро изпълнение
Приоритет V: Подобряване на средата за живот и бизнес в община Болярово				
Цел 1: Реконструкция на транспортната инфраструктура в общината	2,660.00	7,455.83	280.29%	Преизпълнение
Цел 2: Подобряване и поддържане на високо качество на водите в общината	0.00	76.17	√	
Цел 3.: Подобряване на системата за управление на твърдите битови отпадъците генерирани в общината съвместно с община Елхово	1,040.00	304.22	29.25%	Задоволително изпълнение
Цел 4: Рехабилитация и доизграждане на ВиК мрежата в цялата община	2,635.00	7,365.19	279.51%	Преизпълнение
Цел 5: Обществено осветление и енергийна ефективност. Система за управление	5,445.00	2,853.39	52.40%	Добро изпълнение
Цел 6: Развитие на звената за здравеопазване и социални дейности и подобряване на достъпността на населението до центровете за Спешна медицинска помощ	434.00	2,802.86	645.82%	Преизпълнение
Цел 7: Развитие на спорта и спортните прояви в общината	439.00	681.37	155.21%	Преизпълнение
Приоритет VI: Развитие и усъвършенстване на административния капацитет на общината и подобряване на сътрудничеството със съседни общини от България и Турция				
Цел 1: Усъвършенстване на административния капацитет при формиране на местната политика	161.00	169.82	105.48%	Преизпълнение
Цел 2: Формиране на капацитет за съставяне на качествени проекти в общината	37.00	76.98	208.06%	Преизпълнение
Цел 3. Развитие и задълбочаване на регионалното сътрудничество	308.00	209.68	68.08%	Добро изпълнение

Източник: ИФТ към ОПР 2007-2013 г. и Приложение №10

Видно от таблицата, стратегическата част на ОПР предвижда да реши всеобхватно и цялостно развитийните нужди на община Болярово, а индикативната таблица е остойностеното изражение на тези нужди. Очевидна е невъзможността проблемите на една община да бъдат решени в рамките на период от 7 години и то не само поради ресурсните ограничения.

Горните разсъждения се правят във връзка с необходимостта да се направи оценка на постигнатото в сравнителен порядък с планираното в ОПР, в контекста на степента на постигнатите цели.

От таблица е видно, че има различия в степента на постигане на отделните цели. Анализите водят до заключението, че за част от целите към отделните приоритети на ОПР

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

степената на постигане е ниска (основно в рамките на Приоритет 2 и 3). Макар от формална гледна точка този извод да е верен, причината следва да се търси не в липсата на инициативност и проактивни действия от страна на общинската администрация, а най-вече в нереалистично поставени цели в етапа на разработване на ОПР, в т.ч. включването на проекти/ дейности, което изпълнение зависи от общинската администрация и местната власт. Това пък от своя страна очевидно е било обусловено от необходимостта, в този планов период кандидатстване за европейско финансиране да е възможно само при наличие на запис в ОПР, удостоверяващ нужда и планирана интервенция¹⁷. В резултат: при липсата на информация към момента на разработване на плана на община Болярово (2005 г.), какви схеми ще бъдат отворяни на национално ниво и за какво конкретно общината и останалите бенефициенти от територията ще кандидатстват, ОПР на този етап е включил предвиждания за всичко възможно.

Неясната среда, в която е разработван ОПР се потвърждава и от факта, че за част от целите (особено в рамките на инфраструктурния Приоритет 5) се регистрира преизпълнение на база планираното в ИФТ спрямо изпълненото в края на референтния период, т.е. на етап разработване на ОПР, общината не е била наясно за възможния финансов ресурс, който може да бъде привлечен по линия на европейските фондове за развитие на територията (например, до 10 000 000 евро за проекти на община Болярово по мярка 321 „Основни услуги за населението и икономиката в селските райони” от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г., определени в чл. 10 на Наредба № 25 от **29 юли 2008 г.** на МЗХ за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярката).

¹⁷ Проектните предложения трябва да съответстват на приоритетите на общинския план за развитие на общината. Кандидатите трябва да представят към предложението за проект и извадка от съответния план, заверена с подпис, печат на съответната общинска администрация и текст „вярно с оригинала” - изискване за допустимост на проектното предложение по отделните програми. ВЖ. <http://www.bgregio.eu/kandidatstvine> и <http://prsr.government.bg/index.php/bg/sections/13/34>

VI. ОЦЕНКА НА СОЦИАЛНО - ИКОНОМИЧЕСКОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ОПР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 г.

За оценка на социално-икономическото въздействие на плана върху икономическото, социалното и екологичното състояние на община Болярово е необходимо да се използва система от индикатори, които отчитат какъв е напредъкът по изпълнението на целите на плана, как се изпълняват финансовите разчети, както и в каква степен са постигнати очакваните резултати на основа на реализираните проекти в рамките на отделните приоритети и цели на плана.

На етап разработване на ОПР, индикаторите трябва да бъдат формулирани по такъв начин, че да бъдат лесно, ясно и точно „разпознаваеми“, да дават най-точна и комплексна натурална или стойностна характеристика на явлението, за което се отнасят. В този смисъл индикаторите, измерващи достижимостта на целите на ОПР на Община Болярово (както бе констатирано в т. 5.3.) не отговарят напълно на това изискване.

В ОПР на община Болярово за периода 2007-2013 г. са заложили индикатори, които е предвидено да се използват за наблюдение и оценка на въздействието на плана. В обобщен вид по приоритети и видове индикатори тяхното разпределение е следното:

Таблица № 6: Групировка на индикаторите от ОПР на община Болярово за периода 2007-2013 г.

Приоритети	Индикатори					
	За въздействие		За резултат		За продукт	
	Брой	%	Брой	%	Брой	%
I	7	23.3%	9	28.1%	7	21.2%
II	0	0.0%	0	0.0%	0	0.0%
III	8	26.7%	10	31.3%	10	30.3%
IV	6	20.0%	3	9.4%	5	15.2%
V	5	16.7%	6	18.8%	7	21.2%
VI	4	13.3%	4	12.5%	4	12.1%
Общо	30	100.0%	32	100.0%	33	100.0%

Източник: ОПР на община Болярово 2007-2013 г.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Основен недостатък (осен, че за Приоритет 2 не са предвидени индикатори за наблюдение и оценка) на заложените в ОПР индикатори (констатиран и в предварителната оценка на плана) е липсата на базови и целеви стойности на индикаторите, разпределени в трите групи: за въздействие, за резултат и за продукт, в резултат на което не може точно да се оцени въздействието на направените интервенции в периода 2007-2013 г. Поради това екипът, извършващ оценката, се фокусира върху анализ на вторични данни относно извършените дейности от страна на общинската администрация и местната власт насочени към изпълнение на ОПР, респективно подобряване на икономическото, социалното и екологичното състояние на територията на община Болярово.

Реализираните проекти, дейности и мерки по отношение на планираните цели в община Болярово за периода 2007 – 2013 г. са подчинени на визията на общината към 2013 г. Положени са усилия и са **постигнати добри резултати** от Общинския съвет, кмета на общината и общинската администрация. Органите на местната власт са **реализирали политики и добри практики** по усвояване на финансови средства от държавния бюджет, общинския бюджет, оперативните програми, ПРСР и др. национални и международни донори. В тази връзка са извършени значителни инвестиции за подобряване и развитие на техническата, социалната, туристическата и екологичната инфраструктура. Реализирани са социални програми, с цел подобряване качеството на предоставяните социални услуги и разкриването на нови такива, както и проекти за подобряване качеството на услугите, предоставяни от общинската администрация на гражданите и бизнеса.

Значителна част от дейностите и мерките в ОПР са реализирани (в процес на реализация) в резултат на финансиране чрез проекти по ОП и ПРСР. По данни от ИСУН и общинска администрация Болярово, след 2007 година на територията на Общината има финансирани проекти по СКФ и ЕЗФРСР за над **12 мил. лв.**

Сумарно по ОП и ПРСР Община Болярово е подала 16 проекта, като 4 от проектите са фактически изпълнени, разплатени и отчетени, а 12 са в процес на изпълнение. По – голямата част от финансираните проекти имат интегриран характер и допринасят за постигането/изпълнението на повече от една от мерките на плана. Типичен пример в това отношение са проектите в сферата на туризма и ТГС. Проект „Язовир *“Малко Шарково“* - *„Туриста в рая на птиците“* има пряко отношение към 3 от мерките на ОПР, попадащи в рамките на 3 отделни приоритета, а именно: *Мярка 1.2: Изграждане на зони с обекти предоставящи услуги при развитие на селски и културно-исторически туризъм предвидени в устройствените*

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

планове - **Приоритет 2**; *Мярка 2.8.: Развитие на селски, религиозен и културно-познавателен туризъм – Приоритет 3* и *Мярка 2.5.: Популяризиране на историческите, културните и природните обекти – Приоритет 4*. Проект „Популяризиране на екотуризма между община Болярово и община Кофчаз” има пряко отношение към 2 от мерките на ОПР, попадащи в рамките на 2 приоритета, а именно: *Мярка 2.5.: Популяризиране на историческите, културните и природните обекти – Приоритет 4* и *Мярка 3.1. Включване на общината в проекти със съседни общини от областта и Р. Турция за постигане на цели на съвместно развитие – Приоритет 6*.

Посредством проекти по **ПРСР 2007-2013 г.**, Община Болярово е реализирала редица дейности насочени към: подобряване мобилността и привлекателността за развитие на бизнес на територията на общината чрез подобряване на пътната инфраструктура; подобряване на достъпа на населението до качествена водоснабдителна инфраструктура; благоустрояване на населените места; реконструкция и ремонт на сгради с религиозно значение; развитие на природните, културните и историческите атракции и свързаната с тях туристическа инфраструктура.

По **ОПРР**, община Болярово самостоятелно и в партньорство е реализирала 3 проекта за: подобряване на енергийната ефективност на образователната инфраструктура на територията на общинския център; минимизиране на рисковете и щетите от наводнения, чрез изграждане на дребномащабна инфраструктура по поречието на река Поповска в регулацията на гр. Болярово; развитие и популяризиране на регионален туристически продукт в партньорство с общините Тунджа, Ямбол и Стралджа.

По **ОПОС**, община Болярово е реализирала 2 проекта: за разработване на инвестиционен проект за доизграждане на канализационната мрежа на град Болярово, изграждане на общ довеждащ колектор и пречиствателна станция за отпадни води, с който да се кандидатства за финансиране по приоритетна ос 1 на програмата за инфраструктурен проект и за създаване условия за развитие на инфраструктурата за третиране на отпадъци съвместно с община Елхово, реализиран е първи етап от обекта, включващ първа клетка, довеждаща инфраструктура и стопански двор.

През програмния период община Болярово е реализирала и множество проекти и дейности (основно по **ОПРЧР**) насочени към подобряване качеството на предоставяните социални услуги и разкриването на нови такива. Общинската администрация успешно се е възползвала и от възможностите по линия на **ОПАК**, за повишаване на квалификацията на

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

служителите в общинската администрация и подобряване процеса на планиране и програмиране на местното развитие.

Освен проекти по Оперативните програми, Община Болярово през периода 2007 – 2013 г. е подготвила и подала **53 проекта** по общностни програми на ЕО за периода 2007-2013 г., предприсъединителни фондове на ЕС, национални програми и др. наднационални финансови инструменти. Общата стойност на договорите е над **9 мил. лв.** Реализираните проекти обхващат широк спектър от дейности – от социални програми до изграждане и подобряване на техническата и социалната инфраструктура на територията на общината. Впечатление правят множеството реализирани проекти (6 на брой) по програма за трансгранично сътрудничество България – Турция. **(Вж. Приложения от № 6 до №9)**

В Таблицата по - долу е представена обобщена информация за проектите, изпълнявани на територията на Община Болярово за периода 2007 – 2013 г.

Таблица № 7: Обобщена информация за изпълнявани проекти в Община Болярово за периода 2007 – 2013 г.

Източник на финансиране	Брой проекти	Статус		Обща стойност (лв.)
		Приключили	В процес на изпълнение	
Оперативни програми 2007-2013 г., Програма за развитие на селските райони 2007-2013 г. - Бенефициент община Болярово	16	4	12	12,193,416.57
Оперативни програми 2007-2013 г. - Частни бенефициенти	2	1	1	115,488.00
Оперативни програми 2007-2013 г. - Бенефициент НПО	1	1	0	83,723.00
Общностни програми - Бенефициент община Болярово	7	5	2	2,329,177.32
Предприсъединителни фондове на ЕС - Бенефициент община Болярово	6	6	0	2,260,106.00
Национални програми и финансови инструменти - Бенефициент община Болярово	32	32	0	4,414,846.56
Други наднационални финансови инструменти - Бенефициент община Болярово	8	8	0	383,360.00
ОБЩО	72	57	15	21,780,117.45

Източник: Приложения от № 3 до № 9

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Видно от таблицата, за разлика от общинската администрация, НПО и частния сектор не показват достатъчна активност при разработването и реализирането на проекти финансирани от европейски програми и други национални и международни донори.

В обобщение, общо разработените и подадени от община Болярово за одобрение проекти са **69 броя** през програмния период 2007 - 2013 година. От тези данни се вижда, че успеваемостта на дейността на общината във връзка с разработването и реализирането на проекти **е много добра**. Това постижение е напълно задоволително, като се има предвид голямата конкуренция сред общините за достъп до средствата, осигурявани от ПРСР, оперативните програми и други национални и международни донори. В допълнение към реализираните проекти, трябва да се посочи, че за периода 2007 – 2013 г. посредством **капиталовите си програми** общината е извършила инвестиции в размер на **над 8 мил. лв.**

Въздействието на ОПР върху социалното, икономическото и екологичното състояние на територията на община Болярово, посредством реализацията на дейности/ проекти, които се вписват в стратегическата му част се изразява в:

Приоритет I: Ограничаване на негативните демографски процеси и стимулиране на човешкото развитие:

- Подобрено качество на учебната среда и учебно-възпитателния процес основно чрез проекти по ОПРЧР, национални програми и средства от капиталовите програми (КП) на община Болярово;
- Подобрена жизнена среда чрез благоустройство, допълнително озеленяване и защита на зелените площи и паркове основно чрез средства от КП на община Болярово и проекти по ТГС;
- Създадени предпоставки за активно включване на младите хора на пазара на труда, чрез изграден информационен център за професионална ориентация и допълнителна квалификация, посредством средства от КП на община Болярово.

Приоритет II. Развитие на конкурентоспособно земеделие, основано на принципите на устойчиво управление на земите:

- Изграден информационен център - „Устойчиво развитие на селскостопанския отрасъл”;

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

- Създадено бюро за информиране и консултиране на земеделските производители относно възможностите за развитие на био земеделие;
- Разработена многоезична виртуална интернет платформа за дистанционно консултиране в областта на биологичното и екологичното агропроизводство;
- Изградена база за развитие на екологично, природосъобразно биологично агропроизводство - създаден разсадник за подходящи плодови, технически и овощни култури в град Болярово; оформено пилотно пасище за едър и дребен рогат добитък в землището на село Стефан Караджово; изградени 3 волиера за доотглеждане на птици и др., основно със средства на частни инвеститори;
- Изградено общинско тържище за селскостопански стоки и услуги, посредством средства от капиталовите програми на община Болярово;
- Предоставени под наем 33 броя язовири на територията на общината за водоползване и водовземане;
- Предоставени общински терени край яз.М. Шарково за изграждане на бази за отдих, в т.ч. реализиран проект по ПРСР;
- Възстановен горски потенциал и въведени превантивни дейности главно чрез проекти по предпресъединителните фондове на ЕС (САПАРД) и капиталовите програми на община Болярово.

Приоритет III: Изграждане на конкурентноспособна структура на общинската икономика и увеличение на доходите на населението:

- Осигурена градоустройствена основа (изготвени кадастрални планове на гр. Болярово, с. Ружица, с. Ст.Караджово, с. Шарково, с. Странджа) за привличане на инвеститори на територията на общината, посредством средства от КП на община Болярово;
- Изграден бизнес - информационен център в партньорство с търговско – промишлена палата гр.Ямбол;
- Подобен туристически имидж на общината, в т.ч. развитие на природни, културни и исторически атракции и туристическа инфраструктура, създаден регионален

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

туристически продукт със съседни общини и т.н. основно чрез проекти по ПРСР, ОПРР и ТГС България – Турция.

Приоритет IV: Съхраняване и експониране на природното и културно богатство на територията на общината:

- Запазване на благоприятните тенденции в екологичната обстановка на Общината основно чрез дейности и мероприятия заложи в КП на община Болярово за периода 2007-2013 г. и проекти по предприсъединителните фондове на ЕС;
- Модернизиран сграден фонд и подобрена материална база на културните организации на територията на общината основно чрез дейности реализирани с общински средства и проекти по национални програми;
- Популяризиран исторически, културни и природни обекти намиращи се на територията на общината основно чрез проекти по ОПРР и ТГС България - Турция.

Приоритет V: Подобряване на средата за живот и бизнес в община Болярово:

- Подобрена транспортната инфраструктура на общината основно чрез дейности заложи в КП на община Болярово за периода 2007-2013 г., средства от републиканския бюджет и проекти по ПРСР, ТГС и наднационални финансови инструменти;
- Създадени условия за развитие на инфраструктурата за третиране на отпадъците на територията на общината посредством проект по ОПОС;
- Развитие на водоснабдителната и канализационната инфраструктура основно чрез дейности заложи в КП на община Болярово за периода 2007-2013 г., проекти по ПРСР и национални програми (ПУДООС);
- Реконструирано и модернизирано, в т.ч. енергийно ефективно улично осветление основно чрез дейности заложи в КП на община Болярово за периода 2007-2013 г., и проекти по наднационални финансови инструменти (Фонд „Козлодуй”);
- Въведени мерки за енергийна ефективност на сградите общинска собственост чрез проекти по линия на ОПРР, национални програми (Фонд „Енергийна ефективност”) и средства осигурени от КП на община Болярово;

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

- Подобрена и създадена нова материално - техническа база за развитие на социалните дейности в общината главно чрез реализирани проекти по ОПРЧР, предприсъединителни фондове на ЕС (ФАР), национални програми (СИФ, Красива България), както и средства осигурени от КП на община Болярово;
- Модернизирана материална база на здравните служби в общината основно чрез дейности заложи в КП на община Болярово за периода 2007-2013 г.;
- Създадени условия за внедряване на физическите упражнения и развитието на спорта сред децата и учащите на община Болярово посредством средства от КП за периода 2007-2013 г.

Приоритет VI: Развитие и усъвършенстване на административния капацитет на общината и подобряване на сътрудничеството със съседни общини от България и Турция.

- Подобрена материално – техническа база на общинската администрация основно чрез средства заложи в КП на община Болярово за периода 2007-2013 г.;
- Укрепен институционален капацитет чрез провеждане на обучения на служители в администрацията основно чрез проекти по ОПАК;
- Интегриране с други общини в страната и ЕС за разработване на съвместни проекти за икономическо развитие, туризъм, културно сътрудничество, екология и др. основно чрез проекти по ОПРР и общностни програми на ЕС;
- Създадени партньорства в рамките на програма за ТГС България – Турция в сферата на културно - историческото наследство, туризма, социалните дейности и др.

В заключение, извършената последваща оценка на ОПР на община Болярово показва, че Общината е търсила различни възможности за финансовото обезпечаване на изпълнението на ОПР, съответно оказване на трайно въздействие върху територията.

Използвани са средства от общинския и републиканския бюджет посредством капиталовите програми на общината за референтния период, от ЕС чрез СКФ и предприсъединителните фондове, от общностни и национални програми и др.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

VII. ОЦЕНКА НА ЕФЕКТИВНОСТТА И ЕФИКАСНОСТТА НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ РЕСУРСИ

7.1. Финансова осигуреност на ОПР

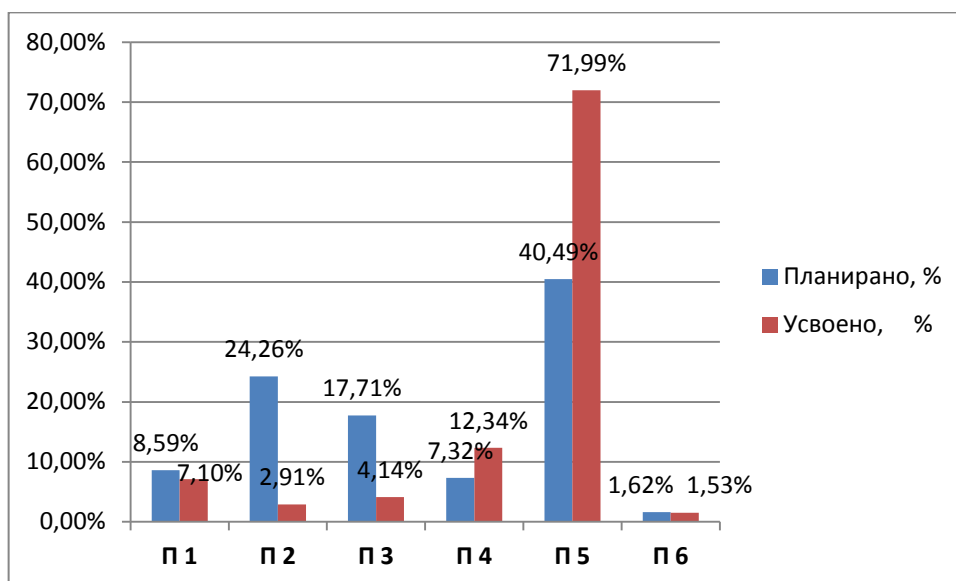
Ресурсното осигуряване на средствата при реализацията на мерките в Общинския план за развитие на Община Болярово се осъществява чрез разработената Индикативна финансова таблица. Тя е числен финансов израз на предвидените за реализация мерки по съответните приоритети. Основните източници за финансиране, заложи в нея са:

- Общински бюджет;
- Републикански бюджет;
- Частен бизнес;
- Финансиране от ЕС и други външни източници.

Експертната оценка в този раздел се базира на аналитичния преглед и на обобщените резултати от изпълнените проекти и дейности в периода, обхванат от последващата оценка, финансирани със средства от бюджета на общината, структурните фондове на ЕС и други източници. Основен документ в основата на оценката на използваните ресурси е индикативната финансова таблица, която е част от ОПР. На базата на набраната и анализирана информация от годишните капиталови програми на община Болярово, информация от ИСУН и информация от общинската администрация е извършено съпоставяне с планираните финансови средства по съответните приоритети, залегнали в плана.

Относителният дял на планираните средства по приоритети на ОПР на община Болярово 2007- 2013 г., показва концентрация на ресурси в един от неговите приоритети – *Приоритет V: „Подобряване на средата за живот и бизнес в община Болярово”*, където са локирани повече от 40 % от общия ресурс за изпълнение на плана за целия период. Това е разбираемо, имайки предвид, че мерките заложи в него са свързани с качеството, развитието и модернизация на техническата и социалната инфраструктура на територията на общината.

Графика № 2: Структура на планираните средства по приоритети на ОПР спрямо общия размер и усвоените суми по приоритети спрямо общия размер.

Източник: ИФТ към ОПР 2007-2013 г. и Приложение №10

С втори по тежест относителен дял е *Приоритет II: „Развитие на конкурентоспособно земеделие, основано на принципите на устойчиво управление на земите”*, за чието изпълнение са предвидени почти 25 % от предвидените за реализация на ОПР финансови ресурси, следван от *Приоритет III: „Изграждане на конкурентноспособна структура на общинската икономика и увеличение на доходите на населението”* с относителен дял от 17.71 %. С по – ниски и относително близки дялове са *Приоритет I: „Ограничаване на негативните демографски процеси и стимулиране на човешкото развитие”* и *Приоритет IV: „Съхраняване и експониране на природното и културно богатство на територията на общината”*, съответно с 8.59% и 7.32%. С най-ниска относителна тежест е *Приоритет VI: „Развитие и усъвършенстване на административния капацитет на общината и подобряване на сътрудничеството със съседни общини от България и Турция”*, за който са планирани 1.62 % от финансовия ресурс на ОПР.

Към момента на извършване на последващата оценка се регистрира съответствие в голяма степен между планираната и реализираната структура за Приоритет 1, 4 и 6. Най – голямо отклонение (в полза на усвоеното) се регистрира за Приоритет 5, където реализираните средства превишават планираните средства с над 31 %. Същото заключение, само че в обратна посока може да се направи за Приоритет 2 и 3, където усвоените средства спрямо общия размер са съответно около 1/10 и 1/4 от планираните в ИФТ.

Резултатите от оценката на изпълнението на мерките и дейностите по отделните приоритети е показана в следващата таблица.

Таблица № 8: Индикативен размер на планираните средства по приоритети за периода 2007-2013 и % на изпълнение на инд. бюджет

Приоритети	Планирано, хил. лв	Уسوено, хил. лв	Ефективност, %	Оценка
Приоритет I: Ограничаване на негативните демографски процеси и стимулиране на човешкото развитие	2,685.00	2,125.23	79.15%	Много добро изпълнение
Приоритет II: Развитие на конкурентоспособно земеделие, основано на принципите на устойчиво управление на земите	7,579.00	871.43	11.50%	Слабо изпълнение
Приоритет III: Изграждане на конкурентоспособна структура на общинската икономика и увеличение на доходите на населението	5,535.00	1,237.85	22.36%	Слабо изпълнение
Приоритет IV: Съхраняване и експониране на природното и културно богатство на територията на общината	2,288.00	3,691.20	161.33%	Преизпълнение
Приоритет V: Подобряване на средата за живот и бизнес в община Болярово	12,653.00	21,539.04	170.23%	Преизпълнение
Приоритет VI: Развитие и усъвършенстване на административния капацитет на общината и подобряване на сътрудничеството със съседни общини от България и Турция	506.00	456.48	90.21%	Много добро изпълнение
Общо за ОПР	31,246.00	29,921.22	95.76%	Много добро изпълнение

Източник: ИФТ към ОПР 2007-2013 г. и Приложение №10

Анализът показва, че към края на плановия период общото изпълнение на индикативния финансов план към ОПР е 95.76 % от планираното, което може да се оцени като **много добро изпълнение**.

В рамките на отделните приоритети се наблюдават различия. За Приоритет 4 и Приоритет 5 се регистрира преизпълнение, съответно **161.33 %** и **170.23 %**. Изпълнението на Приоритет 1 и Приоритет 6 може да бъде оценено като много добро, съответно **79.15 %** и **90.21 %**. Сравнително ниски са показателите при Приоритет 2 и Приоритет 3, където усвоените средства са съответно **11.50 %** и **22.36 %** от планираните за оценявания период.

Констатираните по-горе несъответствия в голяма степен отразяват:

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

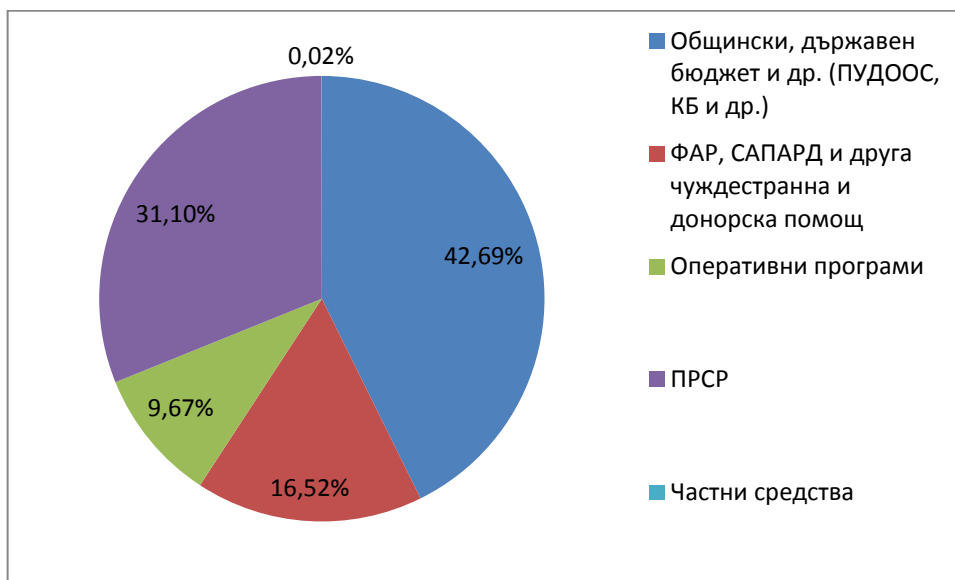
- Възможностите за финансиране на проекти на община Болярово по линия на фондовете на ЕС, които не са били известни към момента на разработване на плана;
- Трудностите, породени от финансово икономическата криза започнала в края на първата половина на плановия период;
- Включването в ОПР на проекти/мерки, чието изпълнение не зависи от общинската администрация и местната власт.
- Включването в ОПР на проекти/мерки, изпълнението на които зависи от общината, но за които няма реален източник на финансиране през референтния период.

7.2. Основни източници на финансиране на ОПР за периода 2007-2013 г.

Основните източници на финансиране на ОПР за периода 2007-2013 г. са представени на графиката по-долу. Видно от нея, е че основният инструмент за изпълнението на ОПР за периода 2007-2013 г. е капиталовата програма на общината и републиканския бюджет, към които се причисляват и финансираните проекти на Община Болярово по национални програми и финансови инструменти с относителен дял от 42.69 %.

Второ място с относителен дял от 31.10% заемат средствата осигурени по линия на ПРСР. Общината пълноценно се е възползвала и от предприемаческите инструменти на ЕС (ФАР, САПАРД и др.), посредством които е осигурен финансов ресурс за изпълнение на ОПР с относителен дял от 16.52 %.

Графика № 3:Източници на финансиране на ОПР за периода 2007-2013 г.

Източник: Приложение №10

По - нисък относителен дял се пада на средствата привлечени, чрез изпълнение на проекти по оперативните програми, финансирани от структурните фондове на ЕС. Това е разбираемо имайки предвид факта, че община Болярово е една от 178-те общини от селски райони, получаващи подкрепа за реализиране на инфраструктурни проекти основно по линия на ПРСР. Общината самостоятелно може да кандидатства само по „Приоритетна ос 4: Местно развитие и сътрудничество” на ОПРР, където са реализирани два проекта за подобряване на образователната инфраструктура и изпълнение на дребномащабни дейности за предотвратяване на наводнения в рамките на общинския център. В партньорство с общините Тунджа, Ямбол и Стралджа, община Болярово към момента на извършване на оценката изпълнява проект за създаване на регионален туристически продукт. Това от своя страна е изключително добра атестация за действията на общинската администрация, общинския съвет и кмета на общината по привличане на средства от ЕС.

Най-нисък относителен дял (0.02 %) се пада на средствата привлечени, чрез изпълнение на проекти от частни бенефициенти на територията на община Болярово.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

7.3. Използване на възможностите за финансиране на ОПР от ОП

7.3.1. Сравнение със средните показатели за областта

Използването на възможностите за финансиране на проекти в рамките на общината от оперативните програми е едно от основните пера при изпълнението на ОПР.

Справка в ИСУН показва, че община Болярово се нарежда на четвърто място по брой на сключените договори по отделни ОП и договорената стойност за тяхното изпълнение.

Таблица № 9: Брой и стойност на финансираните проекти по ОП в област Ямбол за периода 2007-2013 г.

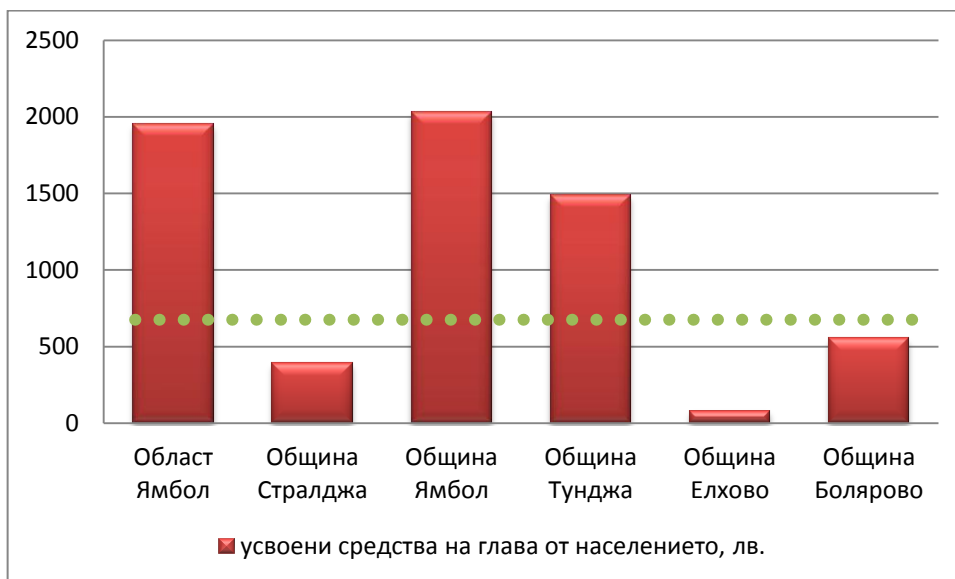
Област/Община	Общо договори	общо бенефициенти	обща стойност, лв	% усвоени средства от общото за областта
Област Ямбол	158	82	250,838,396.00 ¹⁸	100.00%
Община Стралджа	12	5	4,880,510.00	1.95%
Община Ямбол	94	60	147,271,085.00	58.71%
Община Тунджа	15	4	34,946,517.00	13.93%
Община Елхово	11	5	1,239,223.00	0.49%
<u>Община Болярово</u>	<u>11</u>	<u>5</u>	<u>2,206,965.00</u>	<u>0.88%</u>

Източник: ИСУН

В общината са изпълнени и в процес на изпълнение 11 проекта по отделните ОП, което представлява 6.96 % от общия брой проекти за Област Ямбол и 0.88 % от усвоените средства по линия на СКФ за областта. Това нарежда община Болярово на трето място (след община Ямбол и Тунджа) сред общините в областта по показателя „усвоени средства на глава от населението“.

¹⁸ Сумата включва проекти на държавни органи и институции изпълнявани на територията на област Ямбол.

Графика № 4: Усвоени средства на глава от населението по ОП за област Ямбол и съставните ѝ общини

Източник: ИСУН, НСИ

С цел коректност на представените данни, трябва да се отчете обстоятелството, че общините **Болярово**, Стралджа и Елхово получават подкрепа за реализиране на инфраструктурни проекти основно по линия на ПРСР, която не е обект на наблюдение в ИСУН.

От представените по-горе данни могат да се изведат следните по-важни изводи:

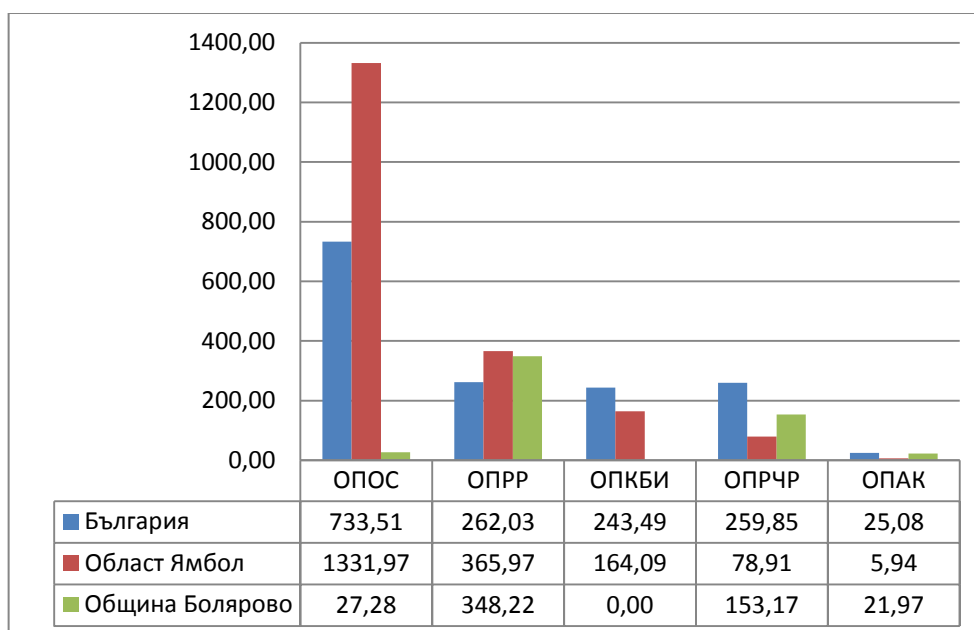
- Община Болярово е постигнала висока степен на привличане на средства от ЕС по линия на ОП за финансиране на предвидените в ОПР мерки и проекти;
- Общинската администрация има много добър капацитет да управлява ефективно предоставените ѝ финансови средства в допълнение към общинския бюджет по линия на ОП;
- Общинската администрация и Общинския съвет са изградили ефективна система за наблюдение и контрол на отваряните по отделните ОП финансиращи схеми и бързо са реагирали с разработката на подходящи проекти и участие с тях в обявяваните конкурси.

7.3.2. Сравнение със средните показатели за България

На фигурата по – долу са съпоставени средните за България показатели за усвояването на глава от населението на средства по отделните ОП с тези за област Ямбол и община Болярово.

От сравнението са изключени Оперативна програма „Транспорт” (ОПТ) и Оперативна програма „Техническа помощ” (ОПТП), защото община Болярово не е допустим бенефициент по тях.

Графика № 5: Усвоени средства на глава от населението по отделни ОП, за България, област Ямбол и община Болярово

Източник: ИСУН, НСИ

По отношение на договорените средства по останалите пет ОП, прави впечатление, че по ОПРР, община Болярово е с по – високи показатели, спрямо средните за страната, но с по – малки спрямо средните за областта. Това от своя страна е добра атестация за действията на общинската администрация и местната власт, предвид обстоятелството, че общината е допустим бенефициент само по Приоритетна ос 4 на ОПРР.

По ОПРЧР общината е с по – добри показатели спрямо средните за областта, което основно се дължи на реализираните проекти, насочени към подобряване качеството на предоставяните социални услуги и разкриването на нови такива (по Приоритетна ос 5 на програмата). По – ниските показатели спрямо средните за страната основно се дължат на липсата на проекти по *Приоритетна ос 2 „Повишаване производителността и*

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

адаптивността на заетите” от страна на местния бизнес и малкото проекти по *Приоритетна ос 4: „Подобряване на достъпа до образование и обучение”* на ОПРЧР. Трябва да се направи уточнение, че по *Приоритетна ос 4* освен общини, допустими бенефициенти са и НПО. В този контекст е необходимо общината да активизира своя административен ресурс и да потърси възможности за кандидатстване, в т.ч. със съвместни проекти с НПО сектора в рамките на новата ОПРЧР 2014 – 2020 г.

Относително добро е усвояването на средства по ОПАК (21.87 лв/ж), където стойностите са близки до средните за страната. По ОПОС показателите за общината са много под средните за областта и страната, което се дължи на факта, че реализираните проекти включват основно подготвителни дейности (проектиране) за бъдеща реализация на големи инфраструктурни проекти – доизграждане на канализационната мрежа на град Болярово, изграждане на общ довеждащ колектор и пречиствателна станция за отпадни води и др.

Липсата на каквито и да е проекти по ОПКБИ е изключително тревожен факт. Причина за това, до голяма степен, е липсата на големи индустриални предприятия на територията на общината, които имат необходимия ресурс (финансов, технически, човешки) да подготвят и в последствие реализират проекти по програмата.

VIII. ОСНОВНИ ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ

8.1. Основни изводи от последващата оценка

В резултат на извършената последваща оценка на Общинския план за развитие на община Болярово за периода 2007-2013 г. могат да се направят следните изводи:

1. Общинският план за развитие на община Болярово 2007 – 2013 г. е разработен през 2005 г. и е обсъден и приет от Общинския съвет по предложение на кмета на Общината с Протокол № 18 /30.05.2006 г. ОПР е основния инструмент за провеждане на политика за регионално развитие на местно (общинско) ниво – LAU 1. Обект на планиране и програмиране в рамките на плана се включва територия от 668 кв.км (19.9 % от територията на областта) и население - 5 192 души¹⁹.

2. Изпълнението на ОПР на община Болярово съвпада по време с две важни събития – членството на България в ЕС и прилагането на всички императивни модели, принципи и

¹⁹ Към годината на разработване на ОПР.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

подходи за регионално развитие и глобалната финансова криза, започнала през първата половина на плановия период.

3. ОНР на община Болярово е разработен в съответствие с изискванията на Закона за регионалното развитие на Република България (*Обнародван ДВ, бр.14 от 20.02.2004 г. и отменен в бр. 50 от 30.05.2008 на ДВ*) и действащата към този момент подзаконова нормативна уредба, както и с целите и приоритетите за развитие, дефинирани в стратегическите планови документи на регионално, национално и европейско ниво.

4. При анализ на структурата и съдържанието на ОНР на Община Болярово за периода 2007-2013 г. за съответствие с изискванията на новия Закон за регионално развитие²⁰ е видно, че документа не следват изцяло съдържанието посочено в чл. 13, ал. 2.

5. В ОНР, от осемте задължителни точки в структурата и съдържанието на плана са разписани четири, по три от точките има частична информация, липсва раздел описващ необходимите действия за прилагане принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност. Основен недостатък на плана, в контекста на извършената оценка е липсата на базови и целеви стойности на индикаторите зададени в плана, поради което е трудно да се проследи тяхната динамика и да се измери ефекта от реализираните дейности/ проекти върху развитието на територията.

6. Стратегическата рамка на ОНР на община Болярово за периода 2007-2013 г. включва: визия, 6 основни приоритета, 19 цели и 59 мерки и обхваща всички публични сфери на местно развитие, които допринасят за подобряване качеството на живот – от техническа инфраструктура през бизнес среда, социални дейности, култура и образование до публични услуги. С други думи казано, ОНР предвижда да реши всеобхватно и цялостно развитийните нужди на община Болярово, а индикативната таблица е остойностеното изражение на тези нужди. Очевидна е невъзможността проблемите на една община да бъдат решени в рамките на период от 7 години и то не само поради ресурсните ограничения.

7. Извършената оценка показва различия в степента на постигане на отделните цели на ОНР. Анализите водят до заключението, че за част от целите към отделните приоритети на ОНР степента на постигане е ниска (основно в рамките на Приоритет 2 и 3). Макар от формална гледна точка този извод да е верен, причината следва да се търси не в липсата на инициативност и проактивни действия от страна на общинската администрация, а най-вече в

²⁰ Обн. ДВ. бр.50 от 30 Май 2008г., изм. ДВ. бр.47 от 23 Юни 2009г., изм. ДВ. бр.82 от 16 Октомври 2009г., изм. ДВ. бр.93 от 24 Ноември 2009г., изм. и доп. ДВ. бр.82 от 26 Октомври 2012г., изм. ДВ. бр.66 от 26 Юли 2013г.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

нереалистично поставени цели в етапа на разработване на ОПР, в т.ч. включването на проекти/ дейности, чието изпълнение зависи от общинската администрация и местната власт. Това пък от своя страна очевидно е било обусловено от необходимостта, в този планов период кандидатстване за европейско финансиране да е възможно само при наличие на запис в ОПР, удостоверяващ нужда и планирана интервенция. В резултат: при липсата на информация към момента на разработване на плана на община Болярово (2005 г.), какви схеми ще бъдат отваряни на национално ниво и за какво конкретно общината и останалите бенефициенти от територията ще кандидатстват, ОПР на този етап е включил предвиждания за всичко възможно. Неясната среда, в която е разработван ОПР се потвърждава и от факта, че за част от целите (особено в рамките на инфраструктурния Приоритет 5) се регистрира преизпълнение на база планираното в ИФТ спрямо изпълненото в края на референтния период, т.е. на етап разработване на ОПР, общината не е била наясно за възможния финансов ресурс, който може да бъде привлечен по линия на европейските фондове за развитие на територията.

8. Реализираните проекти, дейности и мерки по отношение на планираните цели в община Болярово за периода 2007 – 2013 г. са подчинени на визията на общината към 2013 г. Положени са усилия и са постигнати добри резултати от Общинския съвет, кмета на общината и общинската администрация. Органите на местната власт са реализирали политики и добри практики по усвояване на финансови средства от държавния бюджет, ПРСР, оперативните програми, и др. национални и международни донори. В тази връзка са извършени значителни инвестиции за подобряване и развитие на техническата, социалната, туристическата и екологичната инфраструктура. Реализирани са социални програми, с цел подобряване качеството на предоставяните социални услуги и разкриването на нови такива. Осъществени са ефективни партньорства в рамките на областта и трансграничния регион за разрешаване на общи проблеми и социално-икономически прогрес.

9. Общината е търсила различни възможности за финансовото обезпечаване на изпълнението на ОПР, съответно оказване на трайно въздействие върху територията. Използвани са средства от общинския и републиканския бюджет посредством капиталовите програми на общината за референтния период, от ЕС чрез ЕЗФРСР (ПРСР), СКФ (ОП) и предприєдинителните фондове (ФАР, САПАРД), от общностни (ТГС) и национални програми (КБ, СИФ и др.) и др.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

10. Общо разработените, подадени и реализирани проекти от община Болярово са **69 броя** през програмния период 2007 - 2013 година, на обща стойност над 21 мил. лв. От тези данни се вижда, че успеваемостта на дейността на общината във връзка с разработването и реализирането на проекти е **много добра**. Това постижение е напълно задоволително, като се има предвид голямата конкуренция сред общините за достъп до средствата, осигурявани от ПРСР, оперативните програми и други национални и международни донори.

11. Анализът показва, че към края на плановия период общото изпълнение на индикативния финансов план към ОПР е **95.76 %** от планираното, което може да се оцени като **много добро изпълнение**. В рамките на отделните приоритети се наблюдават различия. За Приоритет 4 и Приоритет 5 се регистрира преизпълнение, съответно **161.33 %** и **170.23 %**. Изпълнението на Приоритет 1 и Приоритет 6 може да бъде оценено като много добро, съответно **79.15 %** и **90.21 %**. Сравнително ниски са показателите при Приоритет 2 и Приоритет 3, където усвоените средства са съответно **11.50 %** и **22.36 %** от планираните за оценявания период. Констатираните несъответствия (особено в рамките на приоритет 2 и 3) в голяма степен отразяват:

- Възможностите за финансиране на проекти на община Болярово по линия на фондовете на ЕС, които не са били известни към момента на разработване на плана;
- Трудностите, породени от финансово икономическата криза започнала в края на първата половина на плановия период;
- Включването в ОПР на проекти/мерки, чието изпълнение не зависи от общинската администрация и местната власт.
- Включването в ОПР на проекти/мерки, изпълнението на които зависи от общината, но за които няма реален източник на финансиране през референтния период.

12. Основният инструмент за изпълнението на ОПР за периода 2007-2013 г. е капиталовата програма на общината (общински и държавен бюджет), към която се причисляват и финансираните проекти на Община Болярово по национални програми и финансови инструменти с относителен дял от 42.69 %. Второ място с относителен дял от 31.10% заемат средствата осигурени по линия на ПРСР. Общината пълноценно се е възползвала и от предприєдинителните инструменти на ЕС (ФАР, САПАРД и др.),

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

посредством които е осигурен финансов ресурс за изпълнение на ОПР с относителен дял от 16.52 %. По - нисък относителен дял се пада на средствата привлечени, чрез изпълнение на проекти по оперативните програми, финансирани от структурните фондове на ЕС. Това е разбираемо имайки предвид факта, че община Болярово е една от 178-те общини от селски райони, получаващи подкрепа за реализиране на инфраструктурни проекти основно по линия на ПРСР.

13. Община Болярово се нарежда на трето място сред общините в областта (след община Ямбол и Тунджа) по показателя „усвоени средства на глава от населението по ОП”.

14. По показателя „усвоени средства на глава от населението по отделни ОП” прави впечатление, че по ОПРР, община Болярово е с по – високи показатели, спрямо средните за страната, но с по-малки спрямо средните за областта. Това от своя страна е добра атестация за действията на общинската администрация и местната власт, предвид обстоятелството, че общината е допустим бенефициент само по Приоритетна ос 4 на ОПРР. По ОПРЧР общината е с по – добри показатели спрямо средните за областта. Относително добро е усвояването на средства по ОПАК (21.87 лв/ж), където стойностите са близки до средните за страната. По ОПОС показателите за общината са много под средните за областта и страната, което се дължи на факта, че реализираните проекти включват основно подготвителни дейности - проектиране. Липсата на каквито и да е проекти по ОПКБИ е изключително тревожен факт.

15. Накрая трябва да се отбележи, че последващата оценка е извършена при редица ограничения:

- Липса на Годишни програми за реализация на ОПР и на годишни отчети за изпълнението им;
- Липса на достатъчно пълна и надеждна информация за планираните и реално изразходени до момента финансови средства за изпълнението на част от дейностите към отделните мерки заложи в ОПР;
- Липса на базови и целеви стойности за зададените в ОПР индикатори.

В заключение, на базата на постигнатото, оценяващият екип може да даде **МНОГО ДОБРА ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА** на изпълнението на Общинския план за развитие на Община Болярово 2007-2013 г.

Оценка се извърши при коректно партньорство между екипа на „Региоплан” ЕООД и общинска администрация Болярово. Получените резултати позволяват да се предприемат

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

мерки за съдържателно публично обсъждане на Последващата оценка на Общинския план за развитие за периода 2007-2013 г.

8.2. Препоръки относно ОПР на община Болярово за периода 2014-2020 г.

В резултат на извършената последваща оценка на Общинския план за развитие на община Болярово за периода 2007-2013 г. могат да се направят следните основни препоръки по отношение ОПР на община Болярово за периода 2014-2020 г.:

1. ОПР на община Болярово за периода 2014-2020 г. да бъде изготвен в съответствие с чл. 13, ал.1 на Закона за регионално развитие и при стриктно спазване на структурата, определена в Методическите указания за разработване на Национална стратегия за регионално развитие на Р България (2012-2022), Регионални планове за развитие на районите от ниво 2 (2014-2020), Областни стратегии за развитие (2014-2020) и Общински планове за развитие (2014-2020) на МРР, а именно:

1. *анализ на икономическото и социалното развитие на общината;*
2. *целите и приоритетите за развитие на общината;*
3. *индикативна финансова таблица, обобщаваща необходимите ресурси за реализация на плана;*
4. *индикаторите за наблюдението и оценката на плана;*
5. *необходимите действия по наблюдението, оценката и актуализацията на плана;*
6. *описание на необходимите действия за прилагане принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност;*
7. *програма за реализация на общинския план за развитие, с която се конкретизират проектите за неговото изпълнение, съответните финансови ресурси и звената за изпълнение на проектите;*
8. *предварителната оценка на плана.*

Посочените компоненти трябва да имат логическа последователност и взаимна обвързаност, като аналитичната част на документа е основа за формулиране на стратегическата част, а дефинираните подходи и механизми за управление, наблюдение и оценка осигуряват практическото изпълнение и постигането на целите и приоритетите.

2. Конкретни препоръки към отделните компоненти на ОПР 2014-2020 г. се изразяват в:

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

- **По отношение на стратегическата рамка на ОПР:**

Стратегията на общината да отчита основните политики, начертани в националните, регионалните и областните документи за регионално развитие (Вж. точка 2.4. по-горе), като обаче ги съобразява с факторите, условията и потенциала за развитие на общината, мрежата от населени места, отделните сектори и т.н. и се фокусира върху ограничен брой приоритети, цели и мерки, които реално биха могли да бъдат изпълнени през седемгодишния период на действие на плана до 2020 г.

- **По отношение на индикативна финансова таблица, обобщаваща необходимите ресурси за реализация на плана:**

При разработване на ИФТ и включването на конкретни проекти в нея, добре би било да се приложи следния подход:

1. За всеки проект в ИФТ да има сигурен източник на финансиране. Към момента са идентифицирани следните възможности за финансиране за периода 2014-2020 г.:

- ✓ Проект на Оперативна програма „Региони в растеж 2014-2020 г.“;
- ✓ Проект на Оперативна програма „Добро управление 2014-2020 г.“;
- ✓ Проект на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси 2014-2020 г.“;
- ✓ Проект на Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“;
- ✓ Проект на Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г.;
- ✓ Фонд „Козлодуй“;
- ✓ Фонд „ЕЕ и възобновяеми източници“;
- ✓ ПУДООС;
- ✓ Българо-швейцарска програма;
- ✓ Финансов механизъм на ЕИП и норвежкия финансов механизъм;
- ✓ Общински бюджет - капиталови и текущи разходи;
- ✓ Правителствена инвестиционна програма "Растеж и устойчиво развитие на регионите".

2. Включването в ОПР на проекти, чието изпълнение зависи от общинската администрация и местната власт, т.е. общината, а не друг субект да е допустим кандидат за финансиране.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

3. Проектите да допринасят за постигането на специфичните цели, а следователно и за изпълнение на приоритетите и постигане на стратегическите цели на плана.

По този начин в ИФТ ще се включат проекти, съобразно ресурсите, възможните към момента източници на финансиране и не на последно място потенциала на територията за успешното им изпълнение.

Желателно е да се извърши ревизия на неизпълнените в ОПР 2007-2013 г. дейности/проекти и да се прецени дали е удачно изпълнението на част от тях да се прехвърли за новия планов период.

- **По отношение на индикаторите за наблюдението и оценката на плана:**

В съответствие с инструкциите на *EVALSED: The resource for the evaluation of Socio-Economic Development*, September 2013, в Общинския план за развитие за периода 2014-2020 г. трябва да се използват три групи индикатори:

- ✓ индикатори за резултат;
- ✓ индикатори за продукт;
- ✓ индикатори за въздействие.

Индикаторите за резултат се отнасят до наблюдението и оценката на изпълнението на специфичните цели и приоритетите, докато индикаторите за продукт отчитат изпълнението на мерките и проектите. Индикаторите за въздействие са свързани с измерване степента и вида на въздействие на документа върху развитието на територията на общината.

Индикаторите трябва да отговарят на изискването за измеримост, конкретност, релевантност и обвързаност във времето. Всеки индикатор трябва да е обезпечен с адекватен и достоверен източник на информация, който да бъде използван при необходимост от установяване на настоящо състояние към конкретен момент. **Трябва да се определят базови и целеви стойности за всеки индикатор**, както и период на отчитане. Източниците на информация за следене на индикаторите трябва да бъдат достоверни, лесно достъпни и на приемлива цена.

- **По отношение на необходимите действия по наблюдението, оценката и актуализацията на плана:**

В ОПР 2014-2020 г. да се включат мерки по създаване и реализиране на административен механизъм за набиране и обобщаване на информацията и документацията

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

свързана с изпълнението на ОПР, с цел гарантиране на нейната коректност и точност при анализиране и предприемане на управленски решения от Кмета на общината и съответно общинския съвет, както и в съответствие с изискванията на чл. 91 от ППЗРР.

- **По отношение на необходимите действия за прилагане принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност:**

В процеса на разработване на ОПР 2014-2020 г. е необходимо интензифициране на дейностите по информиране и въвличане на широката общественост, с цел осигуряване на обществена подкрепа на ОПР, чрез „поставяне на мост“ между нуждите и вижданията на заинтересованите страни и целите и приоритетите, които си поставя местната власт.

- **По отношение на програма за реализация на общинския план за развитие, с която се конкретизират проектите за неговото изпълнение, съответните финансови ресурси и звената за изпълнение на проектите:**

Общинският план за развитие представлява стратегически документ относно политиката за постигане на устойчиво интегрирано развитие на общината, докато програмата за неговата реализация има оперативен характер и конкретизира начина, практическите мерки, инвестиционните дейности и проектите за постигане целите на развитието.

В този контекст, програма трябва да включва:

- ✓ Оперативни насоки и цели – отразяват логиката на интервенциите, с цел постигане на конкретни резултати и въздействие от изпълнението на програмата и на общинския план за развитие като цяло;
- ✓ Мерки и предвидени дейности за подкрепа и осигуряване на схеми за финансиране, включително от фондовете на ЕС и други финансови инструменти и източници;
- ✓ Списък на проектите, които ще се разработват и изпълняват в рамките на програмата, съдържащ кратка обосновка и описание на физическите, финансовите и времевите параметри, както и отговорните звена;
- ✓ Индикатори за конкретни продукти и резултати, свързани с постигането на оперативните цели, планираните мерки и отделните проекти, които ще бъдат използвани като база в общата система от индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението на съответните приоритети и цели на плана;

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

- ✓ Организация и дейности по наблюдението, оценката и актуализацията на програмата;
- ✓ Комуникационен механизъм за осигуряване на информация, отчетност и прозрачност относно постигнатите резултати и използваните финансови ресурси по програмата.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение № 1: Обобщена справка на възможностите за инвестиции в периода 2007-2013 по програми финансирани от Европейски фондове, по видове дейности и потенциални бенефициенти от територията на община Болярово	83
Приложение № 2: Обобщена справка за съответствие на изискванията на Закона за регионално развитие и Правилника за прилагане на Закона за регионално развитие с извършените до момента дейности, отнасящи се до задължения и отговорности на Кмета на общината и Общински съвет по подготовка, изпълнение и наблюдение изпълнението на Общински план за развитие, подготвените и налични документи и тяхното управление и съхранение.	92
Приложение № 3: Финансирани проекти на община Болярово по оперативни програми 2007-2013 г. и Програма за развитие на селските райони 2007-2013 г.....	95
Приложение № 4: Финансирани проекти на частни бенефициенти в община Болярово по оперативни програми 2007-2013 г.....	98
Приложение № 5: Финансирани проекти на НПО бенефициенти (НПО сектор, училища, читалища и т.н.) в община Болярово по оперативни програми 2007-2013 г.....	99
Приложение № 6: Финансирани проекти на община Болярово по общностни програми за периода 2007-2013 г.....	100
Приложение № 7: Финансирани проекти на община Болярово по предприсъединителни фондове на ЕС за периода 2007-2013 г.	101
Приложение № 8: Финансирани проекти на община Болярово по национални програми и финансови инструменти за периода 2007 – 2013 г.....	102
Приложение № 9: Финансирани проекти на община Болярово по други наднационални финансови инструменти за периода 2007-2013 г.	106
Приложение № 10 А и Б: Индикативен размер на планираните средства по мерки към отделните приоритети на ОПР за периода 2007-2013 г. и % на изпълнение на инд.бюджет. .	107

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2007-2013 НА ОБЩИНА БОЛЯРОВО

Приложение № 1: Обобщена справка на възможностите за инвестиции в периода 2007-2013 по програми финансирани от Европейски фондове, по видове дейности и потенциални бенефициенти от територията на община Болярово .

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2007-2013 г.				
Приоритети/ Мерки	Възможни бенефициенти по съответните програми, приоритети, мерки, операции			
	Общини	Физически лица - ЗП, занаятчии, ЕТ	Юридически лица	Читалища, НПО, Училища, Вероизповеданията
Приоритет 1 Подобряване на конкурентоспособността в земеделския и горския сектор				
Мярка 111 "Професионално обучение, информационни дейности и разпространение на научни знания"		X	X	X
Мярка 112 "Създаване на стопанства на млади фермери"		X		
Мярка 114 "Използване на консултантски услуги от фермери и собственици на гори"		X	X	
Мярка 121 "Модернизиране на земеделските стопанства"		X	X	X
Мярка 122 "Подобряване на икономическата стойност на горите"	X	X	X	X
Мярка 123 "Добавяне на стойност към земеделски и горски продукти"		X	X	X
Мярка 141 "Подпомагане на полупазарни стопанства в процес на реструктуриране"		X		
Мярка 142 "Създаване на организации на производители"			X	
Мярка 143 "Предоставяне на съвети и консултиране в земеделието в България и Румъния"		X	X	
Приоритет 2 Подобряване на околната среда и природата				
Мярка 211 "Плащания на земеделски стопани за природни ограничения в планинските райони"				

Последваща оценка на Общински план за развитие на община Болярово 2007-2013 г.

Този документ е създаден в рамките на проект: „Ефективна координация и партньорство при разработване и провеждане на политики в Община Болярово“, финансиран по Договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-43 от 29.10.2013 г., по Оперативна програма „Административен капацитет“ 2007 – 2013., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.“

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2007-2013 г.

Мярка 212 "Плащания на земеделски стопани в райони с ограничения, различни от планинските райони"		X	X	X
Мярка 214 "Агроекологични плащания"		X	X	X
Мярка 223 "Първоначално залесяване на неземеделски земи"	X	X	X	X
Мярка 226 "Възстановяване на горския потенциал и въвеждане на превантивни дейности"	X	X	X	X
Приоритет 3 Подобряване на качеството на живот в селските райони и разнообразяване на селската икономика и на възможностите за заетост.				
Мярка 311 "Разнообразяване към неземеделски дейности"		X	X	
Мярка 312 "Подкрепа за създаване и развитие на микропредприятия"		X	X	
Мярка 313 "Насърчаване на туристическите дейности"	X			X
Мярка 321 "Основни услуги за населението и икономиката в селските райони"	X			X
Мярка 322 "Обновяване и развитие на населените места"	X			X
Приоритет 4 "Лидер" - за изграждане на местен капацитет и подобряване на местното управление.				
Мярка 431-1 "Управление на МИГ, придобиване на умения и постигане на обществена активност в териториите на избрани и одобрени МИГ"	X	X	X	X
Мярка 431-2 "Придобиване на умения и постигане на обществена активност за територията на потенциални местни инициативни групи"	X	X	X	X

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА "РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ" 2007-2013 г.

Приоритети	Операции	Възможни бенефициенти по съответните програми, приоритети, мерки, операции			
		Общини	Физически лица - ЗП, занаятчии, ЕТ	Юридически лица	Читалища, НПО, Училища, Вероизповеданията
Приоритет 1 Устойчиво и интегрирано градско развитие					
1.1	Социална инфраструктура				
1.2	Жилищна политика				
1.3	Подобряване на физическата среда и превенция на риска				
1.5	Системи за устойчив градски транспорт				
Приоритет 2 Регионална и местна достъпност					
2.1	Регионална и местна пътна инфраструктура				
2.2	Информационни и комуникационни мрежи				
2.3	Достъп до устойчиви и ефективни енергийни ресурси				
Приоритет 3 Устойчиво развитие на туризма					
3.1	Подобряване на туристическите атракции и инфраструктура				
3.2	Развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг дестинациите	x			x
3.3	Национален туристически маркетинг				
Приоритет 4 Местно развитие и сътрудничество					
4.1	Дребномащабни честни инвестиции	x			
4.2	Междурегионално сътрудничество	x			x

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората**ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА "ОКОЛНА СРЕДА" 2007-2013 г.**

Приоритети	Операции	Възможни бенефициенти по съответните програми, приоритети, мерки, операции			
		Общини	Физически лица - ЗП, занаятчии, ЕТ	Юридически лица	Читалища, НПО, Училища, Вероизповеданията
Приоритет 1 Подобряване и развитие на инфраструктурата за питейни и отпадъчни води в населени места с над 2000 екв.ж. и в населени места с под 2000 екв. ж., попадащи в градски агломерационни ареали.		x			
Приоритет 2 Подобряване и развитие на инфраструктурата за третиране на отпадъци.					
Приоритет 3 Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие.		x			x

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА "РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ" 2007-2013 г.

Приоритети	Сфери на въздействие	Възможни бенефициенти по съответните програми, приоритети, мерки, операции			
		Общини	Физически лица - ЗП, занаятчии, ЕТ	Юридически лица	Читалища, НПО, Училища, Вероизповеданията
Приоритет 1 Насърчаване на икономическата активност и развитие на пазар на труда, насърчаващ включването					
1.1. Интегриране на уязвимите групи на пазара на труда				x	x
1.2. Заетост чрез развитие на предприемачество				x	x
Приоритет 2 Повишаване на производителността и адаптивността на заетите					
2.1. Подобряване адаптивността на заетите лица				x	x
2.2. Насърчаване на гъвкавостта на пазара на труда				x	x

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората**ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА "РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ" 2007-2013 г.**

2.3. Подобряване условията на труд на работното място	x	x	x	x
Приоритет 3 Подобряване качеството на образованието и обучението в съответствие с потребностите на пазара на труда за изграждане на икономика, основана на знанието				
3.1. Подобряване качеството на услугите в образуването и обучението			x	x
3.2. Модернизация на системата за образование и обучение	x		x	x
3.3. Укрепване на връзките между институциите за образование и обучение, научноизследователския сектор и бизнеса.			x	x
Приоритет 4 Подобряване на достъпа до образование и обучение				
4.1. Достъп до образование и обучение на групи в неравностойно положение	x		x	x
4.2. Децата и младежта в образованието и обществото	x			x
4.3. Развитие на системата за учене през целия живот				x
Приоритет 5 Социално включване и насърчаване на социалната икономика				
5.1. Подкрепа на социалната икономика	x		x	x
5.2. Социални услуги за превенция на социалното изключване и преодоляване на неговите последици.	x		x	x
5.3. Работоспособност чрез по-добро здраве	x		x	x
Приоритет 6 Повишаване ефективността на институциите на пазара на труда, социалните и здравните услуги;				
6.1. Развитие и усъвършенстване на пазара на труда			x	
6.2. Укрепване на капацитета на институциите за социално включване и за предоставяне на здравни услуги			x	
Приоритет 7 Транснационално и междурегионално сътрудничество	x		x	x

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА "АДМИНИСТРАТИВЕН КАПАЦИТЕТ" 2007-2013 г.

Приоритети	Подприоритети	Възможни бенефициенти по съответните програми, приоритети, мерки, операции			
		Общини	Физически лица - ЗП, занаятчии, ЕТ	Юридически лица	Читалища, НПО, Училища, Вероизповеданията
Приоритет 1 Добро управление					
1.1.	Ефективна структура на държавната администрация	x			
1.2.	Прозрачна и почтена държавна администрация	x			x
1.3.	Ефективна координация и партньорство при разработване и провеждане на политики	x			x
1.4.	Администрацията - партньор на бизнеса	x			x
1.5.	Прозрачна и ефективна съдебна система				
1.6.	Транснационално и междурегионално сътрудничество	x			x
Приоритет 2 Управление на човешките ресурси					
2.1.	Модерно управление на човешките ресурси в държавната администрация	x			
2.2.	Компетентна и ефективна държавна администрация	x			x
2.3.	Укрепване капацитета на структурите на гражданското общество				x
2.4.	Компетентна съдебна система и ефективно управление на човешките ресурси				
2.5.	Транснационално и междурегионално сътрудничество	x		x	x
Приоритет 3 Качествено административно обслужване и развитие на електронното управление.					
3.1.	Подобряване на обслужването на гражданите и бизнеса, в това число и чрез развитие на електронното управление	x		x	x
3.2.	Стандартна информационно-комуникационна среда и оперативна съвместимост	x		x	x

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА "АДМИНИСТРАТИВЕН КАПАЦИТЕТ" 2007-2013 г.

3.3. Подобряване на обслужването от страна на органите на съдебната власт чрез развитие на информационните технологии.				
3.4. Транснационално и междурегионално сътрудничество	x		x	x

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА "КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ НА БЪЛГАРСКАТА ИКОНОМИКА" 2007-2013 Г.

Приоритети	Операции	Възможни бенефициенти по съответните програми, приоритети, мерки, операции			
		Общини	Физически лица - ЗП, занаятчии, ЕТ	Юридически лица	Читалища, НПО, Училища, Вероизповеданията
Приоритет 1					
1.1. Подкрепа за създаването и комерсиализацията на иновациите в предприятията и защита на индустриалната собственост				x	
1.2. Подобряване на про-иновативната инфраструктура					
Приоритет 2					
2.1. Подобряване на технологиите и управлението в предприятията				x	
2.2. Създаване на инфраструктура в подкрепа на бизнеса				x	
2.3. Подкрепа за въвеждане на енергоспестяващи технологии и използването на възобновяеми енергийни източници				x	
2.4. Насърчаване на бизнес кооперирането и клъстерите				x	x
Приоритет 3					
3.1. Подкрепа за гаранционни фондове					
3.2. Подкрепа за фондове за микро-кредитиране					

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА "КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ НА БЪЛГАРСКАТА ИКОНОМИКА" 2007-2013 Г.

3.3. Подкрепа за фондове за дялов капитал, инвестиращи в МСП (фондове за рисков капитал)				
3.4. Подкрепа за създаване или разширяване на дейността на мрежи от бизнес ангели в България.				
Приоритет 4				
4.1. Популяризиране на България като инвестиционна дестинация				
4.2. Подкрепа за успешното представяне на българските предприятия на международните пазари				
4.3. Подобряване на инфраструктурата за сертифициране				

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА "ТРАНСПОРТ" 2007-2013 г.

Приоритети	Възможни бенефициенти по съответните програми, приоритети, мерки, операции			
	Общини	Физически лица - ЗП, занаятчии, ЕТ	Юридически лица	Читалища, НПО, Училища, Вероизповеданията
Приоритет 1 - Развитие на железопътната инфраструктура по Транс-европейските и основните национални транспортни оси				
Приоритет 2 - Развитие на пътната инфраструктура по Транс-европейските и основните национални транспортни оси				
Приоритет 3 - Подобряване на интермодалността при превозите на пътници и товари				
Приоритет 4 - Подобряване на корабоплаването по морските и вътрешните водни пътища				

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Източник:

<http://www.bgregio.eu/op-regionalno-razvitie/prioriteni-osi-na-op-regionalno-razvitie.aspx>

<http://prsr.government.bg/>

http://ope.moew.government.bg/files/useruploads/files/other/OPE_FINAL_BG.doc

http://ophrd.government.bg/view_doc.php/1433

[http://www.opac.government.bg/userfiles/pages/files/regulatory_framework/1/Оперативна програма Административен капацитет 2007-2013 г. актуализирана версия.pdf](http://www.opac.government.bg/userfiles/pages/files/regulatory_framework/1/Оперативна_програма_Административен_капацитет_2007-2013_г._актуализирана_версия.pdf)

http://www.opcompetitiveness.bg/module0.php?menu_id=4

<http://www.optransport.bg/page.php?c=24>

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Приложение № 2: Обобщена справка за съответствие на изискванията на Закона за регионално развитие и Правилника за прилагане на Закона за регионално развитие с извършените до момента дейности, отнасящи се до задължения и отговорности на Кмета на общината и Общински съвет по подготовка, изпълнение и наблюдение изпълнението на Общински план за развитие, подготвените и налични документи и тяхното управление и съхранение.

№	Изисквания на Закона за регионално развитие	Общински план за развитие на община Болярово 2007-2013 г.
1.	Анализ на икономическото и социално развитие на общината.	ОПР на община Болярово съдържа анализ и оценка на състоянието на водещите функционални сфери и основните процеси на развитие на общината.
2.	Цели и приоритети за развитие на общината за определен период.	Стратегическата рамка на ОПР на община Болярово за периода 2007-2013 г. включва: визия - приоритети (6 бр.) – цели (19 бр.) – мерки (59 бр.).
3.	Индикативна финансова таблица, обобщаваща необходимите ресурси за реализация на плана.	Индикативната финансова таблица за реализация на общинския план за развитие е налична като Приложение към ОПР.
4.	Индикатори за наблюдение и оценка на плана.	В раздел „Изпълнение, наблюдение /мониторинг/, оценка и актуализация на плана за развитие”, т. 5.2. „Наблюдение, оценка и актуализация на Плана за развитие” на ОПР на община Болярово за периода 2007-2013 г. към приоритети I, III, IV, V и VI са заложили три групи индикатори: индикатори за въздействие, индикатори за резултат и индикатори за продукт. Липсват, обаче базови и целеви стойности на индикаторите. Към приоритет II не са посочени индикатори за мониторинг и оценка.
5.	Необходими действия по наблюдението, оценка и актуализация на плана.	Необходимите действия по наблюдение, оценка и актуализация на плана са разписани в раздел „Изпълнение, наблюдение /мониторинг/, оценка и актуализация на Плана за развитие”.
6.	Описание на необходимите действия за прилагане принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност.	Липсва раздел описващ необходимите действия за прилагане принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност.
7.	Програма за реализация на общинския план за развитие, с	ОПР включва Програма за реализация на Общинския план за развитие (ПРОПР),

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

№	Изисквания на Закона за регионално развитие	Общински план за развитие на община Болярово 2007-2013 г.
	която се конкретизират проектите за неговото изпълнение, съответните финансови ресурси и звената за изпълнение на проектите.	въпреки че в нея липсват част от задължителните елементи, които трябва да съдържа всяка ПРОПР.
8.	Предварителна и междинна оценка на плана.	Предварителната оценка на ОПР на община Болярово е извършена през 2008 г., в рамките на Проект „CSDP 2005-057 Lot 2-012 „Във фокуса -Ямбол: Гражданско-институционални партньорства за регионално развитие”, изпълняван от Ямболската търговско – промишлена палата. Междинна оценка на ОПР на община Болярово 2007-2013 г. не е извършена.
9.	Общинския план за развитие е приет от общинския съвет по предложение на кмета на общината.	Общинският план за развитие е приет с решение на общински съвет Болярово с Протокол № 18 /30.05.2006 год.
10.	Кмета на общината организира изграждането, поддържането и оперирането на единната информационна система за управление на регионалното развитие на територията на съответната община.	От представената информация и направената проверка не се открива наличието на информационна система за управление на регионалното развитие на територията на Общината за периода от 2007 до 2013 г.
11.	Кмета на общината представя годишен доклад за наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие за одобряване от общинския съвет.	Не са представени на оценяващия екип. Представен е междинен доклад за периода 2007 – 2010 г.
12.	Кмета на общината осигурява публичност и прозрачност на общинския план за развитие, както и на действията по реализацията му.	Общинския план за развитие за периода 2007-2013 г. не е публикуван на интернет страницата на общината. Същият може да бъде открит в публичното пространство на адрес: http://www.strategy.bg/StrategicDocuments/View.aspx?lang=bg-BG&Id=83

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Изисквания според Правилника за прилагане на закона за регионално развитие		Общински план за развитие на община Болярово 2007-2013 г.
13.	Общинските планове за развитие се разработват за 7-годишен период на действие, който съвпада с периода на действие на областната стратегия за развитие.	Общинския план за развитие е разработен за периода 2007-2013г. В ИФТ са предвидени финансови средства по мерки, респективно цели и за 2006 г. Тези средства, съответно дейности/ проекти би трябвало да са предмет на действащата към онзи момент „Стратегията за развитието на община Болярово за периода 2000-2006 година”.
14.	Общинският план за развитие се обсъжда и съгласува със заинтересуваните органи и организации, с икономическите и социалните партньори, както и с физически лица и представители на юридически лица, имащи отношение към развитието на общината.	Планът е обсъден с представители на местната власт, местния бизнес, неправителствени организации, всички политически партии, представени в общината, както и експерти – партньори и заинтересовани граждани.
15.	Общинският план за развитие и решението на общинския съвет за неговото приемане се публикуват на страницата на общината в интернет.	Общинския план за развитие за периода 2007-2013г. и решението за неговото приемане не са публикувани на интернет страницата на общината.
16.	Кметът на общината внася за обсъждане и одобряване от общинския съвет доклади за резултатите от предварителната, междинната и последващата оценка на изпълнението на общинския план за развитие.	Извършено за предварителна оценка, за междинна - не, за последваща - в процес на изпълнение.

Източник: По ЗРР²¹ и ППЗРР²²

²¹ Обн. ДВ. бр.50 от 30 Май 2008г., изм. ДВ. бр.47 от 23 Юни 2009г., изм. ДВ. бр.82 от 16 Октомври 2009г., изм. ДВ. бр.93 от 24 Ноември 2009г., изм. и доп. ДВ. бр.82 от 26 Октомври 2012г., изм. ДВ. бр.66 от 26 Юли 2013г.

²² Обн. ДВ. бр.80 от 12 Септември 2008г., изм. ДВ. бр.93 от 24 Ноември 2009г., изм. ДВ. бр.5 от 19 Януари 2010г., изм. ДВ. бр.97 от 8 Ноември 2013г.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Приложение № 3: Финансирани проекти на община Болярово по оперативни програми 2007-2013 г. и Програма за развитие на селските райони 2007-2013 г.

№	Финансираща програма	Наименование на проекта	Бенефициент	Роля на Община Болярово	Обща стойност на финансиране (лв.)	Източници на финансиране (%)	Период	Статус	Съответствие с ОПР - Приоритет, Цел, Мярка
1	ОП Развитие на човешките ресурси BG051PO001-4.1.05-0197-C0001	Поддай ми ръка сега, защото утре може да е късно	Община Болярово	Водеща организация	107,010.00	100% БФП	02.2013 - 10.2014	В процес на изпълнение	Приоритет 1, Цел 1, Мярка 1.2
2	ОП Развитие на човешките ресурси BG051PO001-5.1.04-0038-C0001	Взаимопомощ в общността	Община Болярово	Водеща организация	231,848.00	100% БФП	11.2012 - 02.2014	В процес на изпълнение	Приоритет 5, Цел 6, Мярка 6.1
3	ОП Развитие на човешките ресурси BG051PO001-5.2.01-0108-C0001	Помощ в семейна среда за достойни старини	Община Болярово	Водеща организация	75,841.00	94% БФП 6% соб.	05.2008 - 07.2009	Приключен	Приоритет 5, Цел 6, Мярка 6.1
4	ОП Развитие на човешките ресурси BG 051PO001-5.2.09	Подкрепа за достоен живот	Община Болярово	Водеща организация	47,664.00	100% БФП	10.2010 – 04.2012	Приключен	Приоритет 5, Цел 6, Мярка 6.1
5	ОП Административен капацитет BG051PO002-2.2.08-0059-C0001	Повишаване на квалификацията на служителите в община Болярово	Община Болярово	Водеща организация	88,049.00	100% БФП	04.2013 - 04.2014	Регистриран	Приоритет 6, Цел 1, Мярка 1.2
6	ОП Административен капацитет	Ефективна координация и партньорство при разработване и провеждане на политики в община Болярово	Община Болярово	Водеща организация	76,982.20	100% БФП	9 месеца	В процес на изпълнение	Приоритет 6, Цел 2, Мярка 2.1
7	ОП Регионално развитие BG161PO001-4.1.03-0031-C0001	Реконструкция и основен ремонт на сградата на СОУ "д-р Петър Берон" гр.Болярово чрез	Община Болярово	Водеща организация	983,742.00	95% БФП 5% соб.	02.2012 - 04.2014	В процес на изпълнение	Приоритет 5, Цел 5, Мярка 5.2

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

№	Финансираща програма	Наименование на проекта	Бенефициент	Роля на Община Болярово	Обща стойност на финансиране (лв.)	Източници на финансиране (%)	Период	Статус	Съответствие с ОПР - Приоритет, Цел, Мярка
		въвеждане на мерки за енергийна ефективност							
8	ОП Регионално развитие BG161PO001-4.1.04-0039-C0001	Техническо и биологично укрепване на река Поповска в регулацията на гр. Болярово	Община Болярово	Водеща организация	535,139.00	75% БФП 25% соб.	03.2012 - 03.2014	Регистриран	Приоритет 4, Цел 1, Мярка 1.1
9	ОП Регионално развитие BG161PO001/3.2-02/2011/023	„Тонзос – Магията на Тунджа” – маркетинг на туристическа дестинация „Тунджа – Ямбол – Стралджа – Болярово”	Община Ямбол, Община Стралджа, Община Болярово	Партньорска организация	377,628.00	100% БФП	20012 - 2014	В процес на изпълнение	Приоритет 4, Цел 2, Мярка 2.5
10	ОП Околна среда BG161PO005-1.0.01-0101-C0001	Създаване на условия за подобряване на базисната инфраструктура в град Болярово, община Болярово	Община Болярово	Водеща организация	109,339.00	100% БФП	01.2009 - 11.2011	Приключен	Приоритет 5, Цел 4, Мярка 4.1
11	ОП Околна среда	Създаване условия за развитие на инфраструктурата за третиране на отпадъци	Община Болярово	Водеща организация	255,500.00	100% БФП		В процес на изпълнение	Приоритет 5, Цел 3, Мярка 3.1
12	ПРСР Мярка 322	Ремонт на Храм „Св. Димитър” и рехабилитация на околното пространство	Община Болярово	Водеща организация	351,000.00	100% БФП	2012-2014	Приключен	Приоритет 3, Цел 2, Мярка 2.8
13	ПРСР Мярка 321	Реконструкция на вътрешно водопроводна мрежа – гр. Болярово	Община Болярово	Водеща организация	4,107,756.00	100% БФП	30 месеца	В процес на изпълнение	Приоритет 5, Цел 4, Мярка 4.1
14	ПРСР Мярка 322	Благоустройство на централна градска част и прилежащите улици	Община Болярово	Водеща организация	1,543,972.00	100% БФП	18 месеца	В процес на изпълнение	Приоритет 5, Цел 1, Мярка 1.2
15	ПРСР	Язовир "Малко Шарково" -	Община	Водеща	124,748.00	100% БФП	2012-2014	В процес на	Приоритет 2,

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

№	Финансираща програма	Наименование на проекта	Бенефициент	Роля на Община Болярово	Обща стойност на финансиране (лв.)	Източници на финансиране (%)	Период	Статус	Съответствие с ОПР - Приоритет, Цел, Мярка
	Мярка 313	„Туриста в рая на птиците“	Болярово	организация				изпълнение	Цел 1, Мярка 1.2
16	ПРСР Мярка 321	Реконструкция на път JAM 1028/IV-79021 от разклон II-79 - Попово – Дъбово – Стефан Караджово км 2+800 до км 16+600	Община Болярово	Водеща организация	3,177,198.37	100% БФП	1.2014 - 07.2015	В процес на изпълнение	Приоритет 5, Цел 1, Мярка 1.1
ОБЩА СТОЙНОСТ НА ФИНАНСИРАНИ ПРОЕКТИ НА ОБЩИНА БОЛЯРОВО ПО ОПЕРАТИВНИ ПРОГРАМИ 2007-2013 Г., ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2007-2013 г.					12,193,416.57				

Източник: ИСУН, <http://www.bolyarovo.eu/bg/page/48>, <http://www.bolyarovo.eu/bg/page/49>

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората**Приложение № 4: Финансирани проекти на частни бенефициенти в община Болярово по оперативни програми 2007-2013 г.**

№	Финансираща програма	Наименование на проекта	Бенефициент	Обща стойност на финансиране (лв.)	Източници на финансиране (%)	Период	Статус	Съответствие с ОПР - Приоритет, Цел, Мярка
1	ОП Развитие на човешките ресурси BG051PO001-2.2.03-0256-C0001	Осигуряване на транспорт до и от работното място за служители на "СТРАНДЖА-МП" ООД	"СТРАНДЖА-МП" ООД	30,631.00	100% БФП	12.2013 - 04.2015	Регистриран	Приоритет 1, Цел 1, Мярка 1.2
2	ОП Развитие на човешките ресурси BG051PO001-5.2.04-0182-C0001	Грижа за независимост и достоен живот на хора с увреждания и самотно живеещи в семейна среда – дейност домашен помощник	ЕТ Тони-95-Тонка Димитрова Маркова-Попова	84,857.00	93% БФП 7% соб.	06.2009 - 11.2010	Приключен	Приоритет 5, Цел 6, Мярка 6.1
ОБЩА СТОЙНОСТ НА ФИНАНСИРАНИ ПРОЕКТИ НА ЧАСТНИ БЕНЕФИЦИЕНТИ В ОБЩИНА БОЛЯРОВО ПО ОПЕРАТИВНИ ПРОГРАМИ 2007-2013 Г.				115,488.00				

Източник: ИСУН

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Приложение № 5: Финансирани проекти на НПО бенефициенти (НПО сектор, училища, читалища и т.н.) в община Болярово по оперативни програми 2007-2013 г.

№	Финансираща програма	Наименование на проекта	Бенефициент	Обща стойност на финансиране (лв.)	Източници на финансиране (%)	Период	Статус	Съответствие с ОПР - Приоритет, Цел, Мярка
1	ОП Развитие на човешките ресурси BG051PO001-4.1.01-0039-C0001	Чрез изкуство към промяна	Общинско училищно настоятелство на училища и детски градини в община Болярово, обл. Ямбол	83,723.00	100% БФП	03.2008 - 06.2008	Приключен	Приоритет 1, Цел 1, Мярка 1.2
ОБЩА СТОЙНОСТ НА ФИНАНСИРАНИ ПРОЕКТИ НА НПО БЕНЕФИЦИЕНТИ В ОБЩИНА БОЛЯРОВО ПО ОПЕРАТИВНИ ПРОГРАМИ 2007-2013 Г.				83,723.00				

Източник: ИСУН

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Приложение № 6: Финансирани проекти на община Болярово по общностни програми за периода 2007-2013 г.

№	Финансираща програма	Наименование на проекта	Бенефициент	Роля на Община Болярово	Обща стойност на финансиране (лв.)	Източници на финансиране (%)	Период	Статус	Съответствие с ОПР - Приоритет, Цел, Мярка
1	ТГС България – Турция	Популяризиране на екотуризма между община Болярово и община Кофчаз	Община Болярово	Водеща организация	306,000.00	90% БФП 10% соб.	2007 - 2008	Приключен	Приоритет 4, Цел 2, Мярка 2.5
2	ТГС България – Турция	Две различни практики – една обща цел	Община Болярово	Водеща организация	96,171.00	100% БФП	2012	Приключен	Приоритет 6, Цел 3, Мярка 3.1
3	ТГС България – Турция	Повишаване на качеството на живот в общините Болярово и Алпуллу и осигуряване на възможности за отдих и спорт	Община Болярово	Водеща организация	1,172,525.95	100% БФП	2013	Приключен	Приоритет 1, Цел 1, Мярка 1.3
4	ТГС България – Турция	Изработване на технически проект за презгранична пътна връзка между селата Малкочлар и Странджа	Община Болярово	Водеща организация	106,272.42	100% БФП	12.2012-12.2013	Приключен	Приоритет 6, Цел 3, Мярка 3.1
5	ТГС България – Турция	Инициране на партньорства за валоризация на местните природни дадености и културното наследство	Община Болярово	Водеща организация	186,667.25	100% БФП	2013-2014	В процес на изпълнение	Приоритет 3, Цел 2, Мярка 2.8
6	ТГС България – Турция	Подобряване на културно взаимодействие между община Болярово и община Юскюп, чрез развитие на културната инфраструктура	Община Болярово	Водеща организация	413,540.70	100% БФП	24 месеца	В процес на изпълнение	Приоритет 3, Цел 2, Мярка 2.8
7	Община Болярово LVR Германия	Преустройство и ремонт блок 2 в ДВУИ с.М.Шарково	Община Болярово	Водеща организация	48,000.00	100% БФП	2010	Приключен	Приоритет 5, Цел 6, Мярка 6.1
ОБЩА СТОЙНОСТ НА ФИНАНСИРАНИ ПРОЕКТИ НА ОБЩИНА БОЛЯРОВО ПО ОБЩНОСТНИ ПРОГРАМИ					2,329,177.32				

Източник: Информация от общинската администрация, <http://www.bolyarovo.eu/bg/page/48>, <http://www.bolyarovo.eu/bg/page/49>

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Приложение № 7: Финансирани проекти на община Болярово по предприсъединителни фондове на ЕС за периода 2007-2013 г.

№	Финансираща програма	Наименование на проекта	Бенефициент	Роля на Община Болярово	Обща стойност на финансиране (лв.)	Източници на финансиране (%)	Период	Статус	Съответствие с ОПР - Приоритет, Цел, Мярка
1	САПАРД	Подобряване улична мрежа гр. Болярово	Община Болярово	Водеща организация	100,000.00	100% БФП	2007	Приключен	Приоритет 5, Цел 1, Мярка 1.2
2	САПАРД	Залесяване на изоставени земи гр.Болярово и с.Воден	Община Болярово	Водеща организация	105,000.00	100% БФП	2007	Приключен	Приоритет 2, Цел 3, Мярка 3.2
3	САПАРД	Залесяване на изоставени земеделски земи	Община Болярово	Водеща организация	105,000.00	100% БФП	2007	Приключен	Приоритет 2, Цел 3, Мярка 3.2
4	ФАР	Създаване на семейна среда за хора с умствена изостаналост	Община Болярово	Водеща организация	150,106.00	100% БФП	2007	Приключен	Приоритет 5, Цел 6, Мярка 6.1
5	ФАР	„Укрепване на р.Поповска-юг и север”	Община Болярово	Водеща организация	600,000.00	100% БФП	2007-2008	Приключен	Приоритет 4, Цел 1, Мярка 1.1
6	ФАР	Укрепване на р.Поповска с. Попово	Община Болярово	Водеща организация	1,200,000.00	100% БФП	2007-2008	Приключен	Приоритет 4, Цел 1, Мярка 1.1
ОБЩА СТОЙНОСТ НА ФИНАНСИРАНИ ПРОЕКТИ НА ОБЩИНА БОЛЯРОВО ПО ПРЕДПРИСЪЕДИНИТЕЛНИ ФОНДОВЕ НА ЕС					2,260,106.00				

Източник: Информация от общинската администрация, <http://www.bolyarovo.eu/bg/page/48>, <http://www.bolyarovo.eu/bg/page/49>

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Приложение № 8: Финансирани проекти на община Болярово по национални програми и финансови инструменти за периода 2007 – 2013 г.

№	Финансираща програма	Наименование на проекта	Бенефициент	Роля на Община Болярово	Обща стойност на финансиране (лв.)	Източници на финансиране (%)	Период	Статус	Съответствие с ОПР - Приоритет, Цел, Мярка
1	М-во на извънредните ситуации	Читалище с. Ст.Караджово	Община Болярово	Водеща организация	50,187.00	100% БФП	2007	Приключен	Приоритет 4, Цел 2, Мярка 2.3
2	М-во на извънредните ситуации	Ремонт ЦДГ с. Мамарчево	Община Болярово	Водеща организация	36,044.00	100% БФП	2007	Приключен	Приоритет 1, Цел 1, Мярка 1.2
3	М-во на извънредните ситуации	Църква с. Камен връх	Община Болярово	Водеща организация	70,431.00	100% БФП	2008	Приключен	Приоритет 3, Цел 2, Мярка 2.8
4	М-во на извънредните ситуации	Църква с.Ружица	Община Болярово	Водеща организация	105,700.00	100% БФП	2008	Приключен	Приоритет 3, Цел 2, Мярка 2.8
5	М-во на извънредните ситуации	Църква с.Златиница	Община Болярово	Водеща организация	63,193.00	100% БФП	2008	Приключен	Приоритет 3, Цел 2, Мярка 2.8
6	ПУДООС	Външен водопровод с. Ружица	Община Болярово	Водеща организация	299,000.00	100% БФП	2007	Приключен	Приоритет 5, Цел 4, Мярка 4.1
7	ПУДООС	Канализация с.Ст.Караджово	Община Болярово	Водеща организация	500,000.00	100% БФП	2008	Приключен	Приоритет 5, Цел 4, Мярка 4.1
8	ПУДООС	Водоснабдяване с. Воден	Община Болярово	Водеща организация	300,000.00	100% БФП	2008	Приключен	Приоритет 5, Цел 4, Мярка 4.2
9	Красива България	Създаване на условия за нормално протичане на учебно-възпитателния процес в ЦДГ „Здравец”	Община Болярово	Водеща организация	200,000.00	100% БФП	2007	Приключен	Приоритет 1, Цел 1, Мярка 1.2
10	Красива България	Реконструкция на сградата на старата ЦДГ в ЦСРИ	Община Болярово	Водеща организация	217,000.00	66% БФП 34% соб.	2008	Приключен	Приоритет 5, Цел 6, Мярка

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

№	Финансираща програма	Наименование на проекта	Бенефициент	Роля на Община Болярово	Обща стойност на финансиране (лв.)	Източници на финансиране (%)	Период	Статус	Съответствие с ОПР - Приоритет, Цел, Мярка
		гр.Болярово							6.1
11	Красива България	„Дом за стари хора – с.Воден” - II етап	Община Болярово	Водеща организация	725,386.00	88% БФП 12% соб.	2009	Приключен	Приоритет 5, Цел 6, Мярка 6.1
12	Красива България	Подобряване на социалната инфраструктура на Община Болярово - трапезария за възрастни в с. Мамарчево	Община Болярово	Водеща организация	70,765.00	50% БФП 50% соб.	2009	Приключен	Приоритет 5, Цел 6, Мярка 6.1
13	МТСП	Създаване на „Обществена трапезария” в Болярово	Община Болярово	Водеща организация	8,800.00	100% БФП	2007	Приключен	Приоритет 5, Цел 6, Мярка 6.1
14	МТСП	Откриване на „Обществена трапезария” в селата Попово и Воден	Община Болярово	Водеща организация	5,478.00	100% БФП	I –VI ЕТАП 01.12.2009 – 31.03.2010 г.	Приключен	Приоритет 5, Цел 6, Мярка 6.1
15	МТСП	Обзавеждане на защитено жилище за възрастни хора – гр.Болярово	Община Болярово	Водеща организация	31,650.00	100% БФП	2009	Приключен	Приоритет 5, Цел 6, Мярка 6.1
16	МТСП	Обществена трапезария	Община Болярово	Водеща организация	5,412.00	100% БФП	III-ти ЕТАП 03.01.2011 - 30.04.2011г	Приключен	Приоритет 5, Цел 6, Мярка 6.1
17	СИФ	Микродом за възрастни хора с. Воден - I етап	Община Болярово	Водеща организация	469,000.00	90% БФП 10% соб.	2008	Приключен	Приоритет 5, Цел 6, Мярка 6.1
18	Дирекция за вероизповеданията	Ремонт на покрива на Храм ”Св. Кирил и Методий” с.Странджа	Община Болярово	Водеща организация	20,000.00	100% БФП	2009	Приключен	Приоритет 3, Цел 2, Мярка 2.8
19	Републикански бюджет	Път IV-79008 общ. Елхово-Ситово-Шарково	Община Болярово	Водеща организация	25,600.00	100% БФП	2008	Приключен	Приоритет 5, Цел 1, Мярка 1.1
20	Републикански бюджет	Път IV- 79040-Общ.Средец-гр. Болярово – Воден - Крайново	Община Болярово	Водеща организация	30,000.00	100% БФП	2008	Приключен	Приоритет 5, Цел 1, Мярка 1.1

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

№	Финансираща програма	Наименование на проекта	Бенефициент	Роля на Община Болярово	Обща стойност на финансиране (лв.)	Източници на финансиране (%)	Период	Статус	Съответствие с ОПР - Приоритет, Цел, Мярка
21	Републикански бюджет	Път IV-79303–Денница – Оман	Община Болярово	Водеща организация	87,000.00	100% БФП	2007-2008	Приключен	Приоритет 5, Цел 1, Мярка 1.1
22	Републикански бюджет	Път IV-79028 –М.Шарково-Шарково	Община Болярово	Водеща организация	82,600.00	100% БФП	2007-2008	Приключен	Приоритет 5, Цел 1, Мярка 1.1
23	Републикански бюджет	Път IV-79021- Гр. Общ.Е-во-Ст.К-во	Община Болярово	Водеща организация	44,000.00	100% БФП	2007	Приключен	Приоритет 5, Цел 1, Мярка 1.1
24	Републикански бюджет	Благоустрояване I и II етап Гр. Болярово основен ремонт на тротоарни настилки на улици в с.Мамарчево, с.Воден, с.Голямо Крушево., с.Ст.Караджово и с.Попово	Община Болярово	Водеща организация	300,000.00	100% БФП	2009	Приключен	Приоритет 5, Цел 1, Мярка 1.3
25	Републикански бюджет	Път IV-2004/79008/ Граница община Елхово-Ситово–Шарково, Път IV-2007/79303/ Денница-Оман и Път IV-3006/79044 Воден-Крайново	Община Болярово	Водеща организация	149,500.00	100% БФП	2009	Приключен	Приоритет 5, Цел 1, Мярка 1.1
26	Републикански бюджет	Зимно поддържане и снегочистене на общинската пътна мрежа на територията на Община Болярово	Община Болярово	Водеща организация	32,300.00	100% БФП	2009	Приключен	Приоритет 5, Цел 1, Мярка 1.1
27	Републикански бюджет	Път IV-2004/79008/ Граница община Елхово-Ситово–Шарково, Път IV-2007/79303/ Денница-Оман, Път IV-3006/79044 Воден-Крайново и Местен Път	Община Болярово	Водеща организация	134,500.00	100% БФП	2010	Приключен	Приоритет 5, Цел 1, Мярка 1.1

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

№	Финансираща програма	Наименование на проекта	Бенефициент	Роля на Община Болярово	Обща стойност на финансиране (лв.)	Източници на финансиране (%)	Период	Статус	Съответствие с ОПР - Приоритет, Цел, Мярка
28	Републикански бюджет	Зимно поддържане и снегочистене на общинската пътна мрежа на територията на Община Болярово	Община Болярово	Водеща организация	33,700.00	100% БФП	2010	Приключен	Приоритет 5, Цел 1, Мярка 1.1
29	МОСВ	Създаване на условия за подобряване на базисната инфраструктура на гр.Болярово	Община Болярово	Водеща организация	123,500.00	100% БФП	2010	Приключен	Приоритет 5, Цел 4, Мярка 4.1
30	Фонд „Енергийна ефективност“	Здравно заведение – поликлиника, гр. Болярово, община Болярово	Община Болярово	Водеща организация	182,645.00	100% БФП	2011	Приключен	Приоритет 5, Цел 5, Мярка 5.2
31	Фондация “Отворено общество”	Децата – наша обич и тревога	Община Болярово	Водеща организация	6,980.00	100% БФП	11.2010 – 04.2011	Приключен	Приоритет 1, Цел 1, Мярка 1.2
32	Държавен фонд „Земеделие“	Училищен плод	Община Болярово	Водеща организация	4,475.56	100% БФП	11.2011-05.2012	Приключен	Приоритет 1, Цел 1, Мярка 1.2
ОБЩА СТОЙНОСТ НА ФИНАНСИРАНИ ПРОЕКТИ НА ОБЩИНА БОЛЯРОВО ПО НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ И ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ					4,414,846.56				

Източник: Информация от общинската администрация, <http://www.bolyarovo.eu/bg/page/48>, <http://www.bolyarovo.eu/bg/page/49>

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Приложение № 9: Финансирани проекти на община Болярово по други наднационални финансови инструменти за периода 2007-2013 г.

№	Финансираща програма	Наименование на проекта	Бенефициент	Роля на Община Болярово	Обща стойност на финансиране (лв.)	Източници на финансиране (%)	Период	Статус	Съответствие с ОПР - Приоритет, Цел, Мярка
1	Сдружение за подпомагане на домове за хора с увреждания в чужбина	Защитено жилище в гр.Болярово	Община Болярово	Водеща организация	46,000.00	100% БФП	2007	Приключен	Приоритет 5, Цел 6, Мярка 6.1
2	ПРООН	Изграждане на площадка за компостиране на оборски тор в град Болярово	Община Болярово	Водеща организация	16,450.00	100% БФП	2007	Приключен	Приоритет 2, Цел 2, Мярка 2.1
3	Програма „Форум”, ШАРС	Изграждане на обекти за спорт и отдих	Община Болярово	Водеща организация	10,000.00	100% БФП	2007	Приключен	Приоритет 1, Цел 1, Мярка 1.3
4	Програма „Форум”, ШАРС	Проектиране на саниране на обществени сгради	Община Болярово	Водеща организация	10,000.00	100% БФП	2007	Приключен	Приоритет 5, Цел 5, Мярка 5.2
5	Програма „Форум”, ШАРС	Проектиране на местен път с.Дъбово – с.Ст. Караджово	Община Болярово	Водеща организация	10,000.00	100% БФП	2007	Приключен	Приоритет 5, Цел 1, Мярка 1.1
6	Програма „Форум”, ШАРС	Благоустройство на площадни пространства в с.Воден, с. Попово и с. Г. Крушево	Община Болярово	Водеща организация	10,000.00	100% БФП	2007	Приключен	Приоритет 5, Цел 1, Мярка 1.3
7	Фонд Козлодуй	Енергийно и ефективно общинско улично осветление	Община Болярово	Водеща организация	140,455.00	100% БФП	2008	Приключен	Приоритет 5, Цел 5, Мярка 5.1
8	Фонд Козлодуй	Реконструкция на общинско улично осветление гр. Болярово, с. Голямо Крушево, с. Мамарчево и с. Шарково	Община Болярово	Водеща организация	140,455.00	100% БФП	2009	Приключен	Приоритет 5, Цел 5, Мярка 5.1
ОБЩА СТОЙНОСТ НА ФИНАНСИРАНИ ПРОЕКТИ НА ОБЩИНА БОЛЯРОВО ПО ДРУГИ НАДНАЦИОНАЛНИ ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ					383,360.00				

Източник: Информация от общинската администрация, <http://www.bolyarovo.eu/bg/page/48>, <http://www.bolyarovo.eu/bg/page/49>

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Приложение № 10 А и Б: Индикативен размер на планираните средства по мерки към отделните приоритети на ОПР за периода 2007-2013 г. и % на изпълнение на инд.бюджет.

Приложение 10 А

приоритети / цели / мерки	Планирано, хил. лв	Източници на финансиране						Бенефициент	% на изпълнение
		Изпълнено / в процес на изпълнение 2007-2013г.							
		Общ., държ. бюд. и др., хил.лв	ФАР, и др. чужд. помощ, хил.лв	Оперативни програми (ИСУН)		ПРСР (ДФЗ)	Частни средства, хил. лв		
		Община, хил. лв	Други, хил.лв	Община, хил. лв					
ОБЩО ЗА ОПР	31,246.00	12,774.07	4,942.04	2,701.22	193.27	9,304.67	5.94		95.76%
Приоритет I: Ограничаване на негативните демографски процеси и стимулиране на човешкото развитие									
Общо за Приоритет 1	2,685.00	721.34	1,182.53	107.01	114.35	0.00	0.00		79.15%
<i>Цел 1: Промяна на условията на живот на населението - благоустрояване на средата за труд, обитаване и отдих</i>									
Мярка 1.1: Подпомагане на малки и средни предприятия за формиране на атрактивна икономическа среда и привличане на допълнителни външни инвестиции в общината.	890.00								0.00%
Мярка 1.2: Осигуряване на допълнителни предимства за млади специалисти след завършване на образование, чрез консултации, допълнителна заетост и качествено образование за децата им	640.00	466.74		107.01	114.35			Община Болярово, "СТРАНДЖА- МП" ООД, Общинско училищно настоятелство на училища и детски градини в община Болярово, обл. Ямбол	107.52%
Мярка 1.3: Координация по изпълнението на общинската програма за опазване на околната среда за подобряване на	645.00	174.29	1,182.53					Община Болярово	210.36%

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

приоритети / цели / мерки	Планирано, хил. лв	Източници на финансиране						Бенефициент	% на изпълнение
		Изпълнено / в процес на изпълнение 2007-2013г.							
		Общ., държ. бюд. и др., хил.лв	ФАР, и др. чужд. помощ, хил.лв	Оперативни програми (ИСУН)		ПРСР (ДФЗ) Община, хил. лв	Частни средства, хил. лв		
Община, хил. лв	Други, хил.лв								
селищната среда чрез благоустройство, допълнително озеленяване и защита на зелените площи и паркове									
<i>Цел 2: Провеждане на политика с активното участие на неправителствения сектор за стимулиране на младите хора след завършване на образование и осигуряване на заетост</i>									
Мярка 2.1: Изграждане на информационен център за професионалната ориентация, допълнителното обучение в съвременни информационни технологии които да стимулират предприемчивост сред младите.	195.00	80.31						Община Болярово	41.18%
Мярка 2.2: Координиране на управленската политика на общината със съседните общини - Елхово, Стралджа и Средец, за ефективно използване на предимствата които имат в образователната система и реализирането на допълнителни инициативи и практики за младото население.	235.00								0.00%
Мярка 2.3. Предоставяне на консултантски услуги на фирми в областта на трудовата дейност, субсидирани от целеви ресурси на общината.	80.00								0.00%
Приоритет II. Развитие на конкурентоспособно земеделие, основано на принципите на устойчиво управление на земите									
Общо за Приоритет 2	7,579.00	520.23	226.45	0.00	0.00	124.75	0.00		11.50%
<i>Цел 1: Развитие и специализация на селското стопанство в общината. Приемане на програма за последователно формиране на аграрни кълъстери и въвеждането на стандартите за качество на земеделската продукция на Европейския съюз</i>									
Мярка 1.1: Създаване на публично-частно партньорство за консултации на земеделските производители при подбора	110.00								0.00%

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

приоритети / цели / мерки	Планирано, хил. лв	Източници на финансиране						Бенефициент	% на изпълнение
		Изпълнено / в процес на изпълнение 2007-2013г.							
		Общ., държ. бюд. и др., хил.лв	ФАР, и др. чужд. помощ, хил.лв	Оперативни програми (ИСУН)		ПРСР (ДФЗ) Община, хил. лв	Частни средства, хил. лв		
Община, хил. лв	Други, хил.лв								
на култура, пазари и възможности за финансиране и др.									
Мярка 1.2: Изграждане на зони с обекти предоставящи услуги при развитие на селски и културно-исторически туризъм предвидени в устройствените планове.	475.00					124.75	Община Болярово	26.26%	
Мярка 1.3: Формиране на "семеен тип" ферми ориентирани към нетрадиционни култури и животни /алтернативно земеделие/.	460.00							∞	
Мярка 1.4. Изграждане на мелиоративна инфраструктура	1,870.00							∞	
Мярка 1.5. Изграждане на общинско тържище за селскостопански стоки и услуги.	450.00	519.27					Община Болярово	115.39%	
<i>Цел 2. Създаване условия за устойчиво управление на земите</i>									
Мярка 2.1. Изграждане на съоръжения за съхранение на оборски тор в малки животновъдни стопанства и всички селища	110.00		16.45				Община Болярово	14.95%	
Мярка 2.2. Организиране на информационни кампании, обучения и инициативи, повишаващи разбирането сред земеделските производители на принципите на устойчиво управление на земите и прилагането на Добрите земеделски практики.	20.00							∞	
2.3. Създаване на условия и механизми на местно ниво за намаляване на площта от пустеещи земи	59.00							∞	
Мярка 2.4. Създаване на условия за ефективно използване на възможностите за	1,400.00							∞	

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

приоритети / цели / мерки	Планирано, хил. лв	Източници на финансиране						Бенефициент	% на изпълнение
		Изпълнено / в процес на изпълнение 2007-2013г.							
		Общ., държ. бюд. и др., хил.лв	ФАР, и др. чужд. помощ, хил.лв	Оперативни програми (ИСУН)		ПРСР (ДФЗ) Община, хил. лв	Частни средства, хил. лв		
Община, хил. лв	Други, хил.лв								
наповяване, на базата на разработен ефективен поливнен режим, в зависимост от начина на наповяване и вида на земеделската земя.									
2.5.Създаване и регулиране на режим на оптимална плътност на пашуващите домашни животни	120.00								∞
2.6.Подобряване на напоителната система на територията на общината	700.00								∞
<i>Цел:3. Опазване и развитие на горския фонд</i>									
Мярка 3.1: Създаване, възстановяване и поддържане на ветрозащитни горски пояси за защита на земеделски земи	315.00								∞
Мярка 3.2:Залесяване, почистване и възстановяване на горските площи	1,170.00	0.96	210.00					Община Болярово	18.03%
Мярка 3.3.Залесяване на крайречните корита	320.00								∞
Приоритет III: Изграждане на конкурентноспособна структура на общинската икономика и увеличение на доходите на населението									
Общо за Приоритет 3	5,535.00	286.64	600.21	0.00	0.00	351.00	0.00		22.36%
<i>Цел 1.: Изготвяне и приемане на общи устройствени планове на по-важните селища в общината</i>									
Мярка 1.1.: Изготвяне на нов общ устройствен план на град Болярово.	170.00								∞
Мярка 1.2.: Изготвяне на общи устройствени планове на вторичните селищни опорни центрове.	170.00	4.00						Община Болярово	2.35%
<i>Цел 2: Развитие на малки и средни предприятия от нефинансовия сектор</i>									
Мярка 2.1.: Подкрепа за развитие на мелничарски, млекопреработвателни, месопреработвателни и консервни	2,840.00								0.00%

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

приоритети / цели / мерки	Планирано, хил. лв	Източници на финансиране						Бенефициент	% на изпълнение
		Изпълнено / в процес на изпълнение 2007-2013г.							
		Общ., държ. бюд. и др., хил.лв	ФАР, и др. чужд. помощ, хил.лв	Оперативни програми (ИСУН)		ПРСР (ДФЗ) Община, хил. лв	Частни средства, хил. лв		
Община, хил. лв	Други, хил.лв								
предприятия и др. на основата на селскостопански суровини произведени в областта.									
Мярка 2.2: Повишаване на конкурентноспособността на общинската икономика чрез постоянни иновации и развитие на "икономика на знанието"	475.00								∞
Мярка 2.3.: Конвертиране на неизползваеми военни сгради, обществени сгради, производствени зони и др. за изграждане на бизнес инкубатор и/или бизнес парк.	435.00								∞
Мярка 2.4: Организиране на регионално маркетингово проучване за привличане на потенциални инвеститори и разширяване на стопанския профил и специализация на общинската икономика	100.00								0.00%
Мярка 2.5: Подкрепа за обновяване на техническата и технологичната база /сертифициране на производства и стоки/, за качество и на крайната продукция произведена от фирмите в общината.	470.00								∞
Мярка 2.6. Организиране на бизнес-форуми, конференции и срещи на общински служители и експерти, представители на бизнеса и неправителствените организации.	85.00								0.00%
Мярка 2.7. Изграждане на бизнес-информационен център	260.00								∞
Мярка 2.8.: Развитие на селски, религиозен и културно-познавателен туризъм.	530.00	282.64	600.21			351.00		Община Болярово	232.80%

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

приоритети / цели / мерки	Планирано, хил. лв	Източници на финансиране						Бенефициент	% на изпълнение
		Изпълнено / в процес на изпълнение 2007-2013г.							
		Общ., държ. бюд. и др., хил.лв	ФАР, и др. чужд. помощ, хил.лв	Оперативни програми (ИСУН)		ПРСР (ДФЗ)	Частни средства, хил. лв		
		Община, хил. лв	Други, хил.лв	Община, хил. лв					
Приоритет IV: Съхраняване и експониране на природното и културно богатство на територията на общината									
Общо за Приоритет 4	2,288.00	836.81	2,075.40	778.98	0.00	0.00	0.00		161.33%
<i>Цел 1: Съхранение и устойчиво управление на състоянието на природната среда в общината</i>									
Мярка 1.1: Постигане на целите и изпълнение на мерките заложи в общинската програма за опазване на околната среда.	884.00	638.77	1,800.00	401.35				Община Болярово	321.28%
1.2.Провеждане на информационни кампании и събития, чрез които да се повишава информираността на населението относно опазване на околната среда	20.00								∞
Мярка 1.3.: Създаване на условия за мониторинг и контрол на компонентите на природната среда от независими експерти, общински служители и неправителствени организации.	173.00								0.00%
<i>Цел 2: Съхранение и популяризиране на културно-историческото и природното богатство на общината</i>									
Мярка 2.1.: Извършване на разкопки на всички археологически обекти на територията на общината и експонирането им в музея на град Болярово.	226.00								∞
Мярка 2.2.: Обновяване на музея в гр. Болярово, къща музей "Стефан Караджа".	78.00	15.00						Община Болярово	19.23%
Мярка 2.3.: Разширяване на дейността и изяви на шесте читалищата в общината - поддържане на фолклорни състави, организиране на прегледи на народни песни и танци съвместно с училищата в общината, допълнителна литература,	284.00	152.44						Община Болярово	53.68%

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

приоритети / цели / мерки	Планирано, хил. лв	Източници на финансиране						Бенефициент	% на изпълнение
		Изпълнено / в процес на изпълнение 2007-2013г.							
		Общ., държ. бюд. и др., хил.лв	ФАР, и др. чужд. помощ, хил.лв	Оперативни програми (ИСУН)		ПРСР (ДФЗ) Община, хил. лв	Частни средства, хил. лв		
Община, хил. лв	Други, хил.лв								
достъп до он-лайн библиотеки и др.									
Мярка 2.4.: Развитие и обогатяване на Детски фолклорен събор "Върбова свирка свиря" и националният конкурс "С песните на Елена Граматикова".	393.00								∞
Мярка 2.5.: Популяризиране на историческите, културните и природните обекти.	230.00	30.60	275.40	377.63			Община Ямбол, Община Стралджа, Община Болярово	297.23%	
Приоритет V: Подобряване на средата за живот и бизнес в община Болярово									
Общо за Приоритет 5	12,653.00	10,320.04	655.02	1,650.20	78.92	8,828.93	5.94		170.23%
<i>Цел 1: Реконструкция на транспортната инфраструктура в общината</i>									
Мярка 1.1: Разработване и приемане на проекти за реконструкция на третокласната и четвъртокласната пътна мрежа.	1,830.00	1,679.50	10.00			3,177.20	Община Болярово	265.94%	
Мярка 1.2: Рехабилитация на уличната мрежа в гр.Болярово вкл. пътните елементи.	415.00	401.26	100.00			1,543.97	Община Болярово	492.83%	
Мярка 1.3. Рехабилитация на уличната мрежа в селата.	415.00	533.90	10.00				Община Болярово	131.06%	
<i>Цел 2: Подобряване и поддържане на високо качество на водите в общината</i>									
Мярка 2.1. Проектиране и изграждане на пречиствателна станция за питейни води	0.00								0.00%
Мярка 2.2.: Проектиране и изграждане на пречиствателна станция за отпадни води.	0.00	76.17					Община Болярово	√	
<i>Цел 3.: Подобряване на системата за управление на твърдите битови отпадъците генерирани в общината съвместно с община Елхово</i>									
Мярка 3.1.: Усъвършенстване на организацията на сметосъбиране и	970.00	48.72		255.50			Община Болярово	31.36%	

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

приоритети / цели / мерки	Планирано, хил. лв	Източници на финансиране						Бенефициент	% на изпълнение
		Изпълнено / в процес на изпълнение 2007-2013г.							
		Общ., държ. бюд. и др., хил.лв	ФАР, и др. чужд. помощ, хил.лв	Оперативни програми (ИСУН)		ПРСР (ДФЗ) Община, хил. лв	Частни средства, хил. лв		
Община, хил. лв	Други, хил.лв								
извозване на твърдите битови отпадъци и ликвидиране на нерегламентираните сметища на територията на общината до края на 2009г. /Директива 1999/31/ЕС/									
Мярка 3.2.: Проучване на възможностите за преработка на отпадъци генерирани от селското и горското стопанство /биомаса/	70.00								0.00%
<i>Цел 4: Рехабилитация и доизграждане на ВиК мрежата в цялата община</i>									
Мярка 4.1. Подмяна на водопровода и канализацията в цялата общинска водопроводна мрежа до 2013г. с тръби от ПВП /полиетилен с висока плътност/.	2,200.00	2,648.94		109.34		4,107.76		Община Болярово	312.09%
Цел 4.2.: Осигуряване на селищата от общината с непрекъснато водоснабдяване с качествена питейна вода.	435.00	499.16						Община Болярово	114.75%
<i>Цел 5: Обществено осветление и енергийна ефективност. Система за управление</i>									
Мярка 5.1: Рехабилитация на съществуващите и поставяне на допълнителни осветителни тела /енергоспестяващи и с автоматично управление/ в селищата на общината.	230.00	82.18	280.91					Община Болярово	157.86%
Мярка 5.2.: Повишаване на енергийната ефективност на сградите общинска собственост чрез саниране.	4,440.00	1,545.75	10.00	934.55				Община Болярово	56.09%
Мярка 5.3.: Газифициране на гр. Болярово	775.00								0.00%
<i>Цел 6: Развитие на звената за здравеопазване и социални дейности и подобряване на достъпността на населението до централите за Спешна медицинска помощ</i>									
Мярка 6.1.: Подпомагане на звената на доболничната за здравна профилактика на населението от общината.	434.00	2,123.10	244.11	350.80	78.92		5.94	Община Болярово, ЕТ Тони - 95 - Тонка	645.82%

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

приоритети / цели / мерки	Планирано, хил. лв	Източници на финансиране						Бенефициент	% на изпълнение
		Изпълнено / в процес на изпълнение 2007-2013г.							
		Общ., държ. бюд. и др., хил.лв	ФАР, и др. чужд. помощ, хил.лв	Оперативни програми (ИСУН)		ПРСР (ДФЗ)	Частни средства, хил. лв		
Община, хил. лв	Други, хил.лв			Община, хил. лв					
								Димитрова Маркова - Попова	
<i>Цел 7: Развитие на спорта и спортните прояви в общината</i>									
Мярка 7.1.: Рехабилитация на съществуващите и изграждане на нови спортни съоръжения към училищата.	349.00	681.37						Община Болярово	195.23%
Мярка 7.2. Подпомагане сформирването на спортни клубове и представителства на спортни федерации към училищата в общината.	90.00								∞
Приоритет VI: Развитие и усъвършенстване на административния капацитет на общината и подобряване на сътрудничеството със съседни общини от България и Турция									
Общо за Приоритет 6	506.00	89.01	202.44	165.03	0.00	0.00	0.00		90.21%
<i>Цел 1: Усъвършенстване на административния капацитет при формиране на местната политика</i>									
Мярка 1.1. Внедряване на нови програмни продукти /закупуване на лицензи и обучение/, свързани с електронния документооборот и административното обслужване;	90.00	81.77						Община Болярово	90.85%
Мярка 1.2.: Развитие на уменията за подобряване на обслужването на гражданите и бизнеса /обучение на служителите в администрацията/.	71.00			88.05				Община Болярово	124.01%
<i>Цел 2: Формиране на капацитет за съставяне на качествени проекти в общината</i>									
Мярка 2.1. Изграждане на административен отдел за усвояване на средства от	37.00			76.98				Община Болярово	208.06%

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

приоритети / цели / мерки	Планирано, хил. лв	Източници на финансиране						Бенефициент	% на изпълнение
		Изпълнено / в процес на изпълнение 2007-2013г.							
		Общ., държ. бюд. и др., хил.лв	ФАР, и др. чужд. помощ, хил.лв	Оперативни програми (ИСУН)		ПРСР (ДФЗ)	Частни средства, хил. лв		
Община, хил. лв	Други, хил.лв			Община, хил. лв					
Структурните и Кохезионния фондове на ЕС /установяване на експертна група/;									
<i>Цел 3. Развитие и задълбочаване на регионалното сътрудничество</i>									
Мярка 3.1. Включване на общината в проекти със съседни общини от областта и Р. Турция за постигане на цели на съвместно развитие	132.00	7.24	202.44					Община Болярово	158.85%
Мярка 3.2. Включване на общината в проекти на област Ямбол	88.00								∞
Мярка 3.3. Включване на общината в проекти на Регионално сдружение на общини "Марица" и Регионална асоциация на общините "Тракия".	88.00								∞

Източник: Приложения от №3 до №9, Капиталови програми на община Болярово за периода 2007-2013 г., информация от общинската администрация.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Приложение 10 Б

Приоритети / цели / мерки	Планирано, хил. лв	% на изпълнение	Осъществени проекти/дейности	Осъществени дейности, за които оценителя няма информация за разходвания финансов ресурс
ОБЩО ЗА ОПР	31,246.00	95.76%		
Приоритет I: Ограничаване на негативните демографски процеси и стимулиране на човешкото развитие				
Общо за Приоритет 1	2,685.00	79.15%		
<i>Цел 1: Промяна на условията на живот на населението - благоустрояване на средата за труд, обитаване и отдих</i>				
Мярка 1.1: Подпомагане на малки и средни предприятия за формиране на атрактивна икономическа среда и привличане на допълнителни външни инвестиции в общината.	890.00	0.00%		
Мярка 1.2: Осигуряване на допълнителни предимства за млади специалисти след завършване на образование, чрез консултации, допълнителна заетост и качествено образование за децата им	640.00	107.52%	<p>КП 2007г., 2008г., 2009г., 2010г., 2011г., 2012г., 2013г. - Основен ремонт на ДМА: Образование;</p> <p>КП 2007г., 2009г., 2012г., 2013г. - Придобиване на ДМА: Образование: придобиване на компютри и хардуер;</p> <p>Проект 1: Подай ми ръка сега, защото утре може да е късно;</p> <p>Проект 2: Осигуряване на транспорт до и от работното място за служители на "СТРАНДЖА-МП" ООД;</p> <p>Проект 3: Чрез изкуство към промяна;</p> <p>Проект 4: Ремонт ЦДГ с. Мамарчево;</p> <p>Проект 5: Създаване на условия за нормално протичане на учебно-възпитателния процес в ЦДГ „Здравец“ гр. Болярово;</p> <p>Проект 6: Децата – наша обич и тревога;</p> <p>Проект 7: Училищен плод;</p>	Основни ремонти на ОУ в Болярово, Ст. Караджово; ЦДГ в Болярово, Ст. Караджово, Шарково; Придобиване на компютри и хардуер за нуждите на Образователните институции; ОР ученически стол СОУ.
Мярка 1.3: Координация по изпълнението на общинската програма за опазване на околната среда за подобряване на селищната среда чрез благоустройство, допълнително озеленяване и защита на	645.00	210.36%	<p>КП 2007г., 2009г., 2013г. - Придобиване на ДМА: Жилищно строителство, БКС и ООС -придобиване на стопански инвентар;</p> <p>КП 2007г. - Придобиване на ДМА: Почивно дело, култура, религиозни дейности - изграждане на инфраструктурни обекти;</p>	Закупуване на стопански инвентар (косачки), Изграждане на зони за спорт за отдих в Ст. Караджово, Мамарчево. Закупуване на багер товарач с фадрома.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Приоритети / цели / мерки	Планирано, хил. лв	% на изпълнение	Осъществени проекти/дейности	Осъществени дейности, за които оценителя няма информация за разходвания финансов ресурс
зелените площи и паркове			КП 2008г. - Придобиване на ДМА: Жилищно строителство, БКС и ООС - изграждане на инфраструктурни обекти; Проект 1: Повишаване на качеството на живот в общините Болярово и Алпуллу и осигуряване на възможности за отдих и спорт; Проект 2: Изграждане на обекти за спорт и отдих;	
<i>Цел 2: Провеждане на политика с активното участие на неправителствения сектор за стимулиране на младите хора след завършване на образование и осигуряване на заетост</i>				
Мярка 2.1: Изграждане на информационен център за професионалната ориентация, допълнителното обучение в съвременни информационни технологии които да стимулират предприемчивост сред младите.	195.00	41.18%	КП 2007г., 2008г., 2009г., 2012г. - Придобиване на ДМА: Общи държавни служби: придобиване на сгради;	Изграждане на информационен център.
Мярка 2.2: Координиране на управленската политика на общината със съседните общини - Елхово, Стралджа и Средец, за ефективно използване на предимствата които имат в образователната система и реализирането на допълнителни инициативи и практики за младото население.	235.00	0.00%		
Мярка 2.3. Предоставяне на консултантски услуги на фирми в областта на трудовата дейност, субсидирани от целеви ресурси на общината.	80.00	0.00%		
Приоритет II. Развитие на конкурентоспособно земеделие, основано на принципите на устойчиво управление на земите				
Общо за Приоритет 2	7,579.00	11.50%		
<i>Цел 1: Развитие и специализация на селското стопанство в общината. Приемане на програма за последователно формиране на аграрни клъстери и въвеждането на стандартите за качество на земеделската продукция на Европейския съюз</i>				
Мярка 1.1: Създаване на публично-частно партньорство за консултации на земеделските производители при подбора на култура, пазари и възможности за финансиране и др.	110.00	0.00%		Липсата на законова уредба до 2013 година е направила невъзможна на този етап реализацията на мярката.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Приоритети / цели / мерки	Планирано, хил. лв	% на изпълнение	Осъществени проекти/дейности	Осъществени дейности, за които оценителя няма информация за разходвания финансов ресурс
Мярка 1.2: Изграждане на зони с обекти предоставящи услуги при развитие на селски и културно-исторически туризъм предвидени в устройствените планове.	475.00	26.26%	Проект 1: Язовир "Малко Шарково" - „Туриста в рая на птиците”	Предоставени общински терени край яз.М.Шарково за изграждане бази за отдих - Продадени 471,802 дка; Изготвен ПУП-ПРЗ на терена на “ГЕЯКОМ”; Предоставен терен за руско селище - Предоставени 1006,437 дка. Одобрен ПУП-ПРЗ и сменено предназначението на земята за I-етап.
Мярка 1.3: Формиране на "семеен тип" ферми ориентирани към нетрадиционни култури и животни /алтернативно земеделие/.	460.00	∞		Изградена е стартова пилотна база за развитие на екологично, природосъобразно биологично агропроизводство и ловен туризъм в района на Община Болярово, която се състои от: <ul style="list-style-type: none"> • Създаден разсадник за подходящи плодови, технически и овощни култури в град Болярово; • Оформено пилотно пасище за едър и дребен рогат добитък в землището на село Стефан Караджово; • Изградени 3 волиера за доотглеждане на птици и доставени фазани, яребици и кеклици, които са разселени на територията на община Болярово; • Оборудвано е бюро за информиране и консултиране по биологичен агробизнес и екология в град Болярово; • Създадена е многоезична виртуална интернет платформа за дистанционно консултиране в областта на биологичното и екологичното агропроизводство и др.
Мярка 1.4. Изграждане на мелиоративна инфраструктура	1,870.00	∞		Предоставени са под наем 33 броя язовири на територията на общината за водоползване и водовземане, съгласно допълнение на Наредба № 7 за издаване на разрешителни за водовземане и/или водоползване.
Мярка 1.5. Изграждане на общинско тържище за селскостопански стоки и услуги.	450.00	115.39%	КП 2007г., 2010г. - Придобиване на ДМА: Икономически дейности и услуги; КП 2007г., 2009г. - Придобиване на нематериални ДА:	Придобиване на общински кантар до 60 т гр. Болярово, Проект за "Градски пазар Болярово", Терен за кантар; Общински пазар Болярово.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Приоритети / цели / мерки	Планирано, хил. лв	% на изпълнение	Осъществени проекти/дейности	Осъществени дейности, за които оценителя няма информация за разходвания финансов ресурс
			Икономически дейности и услуги	
<i>Цел 2. Създаване условия за устойчиво управление на земите</i>				
Мярка 2.1. Изграждане на съоръжения за съхранение на оборски тор в малки животновъдни стопанства и всички селища	110.00	14.95%	Проект 1: Изграждане на площадка за компостиране на оборски тор в град Болярово;	
Мярка 2.2. Организиране на информационни кампании, обучения и инициативи, повишаващи разбирането сред земеделските производители на принципите на устойчиво управление на земите и прилагането на Добрите земеделски практики.	20.00	∞		Изграден Информационен център - "Устойчиво развитие на селскостопанския отрасъл".
2.3. Създаване на условия и механизми на местно ниво за намаляване на площта от пустеещи земи	59.00	∞		През периода 2007 - 2013 г. политиката на общинската администрация е била насочена към стабилизиране и разширяване обема на селскостопанското производство, чрез увеличаване размера на стопанисваните и обработвани площи и намаляване на пустеещите такива. Общинската администрация е оказвала активно съдействие пред областните и централни ръководства за успешно реализиране на преференциални мерки към територията на общината за целенасочено въздействие. Община Болярово е една от първите 6 общини в страната, включена в обхвата на успешно реализиран проект на МЗГ по Европейските програми за необлагодетелстваните райони, чрез който над 3,5 млн лв субсидии в рамките на 2 стопански години са получили местните земеделски производители.
Мярка 2.4. Създаване на условия за ефективно използване на възможностите за напояване, на базата на разработен ефективен поливен режим, в зависимост от начина на напояване и вида на земеделската земя.	1,400.00	∞		Предоставени са под наем 33 броя язовири на територията на общината за водоползване и водовземане, съгласно допълнение на Наредба № 7 за издаване на разрешителни за водовземане и/или водоползване.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Приоритети / цели / мерки	Планирано, хил. лв	% на изпълнение	Осъществени проекти/дейности	Осъществени дейности, за които оценителя няма информация за разходвания финансов ресурс
2.5. Създаване и регулиране на режим на оптимална плътност на пашуващите домашни животни	120.00	∞		Създадено пасище с електропастир с партньорството на ТПП гр. Ямбол.
2.6. Подобряване на напоителната система на територията на общината	700.00	∞		Предоставени са под наем 33 броя язовири на територията на общината за водоползване и водоземане, съгласно допълнение на Наредба № 7 за издаване на разрешителни за водоземане и/или водоползване.
<i>Цел:3. Опазване и развитие на горския фонд</i>				
Мярка 3.1: Създаване, възстановяване и поддържане на ветрозащитни горски пояси за защита на земеделски земи	315.00	∞		Технологичен проект за залесяване.
Мярка 3.2: Залесяване, почистване и възстановяване на горските площи	1,170.00	18.03%	КП 2007г. - Придобиване на нематериални ДА: Икономически дейности и услуги; Проект 1: Залесяване на изоставени земи гр. Болярово и с. Воден; Проект 2: Залесяване на изоставени земеделски земи	Технологичен проект за залесяване.
Мярка 3.3. Залесяване на крайречните корита	320.00	∞		Технологично и биологично укрепване на р. Селска, р. Поповска
Приоритет III: Изграждане на конкурентноспособна структура на общинската икономика и увеличение на доходите на населението				
Общо за Приоритет 3	5,535.00	22.36%		
<i>Цел 1.: Изготвяне и приемане на общи устройствени планове на по-важните селища в общината</i>				
Мярка 1.1.: Изготвяне на нов общ устройствен план на град Болярово.	170.00	∞		Изготвен кадастрален план на гр. Болярово.
Мярка 1.2.: Изготвяне на общи устройствени планове на вторичните селищни опорни центрове.	170.00	2.35%		Изготвени кадастрални планове на с. Ружица, с. Ст. Караджово, с. Шарково, с. Странджа.
<i>Цел 2: Развитие на малки и средни предприятия от нефинансовия сектор</i>				
Мярка 2.1.: Подкрепа за развитие на мелничарски, млекопреработвателни, месопреработвателни и консервни предприятия и др. на основата на селскостопански суровини произведени в областта.	2,840.00	0.00%		

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Приоритети / цели / мерки	Планирано, хил. лв	% на изпълнение	Осъществени проекти/дейности	Осъществени дейности, за които оценителя няма информация за разходвания финансов ресурс
Мярка 2.2: Повишаване на конкурентноспособността на общинската икономика чрез постоянни иновации и развитие на "икономика на знанието"	475.00	∞		МП „Странджа“ е обновило технологичната си линия, в съответствие с всички изисквания и стандарти на ЕС.
Мярка 2.3.: Конвертиране на неизползваеми военни сгради, обществени сгради, производствени зони и др. за изграждане на бизнес инкубатор и/или бизнес парк.	435.00	∞		Има заявен инвеститорски интерес.
Мярка 2.4: Организиране на регионално маркетингово проучване за привличане на потенциални инвеститори и разширяване на стопанския профил и специализация на общинската икономика	100.00	0.00%		
Мярка 2.5: Подкрепа за обновяване на техническата и технологичната база /сертифициране на производства и стоки/, за качество и на крайната продукция произвеждана от фирмите в общината.	470.00	∞		МП „Странджа“ е обновило технологичната си линия, в съответствие с всички изисквания и стандарти на ЕС.
Мярка 2.6. Организиране на бизнес-форуми, конференции и срещи на общински служители и експерти, представители на бизнеса и неправителствените организации.	85.00	0.00%		
Мярка 2.7. Изграждане на бизнес-информационен център	260.00	∞		Изграден Бизнес - информационен център от община Болярово в партньорство с ТПП гр.Ямбол.
Мярка 2.8.: Развитие на селски, религиозен и културно-познавателен туризъм.	530.00	232.80%	КП 2008г. - Придобиване на ДМА: Почивно дело, култура и религиозни дейности:изграждане на инфраструктурни обекти КП 2013г. - Придобиване на нематериални ДА: Икономически дейности и услуги; Проект 1: Ремонт на Храм „Св. Димитър“ и рехабилитация на околното пространство; Проект 2: Инициране на партньорства за валоризация на местните природни дадености и културното наследство;	Изграждане параклис Вълчи извор; Проект екопътека язовир Малко Шарково.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Приоритети / цели / мерки	Планирано, хил. лв	% на изпълнение	Осъществени проекти/дейности	Осъществени дейности, за които оценителя няма информация за разходвания финансов ресурс
			Проект 3: Подобряване на културно взаимодействие между община Болярово и община Юскюп, чрез развитие на културната инфраструктура; Проект 4: Църква с. Камен връх; Проект 5: Църква с. Ружица; Проект 6: Църква с. Златиница; Проект 7: Ремонт на покрива на Храм "Св. Кирил и Методий" с. Странджа;	
Приоритет IV: Съхраняване и експониране на природното и културно богатство на територията на общината				
Общо за Приоритет 4	2,288.00	161.33%		
<i>Цел 1: Съхранение и устойчиво управление на състоянието на природната среда в общината</i>				
Мярка 1.1: Постигане на целите и изпълнение на мерките заложи в общинската програма за опазване на околната среда.	884.00	321.28%	КП 2007г. - Придобиване на нематериални ДА: Жилищно строителство, БКС, ООС; КП 2013г. - Основен ремонт на ДМА: Жилищно строителство, БКС, ООС; КП 2013г. - Придобиване на ДМА: Икономически дейности и услуги; Проект 1: Техническо и биологично укрепване на река Поповска в регулацията на гр. Болярово; Проект 2: Укрепване на р. Поповска-юг и север; Проект 3: Укрепване на р. Поповска с. Попово;	Технологично и биологично укрепване на р. Селска, р. Поповска.
1.2. Провеждане на информационни кампании и събития, чрез които да се повишава информираността на населението относно опазване на околната среда	20.00	∞		Проведена информационна кампания: "Подготвяне на обществеността за опазване на биоразнообразието".
Мярка 1.3.: Създаване на условия за мониторинг и контрол на компонентите на природната среда от независими експерти, общински служители и неправителствени организации.	173.00	0.00%		
<i>Цел 2: Съхранение и популяризиране на културно-историческото и природното богатство на общината</i>				
Мярка 2.1.: Извършване на разкопки на всички археологически обекти на	226.00	∞		Като част от дейностите по проект "Популяризиране на екотуризма между община Болярово и община Кофчаз" са

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Приоритети / цели / мерки	Планирано, хил. лв	% на изпълнение	Осъществени проекти/дейности	Осъществени дейности, за които оценителя няма информация за разходвания финансов ресурс
територията на общината и експонирането им в музея на град Болярово.				изградени: Информационен център и облагороден Археологичен манастирски комплекс, разкопки село Воден; Път до Манастирски археологичен комплекс, село Воден.
Мярка 2.2.: Обновяване на музея в гр. Болярово, къща музей "Стефан Караджа".	78.00	19.23%	КП 2008г. - Основен ремонт на ДМА: Почивно дело, култура и религиозни дейности	Вертикална планировка на музейна сбирка.
Мярка 2.3.: Разширяване на дейността и изяви на шесте читалищата в общината - поддържане на фолклорни състави, организиране на прегледи на народни песни и танци съвместно с училищата в общината, допълнителна литература, достъп до он-лайн библиотеки и др.	284.00	53.68%	КП 2008г. - Придобиване на ДМА: Почивно дело, култура и религиозни дейности: придобиване на компютри и хардуер; КП 2011г., 2012г., 2013г. - Основен ремонт на ДМА: Почивно дело, култура и религиозни дейности; Проект 1: Читалище с. Ст.Караджово	Придобиване на компютри, хардуер и готови ПП за нуждите на Културните институции; Ремонт читалище с. Воден, Мамарчево, Г. Крушево, Ст. Караджово, Попово.
Мярка 2.4.: Развитие и обогатяване на Детски фолклорен събор "Върбова свирка свири" и националният конкурс "С песните на Елена Граматикова".	393.00	∞		Детският фолклорен събор "Върбова свирка свири" е най-значимото културно събитие за общината. Той се провежда ежегодно, финансово обезпечен със средства от общинския бюджет и спонсори.
Мярка 2.5.: Популяризиране на историческите, културните и природните обекти.	230.00	297.23%	Проект 1: „Тонзос – Магията на Тунджа” – маркетинг на туристическа дестинация „Тунджа – Ямбол – Стралджа – Болярово; Проект 2: Популяризиране на екотуризма между община Болярово и община Кофчаз;	
Приоритет V: Подобряване на средата за живот и бизнес в община Болярово				
Общо за Приоритет 5	12,653.00	170.23%		
<i>Цел 1: Реконструкция на транспортната инфраструктура в общината</i>				
Мярка 1.1: Разработване и приемане на проекти за реконструкция на третокласната и четвъртокласната пътна мрежа.	1,830.00	265.94%	КП 2007г., 2008г., 2009г., 2010г., 2011г., 2012г., 2013г. - Основен ремонт на ДМА: Икономически дейности и услуги; КП 2007г., 2013г. - Придобиване на нематериални ДА: Икономически дейности и услуги; Проект 1: Реконструкция на път JAM 1028/IV-79021 от разклон II-79 - Попово – Дъбово – Стефан Караджово км 2+800 до км 16+600; Проект 2: Път IV-79303–Денница – Оман; Проект 3: Път IV-79028 –М.Шарково-Шарково; Проект 4:	Ремонт на Път IV М. Шарково; Път IV граница с общ. Елхово; Деница - Оман; М. Шарково - Шарково, Ситово - Шарково, Воден - Крайново, Попово - Дъбово - Ст.Караджово; Проектиране на местни пътища; Местен път М. Шарково – ДВУИ.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Приоритети / цели / мерки	Планирано, хил. лв	% на изпълнение	Осъществени проекти/дейности	Осъществени дейности, за които оценителя няма информация за разходвания финансов ресурс
			Път IV-79021- Гр. Общ.Е-во- Ст.К-во; Проект 5: Път IV-79008 общ. Елхово-Ситово-Шарково; Проект 6: Път IV- 79040-Общ.Средец- гр. Болярово - Воден-Крайново; Проект 7: Път IV-2004/79008/ Граница община Елхово-Ситово-Шарково, Път IV-2007/79303/ Денница-Оман и Път IV-3006/79044 Воден-Крайново; Проект 8: Зимно поддържане и снегочистене на общинската пътна мрежа на територията на Община Болярово; Проект 9: Път IV-2004/79008/ Граница община Елхово-Ситово-Шарково, Път IV-2007/79303/ Денница-Оман, Път IV-3006/79044 Воден-Крайново и Местен Път /М.Шарково-ДВУИ/; Проект 10: Проектиране на местен път с.Дъбово – с.Ст. Караджово;	
Мярка 1.2: Рехабилитация на уличната мрежа в гр.Болярово вкл. пътните елементи.	415.00	492.83%	КП 2007г.,2008г., 2009г., 2010г., 2011г., 2012г. - Основен ремонт на ДМА: Жилищно строителство, БКС и ООС; КП 2007г., 2008г.- Придобиване на ДМА: Жилищно строителство, БКС и ООС - инфраструктурни проекти; Проект 1: Благоустрояване на централна градска част и прилежащите улици; Проект 2: Подобряване улична мрежа гр. Болярово;	
Мярка 1.3. Рехабилитация на уличната мрежа в селата.	415.00	131.06%	КП 2007г., 2008г., 2009г., 2010г., 2012г., 2013г. - Основен ремонт на ДМА: Жилищно строителство, БКС и ООС; КП 2007г., 2008г., 2009г. - Придобиване на ДМА: Жилищно строителство, БКС и ООС - инфраструктурни проекти; Проект 1: Благоустрояване I и II етап Гр. Болярово основен ремонт на тротоарни настилки на улици в с.Мамарчево, с.Воден, с.Голямо Крушево., с.Ст.Караджово и с.Попово; Проект 2: Благоустрояване на площадни пространства в с.Воден, с. Попово и с. Г. Крушево;	Асфалтиране на улици в Мамарчево, Воден; Укрепване на мостове в Попово, Малко Шарково, Шарково, Ситово, Крайново, Ст. Караджово, Г.Крушево; Благоустрояване на площадно пространство Воден, Попово, Г. Крушево; Тротоарни настилки в Попово, Воден, Ст. Караджово и Г. Крушево; Вертикална планировка площад с. Ружица; Водостоци и мостове - Камен връх, Г. Крушево, Ст. Караджово.
<i>Цел 2: Подобряване и поддържане на високо качество на водите в общината</i>				
Мярка 2.1. Проектиране и изграждане на пречиствателна станция за питейни води	0.00	0.00%		

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Приоритети / цели / мерки	Планирано, хил. лв	% на изпълнение	Осъществени проекти/дейности	Осъществени дейности, за които оценителя няма информация за разходвания финансов ресурс
Мярка 2.2.: Проектиране и изграждане на пречиствателна станция за отпадни води.	0.00	✓	КП 2011г. - Придобиване на нематериални ДА: Икономически дейности и услуги;	Проект за доизграждане на канализационна мрежа и изграждане на ПСОВ гр. Болярово.
<i>Цел. 3.: Подобряване на системата за управление на твърдите битови отпадъците генерирани в общината съвместно с община Елхово</i>				
Мярка 3.1.: Усъвършенстване на организацията на сметосъбиране и извозване на твърдите битови отпадъци и ликвидиране на нерегламентираните сметища на територията на общината до края на 2009г. /Директива 1999/31/ЕС/	970.00	31.36%	КП 2010г.- Придобиване на ДМА: Жилищно строителство, БКС и ООС - придобиване на транспортни средства; КП 2013г.- Придобиване на нематериални ДА: Жилищно строителство, БКС и ООС; Проект 1: Създаване условия за развитие на инфраструктурата за третиране на отпадъци;	Разработена програма за разделно събиране на отпадъци от опаковки. Разработена и приета програма за управление на отпадъците на община Болярово; Дело за ТБО на общините Елхово и Болярово - Реализиран е първи етап от обекта, включващ първа клетка, довеждаща инфраструктура и стопански двор, което налага поетапно включване на всички населени места в системата за организирано сметоизвозване.
Мярка 3.2.: Проучване на възможностите за преработка на отпадъци генерирани от селското и горското стопанство /биомаса/	70.00	0.00%		
<i>Цел 4: Рехабилитация и доизграждане на ВиК мрежата в цялата община</i>				
Мярка 4.1. Подмяна на водопровода и канализацията в цялата общинска водопроводна мрежа до 2013г. с тръби от ПВП /полиетилен с висока плътност/.	2,200.00	312.09%	КП 2007г., 2008г., 2009г., 2010г., 2011г., 2012г., 2013г. - Основен ремонт на ДМА: Жилищно строителство, БКС и ООС; КП 2008г., 2010г., 2013г. - Придобиване на нематериални ДА: Жилищно строителство, БКС и ООС; КП 2010г., 2011г., 2012г. - Придобиване на ДМА: Жилищно строителство, БКС и ООС; Проект 1: Създаване на условия за подобряване на базисната инфраструктура в град Болярово, община Болярово; Проект 2: Реконструкция на вътрешно водопроводна мрежа – гр. Болярово; Проект 3: Външен водопровод с. Ружица; Проект 4: Канализация с.Ст.Карджово; Проект 5: Създаване на условия за подобряване на базисната инфраструктура на гр.Болярово	Ремонт ВВМ Ружица; Проект за реконструкция на ВВМ Болярово; Канализация Ст. Карджово; ОР отводнителна канализация на улици гр. Болярово; Реконструкция на РВММ с. Воден; РВММ гр. Болярово. Водопойни селски чешми - Мамарчево, Златиница, Г. Крушево, В. извор, К. връх.
Цел 4.2.: Осигуряване на селищата от	435.00	114.75%	КП 2008г.- Основен ремонт на ДМА: Жилищно строителство,	Водоснабдяване Воден; Строителен надзор за обект

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Приоритети / цели / мерки	Планирано, хил. лв	% на изпълнение	Осъществени проекти/дейности	Осъществени дейности, за които оценителя няма информация за разходвания финансов ресурс
общината с непрекъснато водоснабдяване с качествена питейна вода.			БКС и ООС; КП 2008г.- Придобиване на нематериални ДА: Жилищно строителство, БКС и ООС; Проект 1: Водоснабдяване с. Воден;	"Водоснабдяване Воден".
<i>Цел 5: Обществено осветление и енергийна ефективност. Система за управление</i>				
Мярка 5.1: Рехабилитация на съществуващите и поставяне на допълнителни осветителни тела /енергоспестяващи и с автоматично управление/ в селищата на общината.	230.00	157.86%	КП 2011г., 2012г., 2013г. - Основен ремонт на ДМА: Жилищно строителство, БКС и ООС; Проект 1: Енергийно и ефективно общинско улично осветление; Проект 2: Реконструкция на общинско улично осветление гр. Болярово, с. Голямо Крушево, с. Мамарчево и с. Шарково;	
Мярка 5.2.: Повишаване на енергийната ефективност на сградите общинска собственост чрез саниране.	4,440.00	56.09%	КП 2007г., 2008г., 2010г., 2011г., 2012г., 2013г. - Основен ремонт на ДМА: Общи държавни служби; КП 2007г. - Придобиване на нематериални ДА: Образование; КП 2010г. - Основен ремонт на ДМА: Почивно дело, култура, религиозна дейност; КП 2011г. - Основен ремонт на ДМА: Икономически дейности и услуги; КП 2013г. - Основен ремонт на ДМА: Образование; Проект 1: Реконструкция и основен ремонт на сградата на СОУ "д-р Петър Берон" гр.Болярово чрез въвеждане на мерки за енергийна ефективност; Проект 2: Здравно заведение – поликлиника, гр. Болярово, община Болярово; Проект 3: Проектиране на саниране на обществени сгради;	
Мярка 5.3.: Газифициране на гр. Болярово	775.00	0.00%		
<i>Цел 6: Развитие на звената за здравеопазване и социални дейности и подобряване на достъпността на населението до центровете за Спешна медицинска помощ</i>				
Мярка 6.1.: Подпомагане на звената на доболничната за здравна профилактика на населението от общината.	434.00	645.82%	КП 2007г., 2010г., 2012г., 2013г. - Основен ремонт на ДМА: Икономически дейности и услуги; КП 2007г., 2008г., 2009г., 2011г., 2012г. - Основен ремонт на ДМА: Социално осигуряване, подпомагане и грижи; КП 2007г., 2008г., 2009г., 2010г., 2011г., 2013г. - Придобиване на ДМА: Социално осигуряване, подпомагане и грижи -	Ремонт на здравна служба Воден, Мамарчево, Попово; клуб на пенсионера Голямо Крушево; Закупуване на ЕКГ; Проект за "Микродом Воден"; Закупуване на отоплителен котел ДВУИ М. Шарково; Дом за стари хора с. Воден; Преустройство на детска градина в ДСХ Мамарчево.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Приоритети / цели / мерки	Планирано, хил. лв	% на изпълнение	Осъществени проекти/дейности	Осъществени дейности, за които оценителя няма информация за разходвания финансов ресурс
			<p>придобиване на стопански инвентар; КП 2007г., 2008г., 2009г. - Придобиване на нематериални ДА: Социално осигуряване, подпомагане и грижи; КП 2008г. -Придобиване на ДМА:Здравеопазване - придобиване на стопански инвентар; Проект 1:Взаимопомощ в общността; Проект 2:Помощ в семейна среда за достойни старини; Проект 3:Подкрепа за достоен живот; Проект 4: Грижа за независимост и достоен живот на хора с увреждания и самотно живеещи в семейна среда – дейност домашен помощник; Проект 5: Преустройство и ремонт блок 2 в ДВУИ с.М.Шарково; Проект 6: Създаване на семейна среда за хора с умствена изостаналост; Проект 7: Създаване на „Обществена трапезария” в Болярово; Проект 8: Микродом за възрастни хора с. Воден - I етап и II етап; Проект 9: Реконструкция на сградата на старата ЦДГ в ЦСРИ гр.Болярово; Проект 10: Подобряване на социалната инфраструктура на Община Болярово - трапезария за възрастни в с. Мамарчево; Проект 11: Откриване на „Обществена трапезария” в селата Попово и Воден; Проект 12: Обзавеждане на защитено жилище за възрастни хора – гр.Болярово; Проект 13: Обществена трапезария; Проект 14: Защитено жилище в гр.Болярово.</p>	
<i>Цел 7: Развитие на спорта и спортните прояви в общината</i>				
Мярка 7.1.: Рехабилитация на съществуващите и изграждане на нови	349.00	195.23%	КП 2009г., 2013г. - Придобиване на нематериални ДА: Почивно дело, култура, религиозна дейност;	През 2012 година са осъществени основните ремонтни дейности по стадиона в град Болярово. Извършен е и

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Приоритети / цели / мерки	Планирано, хил. лв	% на изпълнение	Осъществени проекти/дейности	Осъществени дейности, за които оценителя няма информация за разходвания финансов ресурс
спортни съоръжения към училищата.			КП 2010г., 2012г. - Основен ремонт на ДМА: Почивно дело, култура, религиозна дейност;	ремонт на физкултурния салон на ОУ"Стефан Караджа" - с. Стефан Караджово. Тенис-игрището и фитнес-залата в град Болярово се поддържат в добро състояние. Достъпът до всички спортни обекти на територията на община Болярово е свободен за желаещите да спортуват.
Мярка 7.2. Подпомагане сформиранието на спортни клубове и представителства на спортни федерации към училищата в общината.	90.00	∞		Със средства по бюджетна дейност "Спорт за всички" и от бюджета на Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни се провеждат спортни състезания в различни възрастови групи във връзка с деня на спорта – 17 май и празника на град Болярово – 26 октомври. Състезанията, които се провеждат са по футбол, волейбол, тенис на маса, колоездене, щафетно бягане. С учениците от начален курс и ЦДГ "Здравец" се провеждат спортни и забавни игри. С цел популяризиране на спорта се организират посещения на учениците от горните класове във фитнес-залата.
Приоритет VI: Развитие и усъвършенстване на административния капацитет на общината и подобряване на сътрудничеството със съседни общини от България и Турция				
Общо за Приоритет 6	506.00	90.21%		
<i>Цел 1: Усъвършенстване на административния капацитет при формиране на местната политика</i>				
Мярка 1.1. Внедряване на нови програмни продукти /закупуване на лицензи и обучение/, свързани с електронния документооборот и административното обслужване;	90.00	90.85%	КП 2007г., 2008г., 2009г., 2012г. - Придобиване на ДМА: Общи държавни служби: придобиване на компютри и хардуер; КП 2007г. - Придобиване на нематериални ДА: Общи държавни служби	
Мярка 1.2.: Развитие на уменията за подобряване на обслужването на гражданите и бизнеса /обучение на служителите в администрацията/.	71.00	124.01%	Проект 1: Повишаване на квалификацията на служителите в община Болярово	Въведена е система за управление на качеството в общинската администрация в съответствие с международния стандарт ISO-9001-2000
<i>Цел 2: Формиране на капацитет за съставяне на качествени проекти в общината</i>				
Мярка 2.1. Изграждане на административен отдел за усвояване на средства от	37.00	208.06%	Проект 1: Ефективна координация и партньорство при разработване и провеждане на политики в община Болярово	

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Приоритети / цели / мерки	Планирано, хил. лв	% на изпълнение	Осъществени проекти/дейности	Осъществени дейности, за които оценителя няма информация за разходвания финансов ресурс
Структурните и Кохезионния фондове на ЕС /установяване на експертна група/;				
<i>Цел 3. Развитие и задълбочаване на регионалното сътрудничество</i>				
Мярка 3.1. Включване на общината в проекти със съседни общини от областта и Р. Турция за постигане на цели на съвместно развитие	132.00	158.85%	КП 2007г. - Придобиване на нематериални ДА: Жилищно строителство, БКС, ООС; Проект 1: Две различни практики – една обща цел; Проект 2: Изработване на технически проект за презгранична пътна връзка между селата Малкочлар и Странджа;	Община Болярово има подписан протокол за сътрудничество с община Виса от Гърция; Протокол за сътрудничество с община Ковчаз - Турция. Община Болярово е член на новоучредената Асоциация за местно развитие "Странджа", чиято цел е създаване на Еврорегион с Турция. Член е и на Сдружението на общините в Асоциацията на общинските гори.
Мярка 3.2. Включване на общината в проекти на област Ямбол	88.00	∞		Община Болярово активно участва в проекти на област Ямбол. Изградено е стабилно сътрудничество с ТПП Ямбол.
Мярка 3.3. Включване на общината в проекти на Регионално сдружение на общини "Марица" и Регионална асоциация на общините "Тракия".	88.00	∞		Община Болярово е член на: НСОРБ, РАО "Тракия". Регулярно участва в Конференции и Общи събрания на РАО "Тракия".

Източник: Приложения от №3 до №9, Капиталови програми на община Болярово за периода 2007-2013 г., информация от общинската администрация

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА БОЛЯРОВО 2007-2013

Документ			Преглед/Одобрение	
Версия	Дата	Статус	Дата	Статус
1.0	25.05.2014	Проект	25.05.2014	Проект

КОНТАКТИ

Възложител: Община Болярово, Р. България
Организация: Община Болярово
Законен представител: Христо Христов - Кмет
Адрес: гр. Болярово, ул. Димитър Благоев №7
web <http://bolyarovo.eu/>

Изпълнител: Региоплан ЕООД
Организация: Региоплан ЕООД
Законен представител: д-р Косьо Стойчев
Адрес: София, бул. Александър Малинов №91, офис 102
web www.regioplan.biz

Последваща оценка на Общински план за развитие на община Болярово 2007-2013 г.

Този документ е създаден в рамките на проект: „Ефективна координация и партньорство при разработване и провеждане на политики в Община Болярово“, финансиран по Договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-43 от 29.10.2013 г., по Оперативна програма „Административен капацитет“ 2007 – 2013., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.”